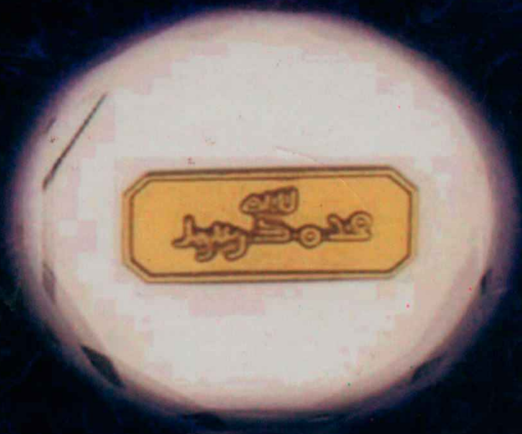

Poslanikove Supruge

Esmir M. Halilović

POSLANIKOVE SUPRUGE
Esmir M. Halilović

Esmir M. Halilović

POSLANIKOVE SUPRUGE

UVODNA RIJEČ

Neka je vječna slava i hvala Gospodaru vidljivog i nevidljivog, osim koga drugog boga nema! Slavljen neka je Milostivi, Samilosni, Vladar, Sveti, moćni Stvoritelj čovjeka i onoga što ga okružuje i što je u njemu samome. Hvaljen neka je Onaj koji stvara u likovima koje On želi, Njemu pripadaju lijepa imena i savršena svojstva. Njega slavi sve što je na nebesima i na Zemlji, iako mi ne razumijemo tesbih njihov. Njega iskreno obožavamo i molimo Ga za uputu, nakon koje nema zablude, i samo se Njemu utječemo...
Neka je salavat i selam na poslednjeg Odabranika ljudskom rodu, najbolje Allahovo stvorenja, pečat vjerovjesništva i historije ljudske upute. Donosimo salavat i selam na njega, njegove časne i plemenite supruge – odabrane od najodabranijih žena svijeta, njegovu porodicu, njegove mnogobrojene ashabe koji ga nikada nisu napustili i iznevjerili, koji su s njim ponijeli svjetlo istine razgoneći tmine i zablude...
Neka je salavat i selam na njegove pravedne halife: Ebu Bekra, Omera, Osmana, Aliju- – Allah bio njima zadovoljan.
Neka je salavat i selam na njegovu djecu koja ga slijediše i podržaše...
Neka je salavat i selam na sve sljedbenika Muhammeda s.a.v.s., koji žive na sunnetu svoga Poslanika...

Draga braćo i cijenjene sestre, pred vama je štivo koje govori o našem uzoru i prvaku te njegovim suprugama koje su uzori i prvakinje ovoga Ummeta. Ko su bile Poslanikove a.s.

supruge? Kada i zašto ih je oženio? Koje se mudrosti kriju iz ovih brakova? Ko su "majke vjernika" u muslimanskoj historiji? Ovo su samo neka pitanja na koja ćete naći odgovor čitajući ovu knjigu. Nadam se da će i ovo djelo pomoći u razvoju naše svijesti o nama samima i da će nam ono biti od koristi na dunjaluku i na Ahiretu!

AMIN!

Esmir M. Halilović

POSLANIKOVE SUPRUGE

POSLANIK S.A.V.S. KAO SUPRUG

"Vi u Allahovom poslaniku imate divan uzor za onoga koji se nada Allahovoj milosti i nagradi na onom svijetu, i koji često Allaha spominje."[1]

Mudrost i smisao Allahovog slanja Objave po ljudima, a ne po melekima je u tome da bi se ljudi mogli na njih ugledati i uzimati ih za uzor. Da je Allah slao meleke kao poslanike ljudima, onda bi ljudi imali izgovor te bi rekli: "Pa oni su meleki!", ali u slučaju poslanstva čovjeka od krvi i mesa, ovaj prigovor apsolutno otpada. Poslanici su bili obični ljudi od krvi i mesa, ljudi koji su se hranili i pojili, koji su radili i zarađivali, koji su se ženili i družili s ljudima, koji su obavljali fiziološke potrebe...
Zbog svega ovoga shvatamo Allahove riječi: "Vi u Allahovom Poslaniku imate divan uzor!" Dakle, Poslanik a.s. je taj koji je uzor za vjernika u Allaha i Sudnji dan! Svi drugi uzori su manje važni i nestalni.

Muhammed s.a.v.s.[2] je uzor vjernicima i u njihovom bračnom životu, šta više, njegov bračni život nam je u mnogo

---

[1] Ahzab, 21.
[2] S.a.v.s. je skraćenica od "Salaallahu alejhi ve sellem" što znači "Neka je na njega Allahov mir i blagoslov", također se još može kazati "Salallahu alejhi ve alihi (ve selem)" – "Neka je Allahov mir i blagoslov na njega i njegovu porodicu". Donošenje ovog ili nekog salavata na Poslanik Muhammeda a.s. je sunnet.

čemu detaljno poznat kako bi nam i u ovome aspektu života bio uzor.
Ne postoji ličnost u historiji ljudskog roda o čijoj se biografiji bolje zna od onoga što se poznaje u vezi s Poslanikom Muhammedom s.a.v.s.[3] Što se tiče Poslanikovog a.s. bračnog života on je bio poznat po harmoniji i skladu koji je vladao među devet žena, koliko ih je ostalo nakon njegove smrti. One su bile jedna drugoj kao sestre a ne kao inoće. On je to uspio postići veličinom svoga uma, širinom svojih grudi, plemenitim ahlakom naspram njih. Pored toga, on je bio u stalnom hizmetu Poslanici, uspostavljanju najbolje civilizacije i prve islamske države i ništa od toga mu nije bilo preteško. S druge strane, neko od nas ima jednu ženu, nekoliko djece, te jedva "sastavlja kraj s krajem". Ipak, treba znati i da je on najbolji čovjek koji je hodao zemljom, a one su najbolje žene ovoga ummeta. Na nama je da se ugledamo na njega, a na muslimankama da se ugledaju na njih. Da bi se to ostvarilo moramo se upoznati sa svojim uzorima.

Jedna narodna izreka glasi: "Iza svakog uspješnog muškarca stoji uspješna žena." Ova izreka ima svoje utemeljenje, jer je hairli supruga najbolje dunjalučko blago, i ono što najviše usrećuje čovjeka. Ali postoji i druga strana medalje. Poslanikove a.s. supruge postaju majke vjernika, zbog toga što su udate za Poslanika a.s., šta više, one su i postale to nakon njihove čvrste vjere u Poslanika a.s. i njegovu misiju, i njihovo plemenito mjesto u historiji islama je jedna od odlika Muhammeda a.s.

Poslanik a.s. je savršeni uzor, svijetli primjer za sve ljude svijeta u svome lijepom ponašanju naspram žena, ravnopravnosti među njima u kući, opskrbi, blagosti, počastima, podnošenju srdžbe, ljubomore, u rješavanju

[3] "Muhammed je rođen pod punom svjetlošću historije" – kako su to rekli naki orijentalisti.

njihovih sitnih sporova, lijepom savjetu... Skoro svako jutro, kao i svaku noć Poslanik a.s.ih je obilazio, družio se s njima, podučavao ih i savjetovao. Kao primjer uvažavanja svojih supruga navodi se i to da je znao služiti u kući i mnoge kućne poslove lično raditi. Sakupljale bi se u kući svake od njih, zajedno bi sjedile i družile se sa Poslanikom a.s.
Vrlo je važno znati kako se Poslanik a.s. postavljao naspram svojih supruga, jer te inteligentne i ugledne žene bile su različite po mnogo čemu: godinama, porijeklu, izgledu, odgoju...
Nesumljivo je da je Resulullah a.s. bio izuzetno uspješan i u bračnom životu, kao naprimjer i u bojevima, politici, uspostavljanju socijalne ravnopravnosti. Sve ovo nam svjedoči da on nije običan čovjek, nego je jedinstveni čovjek cijele ljudske historije. Ovo nam govori da je on Odabrani i Posljedni Allahov odabranik ljudima.
Ako pogledamo historije brojnih poznatih ličnosti, naći ćemo, da ako su bili uspješni u politici i ratovanju imali su veoma loša iskustva iz braka sa samo jednom ženom, ili ljubavnicom!

Primjera za nadnaravnost i uzoritost Poslanika a.s. kao supruga ima nebrojano mnogo i svaka njegova časna supruga se u to osvjedočila. Radi primjera navest ćemo samo neka kazivanja majke vjernika - Aiše r.a. Ona pripovijeda sljedeći događaj:

"Jednog Bajrama u Poslanikov a.s. mesdžid u Medini su došli Abesinci koji su izvodili razne ratne igre i to sve u mesdžidu. Poslanik a.s. je sa hazreti Aišom r.a. gledao u ovaj prizor, a kada je prošlo nešto vakta Muhammeda a.s. upita: "O Aiša, je li ti dosta?" Aiša r.a. je negativno odgovorila. Nakon nekog vakta Poslanik a.s. je opet upita isto. Ona odgovori na isti način. I Poslanik a.s. joj je dozvolio da gleda u igre sve dok se nije zasitila, a potom su napustili tu

bajramsku manifestaciju.[4] Kasnije je majka vjernika r.a. govorila: "Pogledajte razmišljanja mlade osobe koja je žudjela za zabavom!" - koreći samu sebe zbog toga što se odmah nije odazvala Poslaniku a.s. iako je Poslanik a.s. nikada nije ukorio za to.

Poslanik s.a.v.s. se sa svojim suprugama družio na razne načine kako bi sve bile zadovoljne i kako bi im bračni život bio što prijatniji.

Aiša r.a., također prenosi da je jedne prilike bila sa Poslanikom a.s. na putovanju i da je Poslanik rekao ashabima: "Idite ispred!" Kada su se oni udaljili on reče: "Hajde da se utrkujemo!" "Ja sam tada bila mlada i mršava te mu utekoh u trci." Nakon dužeg vakta, Poslanik a.s. opet bi u sličnoj prilici i ponovo su se utrkivali te Poslanik a.s. uteče i bi brži od Aiše r.a. "Ovo ti je za ono prvi put!"

Također se prenosi od Aiše r.a. da je Poslanik a.s. rekao: "Aiša, ja znam kada si zadovoljna sa mnom a i kada nisi." "Kako to znaš?" "Kada si zadovoljna sa mnom govoriš kada se zaklinješ: "Ne, tako mi Gospodara Muhammedovog!", a kada si nešto ljuta na mene onda govoriš: "Ne, tako mi Gospodara Ibrahimovog!"[5]

Znaj da se lijep odnos naspram supruge ne ogleda samo u otklanjanju od nje onoga što joj smeta i šteti, nego i u podnošenju ezijeta od nje, u blagosti kada je srdita i ljuta! Sve ovo nam je Poslanik a.s. pokazao svojom praksom i primjerom... Pa kako onda da se mi ne postavimo ovako? Kako da se ne brinemo o radosnim srcima naših supruga, o olakšavanju i uljepšavanju teških životnih trenutaka; o jačanju temelja ljubavi među supružnicima???

Neka je salavat i selam na Allahova Poslanika !

---

[4] Muslim, Poglavlje o Bajramima, br. hadisa: 892.

[5] Buharija, O braku, poglavlje o ljubomori žena, 6š157.

POSLANIK A.S. KAO ODGAJATELJ SVOJIH SUPRUGA

Vidimo da naš primjer nemilosti i nesavjesti naspram naših supruga nije ravan brizi i pažnji Poslanika a.s. u sličnim situacijama. Svakako će se svako zapitati a kako odgojno utjecati na ženu? Kako je usmjeriti, uputiti, 'sankcionisati' radi propusta, kako ...
I ovdje trebamo pogledati u Poslanikov primjer.

Jedne prilike majke vjernika od svoga supruga Poslanika a.s. su tražile povećanje u opskrbljavanju i raskoši. Ovaj zahtjev od najboljih, najuglednijih, najčestitijih, najodabranijih vjernica - od njegovih supruga je pogodio Vjerovjesnika a.s. kao grom iz vedra neba.
Nakon ovoga Poslanik s.a.v.s. se zakleo da neće prilaziti svojim ženama mjesec dana, tj. da će se izolovati od njih, sve radi odogoja i pouke.
Nakon nekog vakta Allah subhanehu ve te'ala objavljuje:

"O Vjerovjesniče, reci ženama svojim: "Ako želite život na ovom svijetu i njegov sjaj, onda sc odlučite, dat ću vam pristojnu otpremu i lijepo ću vas otpustiti.
A ako želite Allaha, i Poslanika Njegova, i onaj svijet, pa, Allah je, doista, onima među vama koje čine dobra djcla pripremio nagradu veliku."
Dakle, njima je Allah ostavio da izaberu jednu od dvije spomenute stvari: ili rastavu braka uz pristojnu otpremninu ili nastavak života sa Vjerovjesnikom. Sve su izabrale Allaha i Njegova Poslanika i kuću ahireta ...

Nakon isteka mjeseca dana Poslanik a.s. je došao do Aiše r.a. i rekao joj: "O Aiša, ponudit ću ti nešto a ti ne žuri sa odgovorom dok se ne posavjetuješ sa svojim roditeljima."
Ona reče: "A šta je to, o Allahov Poslaniče!"

Poslanik a.s. joj prouči ajet. Ona reče: “Zar da se u vezi s tebom konsultujem s roditeljima? Naprotiv, ja sam izabrala Allaha i Njegova Poslanika i Kuću vječnosti. I molim te, ne govori ni jednoj svojoj supruzi ono što si rekao”
On reče: “Nijedna me neće upitati a da joj neću reći, jer Allah me nije poslao da prisiljavam i pravim neprilike, nego me poslao da budem učitelj i da olakšavam!”[6]
Potom je svim svojim ženama ponudio isto i sve su isto odabrale...

ORIJENTALISTIČKE LAŽI I POTVORE NA POSLANIKA A.S.

Poslanikov s.a.v.s. život i djelo su ostavili traga na milione i milijarde ljudi ovoga svijeta. Njegov nauk i djelo šire se Zemljinom kuglom brže nego bilo koja druga vjera i ideologija. Ova kulturno-civilizacijska ekspanzija islama je počela nakon smrti Poslanika a.s. i traje, uz razne padove i uspone, sve do danas. Nesumljivo je da će ona trajati do Sudnjeg dana, ako Allah da. Kako bi ’amortizirali’ ovaj proces stotine i hiljade ljudi je izmišljalo i izmišlja razne spletke, laži i potvore u vezi s islamom, a posebno Poslanikom a.s. Hiljade orijentalista su radile dugim godinama po 12 i 14 sati na dan, kako bi ubacili što više smutnji u poimanju islama kako kod nemuslimana - da bi spriječili svjetlo islama da dopre do njih, tako i kod samih muslimana - kako bi ubacili sumnje u ličnost Poslanika s.a.v.s. i ono sa čime je on poslan.
Ovi napadi na islam uglavnom se baziraju na sljedeće stvari:

1) Poligamija u islamu, koju neki orijentalisti nazivaju ’životinjskim običajem’ ...
2) Poslanikova a.s. poligamija

[6] Muslim, O razvodu, broj: 1478.

3) Poslanikova a.s. ženidba sa Aišom r.a.
4) Predanje o potvori na Aišu r.a.
5) Predanje o Poslanikovoj ženidbi sa Zejnebom r.a.
6) Prigovori vezani za rastavu braka u islamu
7) Predstavljanje žene muslimanke kao one kojoj islam uskraćuje osnovna prava ...
8) Poimanje džihada u islamu
9) Pravednost šerijatskih kazni

Ove prilike i u ovom djelu ćemo odgovoriti samo na neke najučestalije napade od ovih spomenutih.

VIŠEŽENSTVO

Kur'an i sunnet, dva temeljna izvora islama nam nesumljivo dozvoljavaju a nekada i preporučuju poligamiju. Međutim, brojni su neprijatelji islama, kao i oni koji ga ne poznaju, a koji islam osuđuju radi toga što je Allah dozvolio višeženstvo u njemu. Oni misle da je poligamija "izum" islama i da nije svojstvena civiliziranom čovjeku. Kažu da poligamija odgovara samo muškarcima i njihovim seksualnim prohtjevima, te da je u njoj svaka nepravda prema ženi. Ovo spominje i uvaženi šejh Muhammed el-Gazali u djelu "Fikhu sire": "Neki pisci mnogo komplikuju kada je u pitanju višeženstvo u islamu. Nekada govore da nema čvrste osnove i potrebe za tim 'običajem' u savremenom dobu i dovoljno je čovjeku da živi s jednom ženom i djecom od jedne žene. Jedan od takvih kaže: "Veza čovjeka sa više žena (poligamija) je nešto što upropašta društveni život..."[7]

Kako bi rasvjetlili slučaj pozovimo se na ono što kaže historija. Ona nam kaže da je višeženstvo postojalo kod Židova, starih Arapa, Hindusa, Brahmana, Perzijanaca,

---

[7] Muhammed el-Gazali, "Fikhu sire", 481.

Japanaca, Slovena, Germana, Saksonaca ... Ukratko historija ne poznaje ni jednu drevnu civilizaciju niti kulturu a da u njoj nisu bile zastupljene ideje i praksa višeženstva na neki od raznovrsnih načina.[8]

VIŠEŽENSTVO KOD ŽIDOVA

U židovskoj vjeri dozvoljena je poligamija bez ograničenja. U Tevratu kakav danas imamo ne postoji ni jedno mjesto u kome se eksplicite zabranjuje poligamija. Šta više, tamo se nalaze predajc o tome kako je Sulejman a.s. (Solomon) imao čak 700 zakonitih žena i 300 robinja...[9]
Poligamija se spominje i uz Ismaila, Ja'kuba, Ishaka, Davuda....
Da je poligamija zaista postojala kod Benu Israila govori i dio hadisa koji prenosi Ebu-Hurejre da je Allahov Poslanik a.s. rekao: "Rekao je Sulejman sin Davudov: "Svakako ću za jednu noć imati odnos sa 70 žena, i svaka će mi od njih na svijet donijeti po jednog konjanika koji će se boriti na Allahovom putu..."[10]
Dakle, nabrojani tekstovi nam nedvosmisleno govore da je poligamija dozvoljena u židovstvu.

---

[8] Jedan švedski antropolog, Peter Bretchneider, u djelu: "Polygyny: A Cross-Cultural Study", je nabrojao čak 186 kulturnih zajednica koje su primjenjivale poligamiju.
[9] Stari zavjet, 552 str.
[10] Buharija, poglavlje o Vjerovjesnicima, 4/135; Muslim, poglavlje o vjerovanju, 1604.

POLIGAMIJA KOD KRŠĆANA

U Indžilu se, također, ne nalazi ni jedan jasan dokaz da je poligamija zabranjena. Naprotiv, neki govore da bi ona mogla biti dozvoljena i kod kršćana. Historija kršćana nam govori da su stari kršćani imali po više žena kao i sami crkveni oci, što nije nepoznato nikome ko se bavi historijom. Sam Martin Luter je često spominjao poligamiju bez suprostavljanja istoj. Savremeno kršćanstvo dopušta i sada višeženstvo u nekim područjima Afrike, i to bez ograničenog broja! Ovo spominje i dr. Mustafa es-Sibai-i u knjizi "Žena između islamskog fikha i savremenog zakonodavstva" u kojoj kaže kako se crkva koristi poligamijom kako bi pojedina plemena crnaca u Africi pridobila za kršćanstvo i na taj način raširila svoje učenje.[11]
Također su nam poznata stanja pojedinih nacija nakon svjetskih ratova u kojima su mnogi zagovarali zakonito uvođenje poligamije kao dozvoljenog oblika bračnog života. Pa čak i danas su brojni mislioci, filozofi, sociolozi, psiholozi ... koji opravdavaju i zagovaraju poligamiju kao nešto svojstveno čovjeku i kao izlaz iz savremene krize morala, braka, i svih ljudskih vrijednosti!

ISLAM O POLIGAMIJI

Allah dž.š. je nedvosmisleno dozvolio poligamiju pod uvjetom pravde i pravičnosti. Ako je Šerijat svojstven i namjenjen ljudima, a jeste; ako je jasno da je u brojnim nacijama "deficit" muškaraca; ako se zna da je životna dob žene uglavnom veća; ako se zna da je broj žena u porastu, a

---

[11] Str.: 74.

broj muškaraca u padu; ako se zna da u svakodnevnim ratovima gine mnogo više muškaraca nego žena; ako ... ako..

Nakon svega ovoga imamo nekoliko mogućnosti:

1) svaki čovjek će oženiti po jednu ženu, a "ostale" žene (ako žele ostati časne) će živote provesti bez muškarca... (nemoguća situacija);
2) jedan čovjek će oženiti jednu ženu (savremena monogamija - princip monogamije braka), a "ostale" žene će varati udate žene sa njihovim supruzima, muškarci će redovno varati svoje žene, žene će varati supruge ... sve će društvo zapasti u moralnu krizu - (savremena situacija);
3) pošteni i pobožni ljudi - svi ili pojedinci - će oženiti po više od jedne žene (najviše do četiri) te će na taj način sačuvati sebe i svoje porodice od upadanja u grijehe, nemoral i razvrat - dakle, dozvolit će se poligamija (islamsko rješenje).[12]

Allah subhanehu ve te'ala kaže:
" Ženite se sa onima ženama koje su vam dopuštene, sa po dvije, sa po tri, i sa po četiri. A ako strahujete da nećete biti pravedni onda samo sa jednom!"[13]

Pravednost koja je u ovom ajetu spomenuta podrazumijeva pravednost u materijalnim dobrima, seksualnom odnosu, i lijepom postupku, a ne podrazumjeva "pravednost srca" tj. jednaku ljubav. Upravo ova činjenica je spomenuta u ajetu:

---

[12] U vezi ove teme uskoro bi se, ako Allah da, trebala pojaviti i rasprava: "Poligamija – viženstvo u islamu?" u kojoj će se u potpunosti odgovoriti na sva pitanja o neophodnosti islamskih rješenja u savremenoj demografskoj strukturi ovoga svijeta.
[13] En-Nisa, 3.

"Vi ne možete potpuno jednako postupati prema ženama svojim ma koliko to željeli, ali ne dopustite sebi takvu naklonost pa da jednu ostavite u neizvjesnosti. I ako vi budete odnose popravili i nasilja se klonili, - pa, Allah će, zaista, oprostiti i samilostan biti."[14]

U ovome ajetu se spominje "pravednost srca" kako to tumače komentatori Kur'ana, a to se jasno vidi i iz riječi Poslanika a.s. a u vezi s pravednošću prema ženama: "Allahu dragi, ovo je moja podjela u onome čime upravljam, pa nemoj me ukoriti za ono čime ja ne upravljam - tj. srcem"[15]

Opće poznato je da žena - i više od muškarca, prirodno odbija i ne pristaje na samački život, promiskuitet i vanbračne veze...
Potom, treba se znati da su brojni muškarci sa većim fizičkim potrebama spram žene, nego što im to može udovoljiti njihova prva supruga.
Ne treba zaboraviti i situacije u kojima je nekada supruga bolesna, slaba, sterilna, frigidna i sl. a sve ovo je češće kod žena nego kod muškaraca. Pa zar da ove stvari budu sebeb rastave braka kod vjernika? Jedan od najstarijih bračnih običaja i prava je da ova žena ostane u braku s mužem, a da pored nje dođe druga žena koja će ispunjavati sve bračne obaveze.
Poligamija se ne smije svesti na želje nekih ljudi u pogledu strasti i seksualnih prohtjeva. Malo uživanje donosi velike dužnosti. Tako, ako bi čovjek bio nepravedan spram sebe, svoje djece, supruge i drugih, nije mu dozvoljeno da se ženi sa drugom ženom. A onaj ko želi da primijeni sunnet poligamije, između ostalog, mora biti u mogućnosti stalne finansijske opskrbe za svoje porodice.

---

[14] En-Nisa, 129.
[15] Ebu-Davud, o braku, 2134.

Allah dž.š. kaže: "I neka se suzdrže oni koji nemaju mogućnosti da se ožene, dok im Allah iz obilja svoga ne pomogne!"[16]
Allahov Poslanik s.a.v.s. je rekao: "Uzvišeni Allah će svakog čovjeka pitati za ono što mu je dao u emanet - da li je taj emanet ispunio i sačuvao ili je emanet pronevjerio."[17]
Također je Alejhiselam rekao:
"Dovoljno je čovjeku grijeha da ne ispuni obavezu spram onih koje hrani!"[18]

Ima ljudi koji će postavljati bezbroj pitanja o islamu i islamskoj dozvoli poligamije ali se nikada neće zapitati kakva su rješenja za blud, zinaluk, kurvaluk, za svijet prostitucije u kome živi!

O temi poligamije postavlja se i pitanje poliandrije - tj. da jedna žena ima više muškaraca. Zašto žene ne mogu imati više muškaraca? Odgovor na ovo pitanje je lahak:

- Jedan od ciljeva braka je uspostava porodice i odgoj djece. Možete li zamisliti ženu u kući sa dva, tri muža i djecom koja ne znaju ko im je babo?! Ili možete li zamisliti jedan vagon koji je pričvršćen za četiri voza? S druge strane sasvim je normalno vidjeti jednu lokomotivu kako vozi četiri vagona, zar ne?
- Jedno od logičkih pravila, kao i jedna od društvenih zakonitosti, što će samo neuki i glupi zanijekati, je to da muškarci vode brigu o ženama a ne suprotno! Naprimjer, obezbjeđivanje stana, opskrbe, teških i najvećih radova u porodici, pada na leđa čovjeku a ne ženi. Nemoguće je zamisliti promjenu ove uloge u bilo kojem društvu!

---

[16] Nur, 33.
[17] Nesai, Ibn-Hibban i Ebu-Neim.
[18] Muslim, Hakim i Ebu-Davud.

Islamski i brojni drugi učenjaci uobičavaju reći: "Da vjera nije govorila o poligamiji i da je nije dozvolila, onda bi mi, vođeni zdravim razumom, morali da razmislimo o tome, a radi opće koristi.
Današnje shvatanje monogamnog braka je jedna od posljedica djelovanja crkve, crkvenih inkvizicija i krstaških ratova. Nakon cara Konstantina, kršćanstvo je jedina nebeska vjera koja je 'zabranila' poligamiju! Sigurno je to da je u svim objavljenim vjerama od Allaha poligamija dopušena, ali je i ljudsko uplitanje (npr. Konstantinovo) u te vjerozakone je historijskih neupitno. Tako je i sa monogamijom.
Mnogi ljudi poligamiju smatraju zločinom, a blud i prostitucija su za njih bezvrijedna i bezopasna pojava. Bezvrijedno i bezopasno je da čovjek spava sa bilo kojom ženom koju poželi, koju može imati, da žena nema nikakve odgovornosti; da se širi nemoral svake vrste?
Ovako shvatanje kod muslimana je veliki vjerski problem, jer je narušen moral, a samim tim i vjera. Velika većina poslanika, vjerovjesnika, velikana i dobrih ljudi je bila u brakovima sa više žena i to nije ugrozilo njihovu bogobojaznost i njihovu vjeru. Jedan savremeni islamski alim kaže:
"Ne znamo ni jednog ashaba Allahova Poslanika s.a.v.s. a da nije imao više od jedne žene!"
Broj ashaba Allahova Poslanika s.a.v.s. je veoma velik i on se računa u hiljadama i desetinama hiljada!

Islam ne smatra da je pobožno izbjegavati brak. Naprotiv! Islam bračni život smatra polovinom vjere muškarca i žene! Pa kako da neko bude bez polovice vjere? Također islam ne smatra da je zabranjeno imati do četiri supruge. Grijeh je poništavanju prirodnih potreba čovjeka kao i u njihovoj raskalašenosti bez ikakvog ograničenja.

Dakle nema sumnje da je Allah dozvolio poligamiju u islamu.
"A ko je bolji sudija od Allaha - narodu koji vjeruje!?"

MUDROSTI U POLIGAMIJI POSLANIKA S.A.V.S.

"O Vjerovjesniče, Mi smo ti dozvolili da budu žene tvoje one kojima si dao vjenčane darove njihove, i one u vlasti tvojoj koje ti je Allah dao iz plijena, i kćeri amidža tvojih i kćeri tetaka tvojih po ocu, i kćeri daidža tvojih, i kćeri tetaka tvojih po materi koje su se s tobom iselile, i samo tebi, a ne ostalim vjernicima - ženu-vjernicu koja sebe pokloni Vjerovjesniku, ako Vjerovjesnik hoće da se njome oženi - da ti ne bi bilo teško. Mi znamo šta smo propisali vjernicima kada je riječ o ženama njihovim i o onima koje su u vlasništvu njihovu. - A Allah prašta i samilostan je."[19]

Nakon što smo napravili kratak osvrt na stanje žene u drugim civilizacijama i vjerama, kao i na loš status žene u džahilijetskom dobu, možemo imati potpuni uvid u razloge dopuštenosti poligamije u islamu. Ono što je svakako važno znati a tiče se Poslanikovog a.s. višeženstva je to da se on oženio prvi put sa više žena u Medini, kada mu je bilo oko 50 godina. Nakon smrti prve žene Hatidže r.a. on se povezuje najprije sa onim koji su ga pomogli u njegovoj da'vi i Poslanici. Naprimjer: Aiša, Sevda, Hafsa, Ummu Seleme. Ako neko kaže to je uradio radi tjelesnih prohtjeva kažemo: Kakvo je to uživanje od kog se čovjek susteže u punini snage (do 50. god.) a praktikuje ga tek u starosti (nakon 50. godine)?

---

[19] Ahzab, 50.

Kakvo je to uživanje u životu čovjeka koji ni jedan dan nije bio sam, niti se ikada 'odmorio' od širenja Poslanice i borbe na Allahovom putu?!
Jedan zajednički dojam, koji se stiče nakon što se sazna da neki čovjek ima više žena je taj da se smatra da taj čovjek mora imati veliko materijalno bogatstvo i u njemu uživati; njegove trpeze su pune mesa i raznog voća i povrća, njegova odjeća je skupocjena... Ovo je vjerovatno slika mnogih vladara, ali ništa od ovoga nije bilo u kući Muhammeda s.a.v.s. On je bio onakav kako se sam opisao:
"A šta ja imam od dunjaluka? Ja sam na njemu kao putnik koji se sklonio pod drvo radi hlada, da bi ga ubrzo opet napustio"[20]
Buharija prenosi da je Enes r.a. rekao: "Ne znam da je Vjerovjesnik ikada vidio hljeba somuna sve do svoje smrti, niti je kad vidio braveće stelje."
Aiša r.a. nam pripovijeda da je znalo proći i dva mjeseca dok bi se vatra upalila. Zubejr bin Avvam je upitao: "Šta ste jeli?" "Hurme i vodu."
Također je Aiša r.a. rekla: "Kada je Allahov Poslanik a.s. umro, na mojoj polici sa hranom nije bilo ništa za jelo osim pregršta pšenice!"
Poslanik islama je od imetka mogao imati šta je htio. Allah mu je otvorio vrata svake opskrbe, ali da bi bio primjer muslimanima i uzor za sve vladare i podanike u skromnosti odrekao se brojnog dunjalučkog uživanja. Molio je Allaha:
"Allahu dragi, učini da porodici Muhammedovoj opskrba bude dovoljna!"[21]
Allah Uzvišeni kaže: "I nikako ne gledaj dugo ljepote ovog svijeta koje Mi kao užitak raznim sortama nevjernika pružamo, da ih time na kušnju stavimo, ta nagrada Gospodara tvoga je bolja i vječna.

---

[20] Tirmizi, Ibn-Madždže i Hakim.
[21] Buharija i Muslim.

Naredi čeljadi svojoj da obavlja molitvu i istraj u tome! Mi ne tražimo od tebe da se sam hraniš, Mi ćemo te hraniti! A samo one koji se budu Allaha bojali i grijeha klonili čeka lijep svršetak."[22]

Poslanik s.a.v.s. je rekao: "Da znate ono što ja znam, malo biste se smijali a puno bi plakali!"[23]

Također je rekao:

"Čega je malo, a dovoljno, bolje je od puno, a što će obuzeti i zaokupiti."[24]

Još jedna od Poslanikovih a.s. dova je bila:

"Allahu dragi, utječem Ti se od siromaštva, bijede i poniženja, i od toga da učinim nasilje ili da se spram mene učini nasilje, ili da ja zanemarim nečije pravo ili da ja budem zanemaren."[25]

Dakle, kada se islam suočava sa svim problemima jednog naprednog društva, Poslanik a.s. daje rješenje, samim ličnim primjerom. Također nam se prenosi da su vjernici koji su u džahilijetu imali više žena, naprimjer osam, morali taj broj svesti na četiri - koliko je najviše Šerijatom dozvoljeno.[26]

Ukratko ćemo spomenuti svaku Poslanikovu ženidbu:

1) Hatidža r.a. Kada se udala za Poslanika imala je 40 godina, a Poslaniku a.s. je bilo oko 25 godina. Ovo je dokaz da Resulullah a.s. nije imo za cilj strasti, nego je kod supruge tražio lijepo ponašanje, plemenita svojstva, moralnu čistotu, neporočnost - a sve to je našao kod Hatidže r.a. U suprotnom, tražio bi mlađu ženu, ili bi se još za njena života ženio drugim ženama - kako je tada bio običaj ljudi. Znamo da se za

---

[22] Taha, 131,132.

[23] Buharija.

[24] Ahmed.

[25] Ebu-Davud, Nesai, Hakim i Ahmed.

[26] Osim Poslaniku a.s. kome je Allah dozvolio više od ovog broja.

vrijeme 25 godina bračnog života Resulullah a.s. nije oženio drugom ženom!

2) Sevda r.a. Nakon što je Allah uzeo Sebi Ebu-Taliba i Hatidžu r.a. - koji su najviše pomagali Resulullaha, u godini koja je nazvana "Godina tuge" on se ženi sa jednom iskrenom vjernicom, muhadžirkom i mudžahitkom na Allahovom putu - Sevdom. Ona je tada imala oko 55 godina! Suprug joj je umro, porodica je napadala i mučila zbog islama i svojim brakom sa njom Poslanik a.s. joj daje zaštitu i sigurnost na dunjaluku, a nakon svih tegoba kroz koje je prošla, Allah joj se smilovao! Svi savremenici Poslanika a.s. su pohvalili ovaj čin!

3) Aiša r.a. Aišin slučaj udaje za Resulullaha je speifičan zbog mnogo čega. - Oženio ju je kada joj je bilo oko 10 godina. Ovaj brak je bio prihvaćen veoma toplo od njenih roditelja i porodice, svih muslimana pa i nevjerničke sredine.[27] Ona je bila kćerka njegovog najbližeg prijatelja i pomagača, "pobratima" mu - Ebu-Bekra r.a. Jedna od mudrosti ovoga braka je i to da je njime produbljena veza između Ebu-Bekra i Resulullaha a.s. i da je dokinut predislamski običaj da se ne ženi od svoga 'pobratima' kome se davaše sva prava kao bratu po krvi!! Druga mudrost je u tome da ona ovako mlada, tj. od ranog djetinjstva najviše boravi sa Poslanikom a.s. i na taj način postaje najučenija u vezi s njegovom praksom do te mjere da su je najpoznatiji ashabi pitali za savjet i mišljenje! Živjela je nakon Poslanika a.s. 48 godina i svom snagom širila svjetlo islama! Neki učenjaci navode podatak da se jedna četvrtina islamskih propisa prenosi od Aiše r.a. na jedan od načina. Pored ostalog od nje se prenosi preko 2200 hadisa!

4) Hafsa r.a. Njen slučaj je dobro poznat historiji. Naime, muž joj je poginuo u džihadu, te je nakon iddeta njen

---

[27] Dakle, niko nije osuđivao ovaj čin, jer su svi bili, manje-više svjesni, srazloga ovog braka.

otac ponudio Ebu-Bekru r.a. da je oženi pa ga je odbio, potom Osmanu r.a. pa ga je i on odbio, a nakon toga ovu udovicu je oženio Poslanik a.s. kako bi povećao svoju bliskost i učvrstio svoje prijateljstvo sa Omerom r.a. Poslaniku a.s. je tada bilo oko 55 godina. Pa zar u ovim godinama da bude cilj ženidbe strast pogotovo ako se zna za ranije Poslanikove a.s. brakove?

5) Zejneb bint Huzejme r.a. Ona je također ostala udovica od jednog junaka - Ubejdullaha bin Harisa, koji je poginuo na Bedru. Bila je iskrena i strpljiva vjernica. Dakle, jasno je da je i ovaj brak - bez ikakve sumnje! - bio samo zaštita i smiraj za Zejnebu. Nakon ovog plemenitog braka, ona je sa Poslanikom a.s. živjela svega nekoliko mjeseci te je potom preselila na ahiret! Pa zar ima mjesta govoru o ikakvim strastima i porocima - kako to nevjernici obmanjuju?

6) Hinda (Ummu Seleme). Ummu Seleme je prva žena koja je učinila Hidžru ka Abesiniji a sve radi vjere. Njen muž je također poginuo kao šehid, a zvao se Abdullah bin Abdulesed. Preselio je kao šehid i iza sebe je ostavio Ummu Selemu i s njom četvero djece: dva sina i dvije kćerke. Zar se žena u njenom položaju može ženiti iz strasti i pohote?!! To mogu tvrditi samo najmaloumniji ljudi!

7) Zejneb bint Džahš r.a. Bila je Poslanikova a.s. rodica. On ju je oženio za svoga posinka Zejda bin Harisa kako bi tim brakom ukinuo džahilijetski običaj da se siromašni ne mogu ženiti bogatim i sl. Zejda je Poslanik a.s. oslobodio nakon što je bio rob, a na ovaj način mu ukazao još veću počast. Potom je među ovim supružnicima došlo do neslaganja, a Poslanik a.s. je ih i dalje savjetovao da žive zajedno. Međutim, došlo je do razvoda braka. Još jedan od loših džahilijjetskih običaja je bio da se posincima daju sva prava i dužnosti pravog sina po krvi. Allah dž. š. je Zejnebinim slučajem raskinuo taj običaj. Naime, ko bi od ljudi bio spreman tako lahko "pogaziti" prijašnju praksu u

vezi s posinkom koji se smatrao pravim sinom? Allah je za to odabrao samog Poslanika, naredivši mu da oženi Zejnebu. I ovaj brak je bio radi primjera i uzora ljudima u pogledu dokidanja loše prakse. Ovu svrhu braka spominje i sam Kur'an!

8) Džuvejrija r.a. Bila je udovica od jednog od največih neprijatelja islama. Njen muž je u bici sa Benu Mustalekom, ubijen a ona je pala u ropstvo. Ona odlazi do Poslanika a.s. da joj pomogne u oslobađanju iz ropstva. Njen otac je dobro bio poznat Resulullahu a.s. - bio je to čuveni razbojnik na putevima i veliki neprijatelj muslimana! Razmišljajući o njenom slučaju, Resulullah a.s. joj nudi brak, a ona odmah pristaje. Kada su ovaj slučaj vidjeli ashabi svi su odmah pustili zarobljenike iz ovog plemena iz poštovanja prema Džuvejrijinoj udaji za Poslanika a.s.! Njeno pleme je potom, većim dijelom primilo islam postajući time dio ummeta istine.

9) Ummu Habiba r.a. Ona je udovica Ubejdullaha bin Džahša s kojim je bila među prvim muhadžirima u Abesiniji. On se tamo odmetnuo od islama, a ubrzo potom i umro. Ummu Habiba je ostala bez ikakve zaštite. Ako bi se vratila ocu i majci u Mekku, pa njeni roditelji su bili među najvećim neprijateljima islama, ako bi se zaputila ka Medini tamo je čeka neizvjesnost i težak život. Bilo joj je oko 37 god. Nakon što je saznao za njen slučaj Poslanik a.s. piše Nedžašiju da Ummu Habibu vjenča za Poslanika islama. Ovim je njoj učinjena počast a otupljena je i oštrica neprijateljstva porodice Ummejje naspram Poslanika a.s. i muslimana.

10) Safijja r.a. Zarobljena je u Bici na Hajberu. Bila je supruga i kćerka dvojice velikih neprijatelja islama. Poslanik a.s. joj je ponudio da izabere od dvoga: da primi islam i da je Poslanik a.s. oženi ili da izabere židovstvo i da je oslobodi i vrati narodu. Ona je odabrala Allaha i Njegova Poslanika a.s.

Nakon ovog događaja brojni Safijjini rođaci i saplemenici su primili islam.

11) Mejmuna r.a. Nju je Poslanik a.s. posljednju oženio a oženio ju je zbog spajanja plemena Hašim i Mahzum. Također se navodi da je ona žena koja je sebe poklonila Poslaniku a.s. Kako je nebi uvrijedio Poslanik a.s. je pristao.

Nakon kratkog navođenja samo nekih podataka možemo doći do nekih općenitih zaključaka o ciljevima i koristima Poslanikovog a.s. višeženstva. Nabrojat ćemo neke od njih:

1) Pedagoški cilj. Poslanikove a.s. supruge su bile prave učiteljice žena u svim aspektima života. Dugo nakon Poslanikove a.s. smrti one su osvjetljavale horizonte Poslanikova sunneta svim ženama i ljudima koji su žudili za spoznajom.

2) Zakonodavne mudrosti. U nekim slučajevima brakova vidimo da se dokidaju loši običaji i praksa u posinavljanju, "bratstvu" ... Također, majke vjernika nam od Poslanika a.s. prenose i oko 3000 hadisa koji nam govore o našoj vjeri i njenim propisima!

3) Društveno - socijalne mudrosti i koristi. Poslanik a.s. se ženi udovicama, on odgaja i prihvata i njih i njihovu djecu. Brine se o njihom ovodunjalučkom stanju... Brakom uspostavlja još jače veze između sebe i svojih prijatelja.

4) Politički ciljevi. Brojna plemena su radi Poslanikovog a.s. "orođavanja" s njima primila islam i ušli u okrilje islama te postali njegovi nosioci i propagatori.

Pored svih nabrojenih i drugih ciljeva i mudrosti Poslanikove a.s. poligamije, treba spomenuti i činjenicu da je Poslanik a.s. i u ovoj tako životnoj stvari uzor svima: i onima koji su se oženili mlađim od sebe, i onima koji su se oženili starijim od sebe, onima koji su stupili u brak radi nekih

ahiretskih ciljeva, pedagoških, socijalnih i svaki Vjerovjesnikov a.s. brak je izvor neiscrpnih mudrosti za muslimanski ummet u cjelini!
"Allahu dragi, molim Te za uputu, bogobojaznost, čestitost i nezavisnost od ljudi!"[28]

POSLANIKOVA A.S. PORODICA

Svi oni koji su dolazili u Medinu, ili oni koji su kroz nju samo prolazili nisu mogli prepoznati Poslanikovu a.s. kuću od ostalih muslimanskih domova. Njegov dom su bile sobe njegovih supruga izgrađene od kamena, palminog drveta, listova palmi i zemlje. Njegove sobe su bile odmah pokraj mesdžida a radi toga da što više bude na usluzi Objavi i muslimanima.
Jedne prilike Omer r.a., taj plemeniti ashab i pravedni halifa svih muslimana, je ušao kod Resulullaha a.s. te je pogledao po cijeloj Poslanikovoj sobi te nije vidio ništa na čemu bi se pogled zadržao osim tri primjerka opreme. Omer r.a. je tada rekao Alejhiselamu: "O Allahov Poslaniče, moli Allaha da podari obilnu opskrbu tvome ummetu! Jer, podario je veliku opskrbu Perzijancima i Bizantincima, a oni Njemu ne robuju!" Poslanik a.s. mu reče: "O sine Hattabov, jesi li ti u sumnji? To je narod kojima su njihove blagodati ubrzano date u dunjalučkom životu!"
Majka vjernika Aiša r.a. jedne prilike je rekla: "Znali smo ugledati i tri mlađaka u dva mjeseca, a u sobama Alejhiselamovim se ne bi vatra za to vrijeme upalila, i živjeli smo od hurmi i vode!" Na čelu te porodice je bio sam Muhammed, neka je Allahov mir i spas na njega, koji je tako živio sa svojim suprugama, njihovim jetimima, svojom

---

[28] Muslim, Tirmizi i Ahmed.

djecom kao i posincima koje je odgajao. I pored svega toga od skromnosti života i životnih uvjeta, taj dom je odisao ljubavlju, srećom i smirajem. Alejhiselam je bio na usluzi svojoj porodici.

POSLANIKOV A.S. AHLAK U NJEGOVOJ KUĆI

I pored toga što je Muhammed a.s. imao više supruga, neka je Allahov mir na sve njih, i pored toga što su se one međusobno razlikovale i po godinama i po ljepoti, on nikada nije bio nepravdan prema bilo kojoj od njih. Sve one su imale po jedan dan i jednu noć u kome je Poslanik a.s. bio s njima. Kada bi kretao na put, pravedno bi birao koja će ići sa njim. Kad god bi bio kod kuće gledao je da bude na usluzi i pri pomoći svojoj porodici. Popravljao je svoju obuću, ušivao je svoju odjeću, muzao je ovcu, radio je brojne poslove svojim rukama... Sve ovo nije bilo uobičajeno u njegovo vrijeme kao što nije uobičajeno ni danas, ali sve to on je radio da bi uklonio predrasude i vlastitim primjerom pokazao dobrotu prema porodici. Jedna od žena je jedne prilike bila nešto na njega ljuta cijeli dan i noć, a on je to sve sa strpljenjem prihvatio i razumio. Muhammed a.s. je od svojih žena tražio i mišljenja kako o porodičnim stvarima tako i o stvarima njegove politike. Očiti primjer je događaj koji se desio za vrijeme Hudejbijje, u kome je on u jednom trenutku poslušao jednu od svojih supruga i uradio onako kako mu je ona savjetovala. Taj događaj se spominje u Kur'anu kao velika pobjeda - "Feth".

Kad god je bio sa svojom porodicom bio je nasmijan, veseo, radostan. Bio je najblaži suprug na ovome svijetu. Nikada nije udario ni jednu svoju suprugu. Jedne prilike je rekao: "Najbolji od vas su oni koji su najbolji prema svojim

porodicama, a ja sam najbolji prema svojoj porodici!" Druge prilike je svojoj supruzi Safijji pogeo svoja plemenita leđa da bi se ona popela na devu. što se tiče ljubomore koja je bila izrazita među nekim njegovim suprugama, on je to sve podnosio i saburio na tome...Bio je i posrednik u njihovim dunjalučkim sitnim razmiricama. Jedne prilike su one od Alejhiselama tražile da im odredi veća primanja, on im je dopustio da izaberu između dvije stvari: ili da ostanu s njim i da se strpe na svemu onome na čemu je on i njegova misija ili da odaberu bogatu otpremninu i da se rastave s njime. Njima je ostavio da izaberu. Sve one su izabrale isto: Allahova Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega!

Bio je najblaži čovjek prema djeci. Svoje unuke je nosio u rukama kao i na svojim leđima. Ponekad kad bi on učinio sedždu, jedan od dvojice Fatiminih sinova bi se svome dedi popni na leđa, a on iz pažnje prema njima se ne bi podigni dok mu unuk ne sađe sa njega. I nikada ih nije za to kritikovao. Igrao se s najmlađim muslimanima. Jedne prilike je rekao Abdullahu, Ubejdullahu i Ibn-Abbasu, nakon što ih je pohvalio i ohrabrio: "Ko bude najbrži dobit će to i to!" Oni bi se potom utrkivali koji će prije doći mu u zagrljaj, a on bi ih sve prihvatao, grlio i ljubio. Jedne prilike je klanjao, a u rukama je držao Umamu svoju unuku od kćerke Zejnebe, te kad bi činio ruku' spuštao bi je na tlo, a kad bi se vraćao sa sedžde opet bi je podizao. Kada bi mu kćerka Fatima dolazila on bi ustajao i dočekivao je, te bi je poljubi, prihvati za ruku i dovodio da sjedne na njegovo mjesto. Sve ovo se je dešavalo u historijsko vrijeme u kome su Arapi zakopavali svoju žensku čeljad ili pak ako bi ih i ostavljali u životu, smatrali su ih svojom sramotom i vidom poniženja! Također, naš Poslanik a.s. nije jeo ništa posebno u odnosu na one koji su ga ponekada služili. On bi služio njih skoro koliko i oni njega. Niti je kada ikoga korio ili prekoravao od posluge što je ili nije ovo ili ono uradio!

Takav je bio naš Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, a kakvi smo mi!!?

"A TI SI ZAISTA NAJLJEPŠEG AHLAKA..."[29]

Poslanik a.s. se ženio više puta, to je poznato svima nama. Ali, koji su istinski razlozi njegovih sklapanja brakova? U historiji čitamo kako se je Alejhiselam oženio sa udovicom Hatidžom kada je ona imala 40 god. a on 25. Za vrijeme njenog života nije ženio drugu ženu. Nakon njene smrti Poslanik a.s. prvo ženi Sevdu, također udovicu. Ova svadba je bila 30 godina nakon njegove pune mladosti, kao i sve ostale koje su slijedile. One su bile - slobodno možemo reći, na kraju njegova plemenita života. Očito je, dakle, da to nikako nije imalo za cilj puko fizičko zadovoljavanje, nego druge dugoročnije i plemenitije ciljeve. On a.s. se ženi Aišom i Hafsom, kćerkama od njegova dva najbliža prijatelja i sljedbenika. Bez sumnje na taj način produbljuje svoju prisnost sa ova dva prijatelja. S druge strane Resul, neka je Allahov mir i spas na njega, udaje svoju kćerku Fatimu za svog rođaka, prijatelja i sljedbenika Aliju r.a. a udaje i svoju kćerku Rukajju za svog prijatelja i sljedbenika Osmana r.a. Nakon Rukajjine smrti, udaje drugu svoju kćerku za svog iskrenog prijatelja, Rukajjinu sestru i po ocu i po majci - Ummu Kulsum.

Dakle, dvojici najprisnijih prijatelja postaje zet, a druga dvojica prisnih prijatelja njemu postaju zetovi!!! Allahova odredba je bila da su upravo ti ljudi dali najveći doprinos islamu i njegovij misiji, kako za vrijeme Poslanika a.s. tako i poslije njegove smrti.[30]

---

[29] Kalem, 5.

[30] Iz ovoga možemo razumjeti da je sunnet udavanje i ženidba između dobrih prijatelja i poznanika, ako oni imaju sinove, odnosno šćeri. Kod

S druge strane, kod Arapa je tazbinska veza bila izuzetno cijenjena. Bilo je nezamislivo ratovati protiv onih od kojih se orodilo bilo ženidbom bilo udajom. I upravo ta činjenica biva povodom brojnih Poslanikovih a.s. brakova. On a.s. se ženi Ummu Selemom r.a. koja je bila iz plemena Benu Mahzum, iz kojeg plemena je bio i Halid bin Velid. Nakon ove ženidbe, Halid više nije otvoreno neprijateljevao protiv muslimana, a ubrzo je primio i islam. Također i Ebu-Sufjan, nakon što je Poslanik a.s. oženio njegovu kćerku Ummu Habibu r.a., nikada se više nije sporio sa Vjerovjesnikom a.s. Vidimo isto tako da dva plemena Benu Mustalik i Benu Nadir prestaju sa svim
djejstvima protiv muslimana nakon Vjerovjesnikove a.s. ženidbe sa Džuvejrijom bint Haris i Safijjom. Prva od ove dvije je bila povod da se oslobodi stotinu porodica njenog plemena a radi ove tazbinske veze. Ashabi su kada su puštali ove ratne zarobljenike govorili: "To je rodbina Poslanikova a.s.!"
Plemenitija svrha od ove, ako postoji plemenitiji cilj od očuvanja mira, reda, stabilnosti, života... je bila u tome da je njegova misija bila povezana sa uspostavljanjem cijele jedne civilizacije - civilizacije islama, civilizacije reda, propisa, pravne države, socijalne stabilnosti i sl. Logično je bilo, da je lakše bilo opismenjavati muškarce i upučivati ih u islamsku kulturu i islamski bonton nego žene. Razlozi su bili brojni: historijska nepravda prema ženi, izolacija žene u društvu, oduzimanje ženi temeljnih ljudskih prava... Sve to islam dokida i donosi ženi njenu istinsku slobodu. Kako se to događa? Sve Vjerovjesnikove a.s. supruge su bile da'ije - misionari islama i ove kulture i civilizacije. One su brojnim ženama pojašnjavale islam i islamske propise, bile uzor svim ženama svoga vremena, i ostale primjerom za sve

---

nas, nažalost, se izbjegava ovaj sunnet, iz straha da se ne "pokvari" prijateljstvo i poznanstvo, da se porodice "ne zamjere" i sl.

muslimanke do kraja dunjaluka. Mi vidimo, da u svim historijskim vremenima, oni koje drže vlast u svojim rukama, pa bili oni: predsjednici, kraljevi, carevi, vazali, grofovi, perovi, baroni ... žive ako ne dvostrukim i licemjernim životima, prepunim intriga, kurvaluka, lopovluka... onda žive neuredne živote koji nikome ne mogu biti za uzor osim onim najgorim... Primjer našeg Poslanika a.s. je suprotan tome. Uzvišeni Allah je rekao: “Vi u Allahovom Poslaniku imate divan uzor...” I zaista, Poslanik a.s. je uzor za sve nas, bilo da smo imami, da’ije, političari, ekonomisti, privrednici, poljoprivrednici, oženjeni, neoženjeni, siromašni, bogati... Njegove časne supruge su uzor ženama vjernicama u Allaha i Njegova Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega. A njegov sunnet i njegova misija izbavljenja svijeta iz tmina zabluda i mračnjaštva ni danas ne smije biti zaboravljena, te se ona mora širiti i propagirati. Jer, u toj Misiji leže istinske vrijednosti! Neka nam početak te misije uvijek bude iz naših porodica, i sve ovo naprijed rečeno treba da bude svjetionik koji će nam pokazivati u kom pravcu treba da idemo mi i naše porodice kao i društvo u kom živimo! Neka nas Uzvišeni Allah pomogne na tom putu! Amin!

MAJKE VJERNIKA

Allah, subhanehu ve te'ala, u Kur'anu kaže: "Vjerovjesnik treba da bude preči vjernicima nego oni sami sebi, a žene njegove su - kao majke njihove. A srodnici, po Allahovoj Knjizi, preči su jedni drugima od ostalih vjernika i muhadžira; prijateljima svojim možete oporukom nešto da ostavite. To u Knjizi piše."[31]

"Vjerovjesnik treba da bude preči vjernicima nego oni sami sebi" - znači da vjernici i vjernice daju prednost Poslanikovoj a.s. uputi nad svim svojim željama, jer on je od Allaha odabran da vjernike spasi tmina dunjaluka i džehennemskih patnji. Bez njega ne bi ni bilo vjernika!

"A žene njegove su - kao majke njihove" - u prijevodu ovog ajeta na bosanski jezik, radi lakšeg razumijevanja dodata je čestica "kao" iako bi doslovni prijevod bio: "A žene njegove su majke njihove".
"Majke vjernika" je naziv za Poslanikove s.a.v.s. supruge koje im, dakle, daje Uzvišeni Gospodar.
Ibn-Kesir r.a. tumačeći ovaj ajet kaže da su Poslanikove a.s. supruge majke vjernika u njihovoj svetosti, poštivanju istih, poniznosti spram njih, počastima, ugledu i veličini.
Međutim, osamljivanje sa njima nije dozvoljeno kao sa krvnim majkama, također, njima je posebno naređeno da budu pažljive u govoru[32], komunikacija sa njima je

[31]Ahzab, 6.
[32] Ahzab, 32.

dozovljena samo iza zastora, strogo im je naređen nikab tj. prekrivanje lica i šaka itd.
Uzvišeni Allah jasno kaže: "O žene Vjerovjesnikove, vi niste kao druge žene!"[33]
Dakle, one su "duhovne majke" svih vjernika, jer je Resulullah s.a.v.s. ustvari "duhovni otac" svih vjernika. Zbog toga, njima je zabranjeno da se nakon smrti Poslanika a.s. udaju za nekog od vjernika jer je nepojmljivo da se majka uda za sina!
Što se, pak tiče njihovih kćerki koje su imale sa ranijim muževima, ili njihovih sinova, ili njihove braće ili njihovih roditelja, postavlja se pitanje: hoćemo li i njih zvati "sestre vjernika", "braća vjernika"... Odgovor je da nećemo jer je ova svetost, veličina, ugled, naredba, striktno vezana za njih: "vi niste kao druge žene".
Od Ibn-Abbasa r.a. se prenosi da je u tumačenju ovog ajeta rekao: "Njegove supruge su majke vaše a on je otac vaš." Ovo je vjersko tj. duhovno roditeljstvo koje je veće od krvnog i srodničkog, jer se dunjalučki roditelji brinu o djetetovom dobru na dunjaluku, a Poslanik a.s. je svima pomogao da shvate važnost dunjaluka i ahireta, te im utro put uspjeha koji vodi do Dženneta.
Ebu-Hurejre r.a. prenosi da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Zaista sam ja vama kao otac. Podučavam vas kao otac dijete. Pa kad neko od vas ode porad sebe, neka se ne okreće ni lice ni leđima prema Kibli i neka se ne pere s desnom rukom!"[34]

Uzvišeni Allah također kaže:
"O žene Vjerovjesnikove, ako bi koja od vas očit grijeh učinila, kazna bi joj udvostučena bila, a to je Allahu lahko; a onoj koja se bude Allahu i Poslaniku Njegovu pokoravala i

---

[33] Ahzab, 32.
[34] Ebu-Davud i Nesai.

dobra djela činila - dat ćemo nagradu dvostruku i pripremit ćemo joj opskrbu plemenitu."[35]
Ovaj ajet koji govori o dvostrukoj kazni ili dvostrukoj nagradi za Poslanikove s.a.v.s. supruge - majke vjernika, je ajet koji upozorava na to da oni koji su predstavnici, uglednici, vođe i lideri nose dvostruku odgovornost za svoja djela: prvo zbog samih sebe i drugo zbog onih koji se za njima povode i u njima gledaju uzor.

DA LI SU POSLANIKOVE A.S. SUPRUGE, MAJKE VJERNIKA, DIO EHL-UL-BEJTA?

Ovo pitanje, iako kontradiktorno, bilo je prisutno kod nekih učenjaka a posebno nekih grupacija koje su se za njima povodile. Naime, u jednom hadisu stoji da je Poslanik a.s. uzeo svoj ogrtač i njime ogrnuo Aliju r.a., Fatimu r.a., Hasana r.a. i Husejna te kazao: "Oni su moja porodica (ehlu bejti), ili "Oni su od moje porodice".
Ovu predaju su neki shvatili da su samo Alija, Fatima, Hasan i Husejn r.a. pripadnici Ehl-ul-bejta - Poslanikove a.s. porodice.
Njima je lahko odgovoriti na ovakvo mišljenje.
Uzvišeni Allah kaže:
"O ženc Vjerovjesnikove, vi niste kao druge žene! Ako se Allaha bojite, na sebe pažnju govorom ne skrećite, pa da u napast dođe onaj čije je srce bolesno, i neusiljeno govorite.
U kućama svojim boravite i ljepotu svoju, kao u davno pagansko doba, ne pokazujte, i molitvu obavljajte i zekat dajite, i Allaha i Poslanika Njegova slušajte! Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti.

---

[35] Ahzab, 30,31.

I pamtite Allahove ajete i mudrost, koji se kazuju u domovima vašim; Allah je, uistinu, dobar i sve zna."[36]

1) Iz konteksta ova tri ajeta jasno se vidi da je govor upućen majkama vjernika i da ih Allah, dž.š., naziva "o porodico Poslanika"
2) U arapskom jeziku supruga se ubraja u Ehl - porodicu i čak se za nju kaže da je sama ona nekada čovjekov ehl tj. porodica. Dakle, nemoguće je izuzimanje supruga iz pojama porodice, pa kako da budu izuzete iz Poslanikove a.s. porodice najodabranije žene i na koji način da ih ne smatramo Ehl-ul-bejtom?
3) Što se tiče hadisa u kome Poslanik a.s. u Ehl-ul-bejt ubraja i Aliju, Fatimu, Hasana i Husejna njegovo značenje je jasno: I ONI SU DIO EHL-UL-BEJTA tj. Poslanikove porodice a nikako nisu oni sami Poslanikova a.s. porodica.
4) Postoje i brojni drugi hadisi koji pojam porodice još više šire i objašnjavaju kao i brojni drugi dokazi o neispravnosti mišljenja da je samo jedan dio Poslanikove a.s. porodice ustvari cjelokupna porodica.

---

[36] Ahzab, 32-34.

HATIDŽA r.a., Allah njome bio zadovoljan- -Najbolja žena svoga vremena

Poslanik a.s. je rekao: "Najbolja žena svoga vremena je Merjem bint Imran, a najbolja žena ovog vremena je Hatidža bint Huvejlid."[37]

Puno ime joj je Hatidža[38] kćerka Esedova bin Abdul Uzza bin Kusaj el-Kurejšijje el-Esedijje. Njena majka je bila Fatima bint Zaida el-Amirijje. Prva je povjerovala u Poslanika s.a.v.s. od svih ljudi svijeta i prva ga podržala i ohrabrila. Bila je starija od poslanika s.a.v.s. 15 godina. Jedna je od onih žena koje su postigle savršenstvo imana, vjere i dunjaluka. Hatidža je bila amidžišna sljedbenika prvobitnog kršćanskog učenja, koji se zvao Vereka bin Nevfel,[39] a koji je bio jedan od najmudrijih ljudi Mekke u to vrijeme. Hatidža potiče iz uglede i bogate mekkanske porodice.

---

[37] Buharija od Alije r.a.

[38] Njeno ime je Hadidža, ali u našem narodu se umjesto ovog imena uvijek spominje ime Hatidža, dakle, slovo D se mijenja sa slovom T, npr: Mehmed – Mehmet, Ahmed – Ahmet. Pravilnije i bliže izvoru bilo bi Hadidža, Mehmed, Ahmed itd. Ali radi lakšeg razumijevanja mi ćemo se koristiti imenom *Hatidža.*

[39] Ovaj Vereka je povjerovao u Poslanika, iako ga nije imao priliku slijediti, jer je preselio na Ahiret. Poslanik a.s. ga je sanjao u Džennetu zbog toga Što je on bio na vjeri Isa a.s. i Ibrahima a.s.

HATIDŽA PRIJE ISLAMA

Hatidža r.a. se rodila 68 god. prije Hidžre[40]. Po običajnom pravu Arapa veoma mlada se udala.
Njen prvi muž se zvao Ebu-Haleh en-Nebbaš bin Zurareh, i s njim je imala dva sina: Hale i Hinda.[41] Ebu-Haleh je nakon nekoliko godina braka umro, ostavljajući Hatidžu r.a. i dva sina, a iza njega je ostalo i veliko bogatstvo. Ova dva sina, Hale i Hind r.a.[42] su živjeli sa Poslanikom a.s. i hazreti Hatidžom, te ih je Poslanik a.s. odgajao. Oba su primila islam i oba prenose hadise od Poslanika Muhammeda a.s. Zna se da je Hind sin Hatidžin učestovao u nekim velikim bitkama islama, a i on i brat mu, bili su ponosni na to da ih je Poslanik a.s. odgajao sa Zejnebom, Rukajjom, Ummu Kulsumom, Fatimom, Alijjom i Zejdom, neka je Allah zadovoljan svima njima!
Potom je bila udata za Atika bin Abida el-Mahzumija, s njim je rodila kćerku Hindu, koja je odrasla i udala se za svoga amidžića Safijja bin Umejju in Abida el-Mahzumija. Ova Hatidžina kćerka je dobila sina kome je nadjela ime Muhammed, čija se porodica nastanila u Medini i dobila počasno ime Benu Tahire - porodica Čiste, po svojoj nani Hatidži r.a.

---

[40] Ovu godinu navode brojni historičari, ipak moramo spomeniti da ima i drugih mišljenja.

[41] U osnovi ovo su ženska imena kod Arapa, ali su ih oni nekada, kako vidimo davali i sinovima.

[42] Hind je bio veoma ponosan na Poslanika a.s. Znao je govoriti: "Ja sam najpočašćeniji od ljudi sa svojim ocem, svojom majkom, bratom i sestrom. Moj otac je Resulullah, majka mi je Hatidža, sestra mi je Fatima a brat mi je Kasim!" Jasno je da mu je Resulullah bio očuh ali kao da je bio otac! Hind je poginuo u bici Deve, i bio je jedan od šehida u redovima Alije r.a.

Nakon ova dva braka, dolazili su brojni uglednici Kurejša da je prose. Ona ih je sve odbijala zbog toga što se željela posvetiti odgoju djece i napretku svoje trgovine. I u jednoj i u drugoj stvari je bila veoma uspješna. Za trgovinu je unajmljivala pouzdane ljude koji su radili za nju.
Tako je ona, nakon što je čula za Muhammedovo poštenje i ugled, odabrala njega da bude posrednik[43] u trgovini kojom se bavila. Sa njim je, kao pomoćnika - na putu za Siriju, poslala mladića Mejseru. Odabrala je Muhammeda a.s. zbog njegovog čuvenja kao poštenog i pravednog mladića i dala mu je naknadu duplo veću nego je ikada dala ikome.
Kada su se vratili sa karavanom, trgovina je bila uspješnija nego ikad do tad. Muhammed a.s. je prodao svu robu koju je ponijela karavana, zaradio je duplo više nego ijedan trgovac, kupio je u Siriji stvari koje je smatrao neophodnim i korisnim za Mekku. A pored toga, Mejsera je vidio puno zadivljujućih stvari u svome putovanju sa Muhammedom a.s, te je kasnije pričao o Muhammedu s.a.v.s., njegovom ahlaku, stavovima. Historičari navode da je Poslanik a.s. više puta išao sa Hatidžinom karavanom kao vođa.[44]

UDAJA ZA POSLANIKA A.S.

Mejsere koji je bio sa Poslanikom a.s. na putovanju za Šam, vidio je brojne stvari od blagodati, lijepog ophođenja i bereketa na njihovom putovanju. Pored svega ovoga vidio je i očito povećanje zarade u trgovini. Zbog toga mu se Muhammed a.s. mnogo svidi.

---

[43] U nekim predajama se navodi da je Ebu Talib – Muhammedov a.s. amidža predložio da Muhammed a.s. radi za nju.
[44] Navode se putovanja ka čuvenoj arapskoj pijaci Hubaši, koja se nalazi u Tihami.

Na putu ka Šamu i u samom stizanju Poslanik a.s. je otišao u hlad jednog drveta da se odmori. U blizini tog drveta bila je isposnička ćelija jednog pobožnjaka koji dođe do Mejsere i upita ga: "Ko je onaj čovjek?" "Jedan Kurejšija iz Harema". Tada isposnik - čije ime je bilo Nestor, reče: "Pod onim drvetom se nije nikada niko odmarao do vjerovjesnik!"[45]
Mejsera je u jednom kratkom trenu primijetio dva meleka kako štite Poslanika a.s.

Po povratku u Mekku, Mejsere je požurio da uzme maštuluk od Hatidže i da joj isprića sve ove radosne vijesti. Kada joj ih je prenio ona mu reče: "Pokazi mi odakle ide! Vidjela je u daljini karavanu i vidjela je da su iznad nje oblaci koji je natkrivaju. To joj još više poveća ushićenje i priveza joj srce za ovog posebnog mladića...!
Kada je Muhammed a.s. došao do nje, pričao joj je o trgovini, putu, stanju karavane, ali Hatidža kao da je bila odsutna... Ona je gledala u onoga ko priča, a nije obraćala pažnje na ono šta on priča. Vidjela je mladića čije je tijelo bio savršeno skladno. Bio je srednjeg rasta, vitak, krupne glave, širokih ramena. Gusta kosa mu je bila do iznad ramena, imao je crnu bradu koja je kao i kosa bila blago kovrđasta. Imao je profinjeno visoko čelo. Oči su mu bile krupne. Uvijek je bio uredan, a iz lica mu je izbijao nur koji se jasno vidio u očima i visokom čelu.
Nakon što je Muhammed a.s. otišao od nje ona se posavjetovala sa svojom prijateljicom po imenu Nufejsa bint Umejje et-Temimijje, koja se ponudi da razgovara sa Muhammedom a.s. Naime, Hatidža je odlučila da Muhammedu, radi njegova poštenja, bistrine i pronicljivosti,

---

[45] Najvjerovatnije da je ovaj Nestor zamijenio sveštenika Behiru nakon njegove smrti, a da se radi o istom drvetu ispod kojeg je Poslanik se odmarao. Allah najbolje zna!

plemenitosti i plemenita porijekla, prirodnoj ljepoti - ponudi brak.
Hatidža je pristala na to i Nufejsa se ubrzo našla kod Poslanika a.s. i upitala ga zašto se još ne ženi. On joj odgovori da nema sredstava za ženidbu.
Potom mu ona reče: "A, kada bi dobio sredstva, i kada bi ti se nudio brak, gdje je ljepota, bogatstvo, otmjenost i obilje, zar ne bi pristao?" "Ko je ona?" - upitao je. "Hatidža" - odgovori Nufejsa. "Kako će mene zapasti takav brak?" - upita. "Prepusti to meni" - odgovori ona. "Ja sa svoje strane pristajem" - reče Muhammeda a.s.
Nufejsa ponovo ode do Hatidže i ispriča joj radosnu vijest. Hatidža poruči da Muhammed a.s. dođe do nje. Kada je došao ona mu reče: "Sine moga amidže, volim te što si mi rod[46] i što si uvijek u sredini i ne priklanjaš se nikome ni zbog čega, a volim te i zbog tvoje pouzdanosti, i zbog ljepote tvoje naravi i tvoga iskrena govora."
Ona mu se ponudi da je uzme za ženu, pa se dogovoriše da ona razgovara sa svojim amidžom a on sa svojim.
Do vjenčanja je ubrzo došlo i određen je mehr od 20 ženskih kamila.[47] Vjenčanju su prisustovali Muhammedove a.s. amidže Ebu-Talib i Hamza, a dočekao ih je i primio Hatidžin amidža Amr bin Esed. Ebu-Talib je po običajnom pravu održao govor u kome je kazao:
"Hvala Allahu Koji nas je učinio potomcima Ibrahimovim, i porodicom Ismailovom, i Koji nam je podario Kuću koju hadžije hodočaste i Hram sigurni a potom Muhammed je od onih koji se ne mogu porediti sa drugim svojim vršnjacima iz Kurejša, a da ne prevagne njegov ugled, veličina, vrijednost i razum. Iako je njegov imetak malehan, a imetak je prolazni

---

[46] Njihov rodoslov se susreće kod Hatidžinog r.a. pra-pradjeda, Kusajja.
[47] Neki navode visinu mehra u zlatnicima, ipak vjerovatno se samo radi o proračunatoj vrijednosti tih deva.

hlad i ono što je nestabilno, on želi Hatidžu i ona želi njega..."[48]
Zanimljivo je spomenuti i to da autori sire navode da je i Halima es-Sa'dijja, - Poslanikova majka po mlijeku, došla da prisustvuje vjenčanju između svoga sina po mlijeku i svoje nevjeste. Nakon vjenčanja vratila se svome plemenu sa 40 ovaca koje je dobila kao hediju od plemenite mlade koja je bila presretna udajom za Muhammeda koga je Halima dojila...

RAZLIKA U GODINAMA

Kada je došlo do ovog braka Muhammed a.s. je imao 25 godina. Muhaddisi i historičari, pak, navode dvije predaje o Hatidžinim r.a. godinama. Većina ih smatra da je Hatidža tada imala 40 godina, što ćemo i mi prihvatiti.
Druga predaja se pripisuje Ibn-Abbasu r.a. koji kaže da je Hatidža u vrijeme sklapanja braka s Muhammedom a.s. imala 28 godina! Ipak ovu predaju muhaddisi smatraju slabom zbog njenog seneda. Ovu predaju jača nekoliko stvari. Jedna od njih je i ova: Hatidža r.a. je rodila Abdullaha[49] za vrijeme početka Poslanstva. Tada je Poslaniku a.s. bilo 40 godina, a Hatidži (ako prihvatamo da se udala za njega u u 40 -oj godini) - 55 godina! Ovo nam je teško pojmiti ako znamo da je to veoma rijetko i skoro i nemoguće za žensku prirodu. Poznato je također da arapske žene, kako brzo sazrijevaju, tako brzo i stare. Pa kako to prihvatiti osim s prihvatanjem ove predaje o tome da joj je bilo 28 godina prilikom sklapanja braka s Muhammedom a.s.? Ovo je, dakle,drugo mišljenje. Allah najbolje zna!

---

[48] Nisau Nebijj, Seid Harun Ašur.
[49] Koji se još naziva i Tajjib i Tahir.

BRAK IZMEĐU EL-EMINA - POVJERLJIVOG I ET-TAHIRE - ČISTE

Nakon vjenčanja počinje njihov sretni bračni život. Hatidža r.a. je bila vjerna, pažljiva, časna, plemenita supruga, a Muhammed a.s. je bio uzorit suprug i bračni drug. Živjeli su u Hatidžinoj r.a. kući i nastavili su se baviti trgovinom. Hatidža r.a. je ubrzo rodila Kasima po kome se Poslnika a.s. prozva Ebu-Kasim - otac Kasimov, a Hatidža - Ummu Kasim (majka Kasimova). Poslije je rodila drugu djecu: Zejneb, Rukajju, Ummu Kulsum, Fatimu i Abdullaha. Dakle, za oko 15 godina bračnog života, Hatidža i Muhammed a.s. su od Allaha dobili na dar i iskušenje šestero djece. Kažemo iskušenje zbog toga što je Allah ubrzo poslije njihova rođenja, ponovo uzeo sebi Kasima i Abdullaha, tj. oni su umrli veoma mali.

I pored te velike kušnje u bračnom životu Muhammed a.s. je imao običaj da se jedanput u godini izdvoji od svih, pa i od svoje porodice. Mjesec dana bi odlazio u pećinu Hira da robuje Gospodaru, Jednom i Jedinom, a kako bi se izdvojio od Mekkelija i njihovih lažnih božanstava, strasti i opčinjenosti. Hatidža r.a. je podržavala svoga supruga, pa je znala i brinuti za njim te bi ponekad pošalji nekoga da ga čuva u potaji od bilo koga ko bi mu mogao nauditi. Spremala mu je hranu i bodrila ga na ovom njegovom ibadetu razmišljanja o Allahovim stvorenjima. Također je spremala hranu i brojnim siromasima i nevoljnicima koje je Muhammed a.s. hranio na svome putu ka pećini i nazad...

POČETAK OBJAVE

Poslanik a.s. je u ovom stanju osamljivanja ostao onoliko koliko je Allah htio da ostane, a onda je jednog ramazana Allah poslao meleka Džibrila sa objavom. Dobio je prvu objavu sure "'Alek" i to sljedeće ajete:
"Čitaj, u ime Gospodara tvoga koji stvara,
stvara čovjeka od ugruška!
Čitaj, plemenit je Gospodar tvoj,
Koji poučava peru!
Koji čovjeka poučava onome što ne zna."[50]
Nakon ove prve Objave, brzo je pohitao kući zbog straha koji je osjećao. Pred rano jutro je došao kući govoreći: "Pokrite me, pokrite me!" Hatidža r.a. - nakon što joj je Poslanik a.s. opisao šta je doživio, reče: "Allah te čuva o Ebu-Kasime! Raduj se o sine moga amidže[51], jer tako mi Onoga u čijoj ruci je Hatidžina duša, nadam se da si ti Vjerovjesnik ovoga ummeta. Tako mi Allaha, On te neće poniziti nikada. Ti vodiš brigu o rodbinskim vezama, iskrenog si govora, pomažeš onima kojima je pomoć potrebna, boriš se za istinu i pravo svih onih kojima ono pripada."[52]
Nakon ovih riječi ohrabrenja, Muhammedovo a.s. srce se smiri. Njegova žena ga vjeruje i podržava u onome što mu je došlo od Gospodara svjetova!
Kada su otišli do Vereke, Hatidžinog rođaka, on im potvrdi da je ono što je Poslanik a.s. dobio - objava od Uzvišenog Allaha, i nagovjesti im da je sunnet svih Poslanika i vjerovjesnika da ih njihov narod progoni i bori se protiv njih!

---

[50] Alek, 1-5.
[51] "Sine moga amidže" – je uobičajeni arapski naziv za blisku i dragu osobu.
[52] Muslim, u poglavlju o početku objave.

Taj Sunnetullah se ubrzo ostvario nakon što je Allah objavio svome Poslaniku: "O ti, pokriveni! Ustani i opominji! I Gospodara svoga veličaj! I haljine svoje očisti! I kumira se kloni! I ne prigovaraj držeći da je mnogo! I radi Gospodara svoga trpi!"[53]

Poslanik a.s. odazvao se ovome naređenju i odmah je, nakon tajnog pozivanja u islam, počeo sa javnom propagiranjem istog. Kako mu je nagovješteno, biva napadnut od svojih sunarodnjaka zbog ovog poziva.

Hatidža r.a. je također bila pozivalac u Allahovu vjeru. Prvi plodovi njenog poziva su prihvatanje islama od njenih kćerki, njenog roba Zejda ... neka je Allahova milost na sve njih!

Kao i svi muslimani, Hatidža r.a. je mnogo toga podnijela na putu Istine. Svojim očima je gledala smrtne muke Sumejjine - prvog šehida u islamu . Gledala je sva mučenja i sama ih podnoseći. Gledala je i doživljavala muke njenog supruga, njene djece, muslimana...

Sa muslimanima i njihovim porodicama iz Hašima i Benu Abdul-Mutaliba, je bila tri godine u teškoj izolaciji za vrijeme koje je bilo vremena da su muslimani jeli samo bilje i lišće palmi! Ova blokada je bila zbog toga što su Kurejšije uvidjele da se islam širi. Odlučili su da ubiju Poslanika islama i da zaustave islam i muslimane. Porodice Hašim i Abdul-Mutalib su stale uz Poslanika. Zbog toga su se povukli na brdo Ebu-Kubejs, na imetak Ebu-Taliba r.a. a mušrici se nisu odvažili da ih napadnu, nego su ih na svaki način izolirali i blokirali. Izolacija je prestala kada je Allah poslao crve da izgrizu deklaraciju o izolaciji koja je bila u Haremu Kabe.

Nakon ove teške blokade i izolacije muslimana od mušrika, Hatidža r.a. se razboli u svojoj 65. godini života. U njenoj smrtnoj bolesti, uvijek je uz nju bio Poslanik a.s., Fatima i Ummu Kulsum r.a.

---

[53] Muddessir, 1 – 7.

SMRT

Kako smo rekli, Hatidža r.a. je oboljela još za vrijeme ekonomske i društvene izolacije muslimana i njihovih pomagača u Mekki, a koja je trajala tri pune godine. Muslimani su u te tri godine prošli kroz velika i brojna iskušenja. Glad, iscrpljenost, sputanost, maltretiranje, na Hatidžu je veoma djelovalo. Sve vrijeme bolesti Poslanik a.s. je bio uz nju. Hatidža r.a. je preselila na ahiret prije nego je propisano pet dnevnih namaza, u mjesecu ramazanu, tri godine prije Hidžre. Ogasulile su je Ummu Ejmen i Ummu Fadl r.a. - supruga Poslanikovog amidže Abbasa.
Allah je naredio Svome Poslaniku da je obraduje kućom u Džennetu. U braku su živjeli oko 25 godina. Dakle, umrla je u 65. godini života.
Ukopana je u mjestu Hudžun[54] u Mekki i nije joj klanjata dženaza zato što nije bila još propisana vjerom. U kabur je je spustio Poslanik a.s.

ODLIKE I POČASTI

Ona je prva Poslanikova supruga, nije se ženio prije, a ni za vrijeme njena života... Da je Poslanik s.a.v.s. htio da se oženi drugom ženom pored nje r.a, u tome ga ne bi spriječio ni Šerijat, ni zdrav razum, niti običajno pravo jer je višeženstvo bilo poznato i rašireno među Arapima i ono je praksa 'oca vjera' Ibrahima a.s. On ostaje uz hazreti Hatidžu r.a. i pored njene starosti...
Kao što smo spomenuli, ona je prva osoba od Allahovih stvorenja koja je prihvatila islam. Svi historičari se slažu u

---

[54] Hudžun je jedan od velikih mezaristana stanovnika Mekke.

tome. Kada bi ovo bila njena jedina počast[55] i to bi bilo dovoljno da ostane u trajnom spomenu kod muslimana. Nakon nje su islam prihvatili: Ebu-Bekr r.a. i Alija r.a. te ostali uglednici od ashaba Allahova Poslanika s.a.v.s.
Prenosi se da je Poslanik s.a.v.s. jedne prilike rekao: "O Hatidža, Džibril te selami"

Muslim u posebnom poglavlju o vrijednostima Hatidže r.a. prenosi od Ebu-Hurejre r.a.: "Došao je jedne prilike Džibril do Poslanika a.s. i rekao mu: "Evo dolazi ti Hatidža donoseći nesto hrane ili vode, pa kada ti dođe prenesi joj selam od njenog Uzvišenog Gospodara i od mene i obraduj je Džennetom u kome neće biti ni buke ni galame!"

Također on prenosi od Aiše r.a. da je rekla da je bila najljubomornija na Hatidžu iako je nije nikada vidjela, ali ju je Poslanik a.s. često spominjao i kada bi kolji ovcu dio bi pošalji i Hatidžinim prijateljicama.
Rodila je šestero djece Poslaniku s.a.v.s. i to: Kasima, Abdullaha (koji su umrli još kao djeca) te Rukajju, Zejneb, Ummu Kulsum, i Fatimu r.a.[56] Sve ove kćerke su prihvatile islam i imaju lijep spomen do Sudnjega dana!
Hatidža r.a. nije žalila imetka na Allahovom putu... i svega ga je posvetila tome. Pomagala je Poslanika više nego iko drugi. Ona je jedna od najvrednijih žena svijeta, bila je izuzetno umno obdarena, plemenita, ponosita, ... i njoj je obećan Džennet još za njenog života. Poslanik s.a.v.s. ju je isticao uvijek među ostalim suprugama - majkama vjernika, do te

---

[55] Značajno je napomeniti da je šehadet na Allahovom putu vrsta počati prema robu. Dakle žene su u samim počecima islama počašćene sa prvim islamom: Hatidžinim r.a. i, prvim šehadetom: Sumejjinim r.a.
[56] O njima sam napisao posebno djelo pod nazivom: "Poslanikove kćerke".

mjere da je Majka vjernika - Aiša r.a. rekla da nije bila ljubomornija ni na jednu ženu kao na Hatidžu r.a., zbog toga što je Vjerovjesnik s.a.v.s. često spominjaše.
Jedne prilike kada je Poslanik a.s. govorio o Hatidži r.a., o njenim odlikama i molio Allaha za nju toliko dugo da je Aiša r.a. iz ljubomore progovorila: "Allah ti je zamijenio boljom i mlađom od nje!" Na te riječi Poslanik a.s. se mnogo naljutio, toliko da je Aiša u sebi molila Allaha: "Allahu dragi, ako od Poslanika ukloniš ovu srdžbu sada, nikada je više neću spomenuti u lošem kontekstu." Poslanik a.s. nakon njenih riječi joj reče: "Šta si rekla, kada je ona u mene povjerovala kada su me drugi u laž ugonili, ona mi je pružala pomoć kada su me drugi odbacili i ona mi je rodila djecu!" Zbog ovog događaja Poslanik a.s. mjesec dana nije došao do Aiše r.a.
Također se bilježi da je Poslanik s.a.v.s. rekao: "Najuglednije žene u Džennet su Mejrema, majka Isa a.s., Fatima, kćerka Muhammeda s.a.v.s., Hatidža r.a. i Asija, supruga Faraonova."

Poslanik a.s. je rekao: "Nisam vidio boljeg druga od Hatidže. Kada smo se ja i moj pratilac vraćali iz trgovine kod nje je uvijek bila pripremljena gozba posebno za nas."

SEVDA KĆERKA ZEM'ATOVA, Allah njome bio zadovoljan

"Vjerovjesnik treba da bude preči vjernicima nego oni sami sebi, a žene njegove su - kao majke njihove. A srodnici, po Allahovoj Knjizi, preči su jedni drugima od ostalih vjernika i muhadžira; prijateljima svojim možete oporukom nešto da ostavite. To u Knjizi piše."[57]

Nakon Hatidžine smrti prva žena koju je Poslanik a.s. oženio i s kojom je živio bila je Sevda, kćerka Zem'ata, Allah njome bio zadovoljan. Potječe iz roda Amirij, iz plemena Kurejš.
Ime njenog oca je Zem'a' bin Kajs,[58] a majke Šemus bint Kajs iz plemena Adij bin Nedžar. Imala je i trojicu braće: Abd bin Zem'a,[59] Malik bin Zem'a[60] i Abdur-Rahman[61].
Sevda je veoma rano prihvatila islam. Bila je udata za Es-Sekrana b. Amra b. Abdu Šemsa. I on je bio prihvatio islam te je sa svojom suprugom učinio Hidžru u Abesiniju.[62] Ubrzo po povratku u Mekku je i umro.[63] Prije njegove smrti pričala mu

---

[57] Ahzab, 6.
[58] Sevdin otac je umro u Mekki prije osvojenja Mekke.
[59] Primio islam na dan osvojenja Mekke, Hafiz Ibn Abdul-Ber za njega kaže: "Bio je uglednik i jedan od poznatih ashaba."
[60] Rano je primio islam. Učinio je drugu Hidžru u Abesiniju sa svojom ženom Amrom bint Adij.
[61] Ovo je Sevdin brat po ocu. Njegova majka je bila robinja iz Jemena.
[62] Radilo se o drugoj seobi iz Mekke u Abesiniju.
[63] Neki misle da je i on primio kršćanstvo kao i suprug Ummu Habibe r.a. te umro u Abesiniji. Međutim, ovdje se radi o greški. Npr.:vidjeti: "Tarihu-Taberi", II-tom, str.: 211.

je da je dva puta sanjala čudne snove, a on ih je prokomentarisao da će on brzo umrijeti i da će se ona udati za Poslanika. Sevda r.a. je poslije 'iddeta uistinu se udala za Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega.

POSREDSTVO U SKLAPANJU BRAKA

Posrednik u njenoj udaji za Poslanika a.s. bila je Havla[64] bint Hakim. Havla je došla jedne prilike[65] do Poslanika s.a.v.s., i upitala ga: "Zašto se ne oženiš o Allahov Posllaniče?" "A koga?" - upita je on.

- Da li bi se želio oženiti djevojkom ili udavanom ženom?
- Na koga misliš od djevojaka, a na koga misliš od udavanih žena?
- Mislim na djevojku, kćerku tebi najdražeg Allahovog stvorenja (misli se na kćerku Ebu-Bekra r.a.) ili na udavanu ženu Sevdu bint Zem'ah. I jedna i druga su povjerovale u tebe i slijede te u vjeri.
- Otiđi do njih i spomeni im mene.[66]

Ona je otišla do Sevde i rekla joj: "Sevda! Raduj se dobru i sreći koju ti je Allah podario!" Sevda je upita: "O kakvom dobru govoriš?" "Poslao me je Poslanik a.s. do tebe da te prosim za njega?" - reče Havla. "Rado na to pristajem" - odgovori Sevda. "Idi do moga oca i spomeni mu to!".
Havla dalje pripovjeda: "Ušla sam kod njega i pozdravila sam ga pozdravom džahilijjeta: "Dobro jutro!" On je upitao: "Ko si ti?" Predstavila sam se i potom sam rekla: "Poslao me je

---

[64] Ona je bila žena Osman bin Mazžuna.
[65] Nakon Hatidžine smrti.
[66] U drugoj predaji stoji da je Havla upitala: "Hoćeš li da ih zaručim za tebe?" Poslanik a.s. reče: "Svakako, jer vi ste žene pogodnije za to!"

Muhammed sin Abdullahov unuk Abdul-Mutalibov da isprosim Sevdu."

- On je dostojan suprug. Šta kaže Sevda na to?
- Ona bi to voljela.
- Pozovi je do mene. Kada ona dođe on je upita:
- Muhammed, sin Abdullahov, bi želio da se oženi tobom, šta ti misliš o tome? Da li bi željela da te udam za njega?"
- "Da" - odgovori Sevda.

Poslaše po Poslanika a.s. i on je oženi.[67] U ovom slučaju Havle r.a. vidimo da je posredništvo u sklapanju braka ili pak u samom upoznavanju i radu na širenju ovog sunneta među muslimanima veliko dobro i od Poslanika a.s. preporučeno djelo.

NJENE ODLIKE

Ona je bila prva žena kojom se Poslanik a.s. oženio nakon Hatidže r.a. i ona mu je bila jedina žena oko tri godina. Vakidi bilježi da se ovaj brak dogodio u ramazanu, desete godine po Poslanstvu. S njom je Poslanik učinio Hidžru tj. bila je Poslanikova supruga u toku Hidžreta. Hidžru je učinila sa kćerkama Allahova Poslanika s.a.v.s.: Ummu Kulsum i Fatimom. S njima su bili i Aiša i njena majka Ummu Ruman. Kada su stigli u Medinu, prva kuća koja je napravljena odmah do mesdžida bila je upravo njena. Poslanik a.s. se kasnije oženio i s drugim ženama te su i druge kuće napravljene oko mesdžida. Nakon nekog vremena života u Medini, kada je ostarjela dozvolila je Poslaniku, neka je Allahov mir i spas na njega, da njene noći

---

[67] Ibid, str.: 212.

provodi kod Aiše r.a.[68] Tim povodom je objavljen kur'anski ajet: "Ako se naka žena plaši da će joj muž početi joguniti ili da će je zanemariti, onda se oni neće ogriješiti ako se nagode, a nagodba je najbolji način, ta ljudi su stvoreni lakomi! I ako vi budete lijepo postupali i Allaha se bojali - pa, Allah dobro zna ono što radite."[69]

Kćerkama Allahova Poslanika a.s. bila je draga i mila pomajka.

BOGOBOJAZNA A VOLJELA JE ŠALU

Voljela je šalu i često je znala Poslanika a.s. nasmijati. Jedne prilike je rekla Poslaniku a.s.: "Jutros sam za tobom klanjala, te kada si otišao na ruku toliko si se zadržao da sam se uhvatila za nos da mi ne bi krv počela teći!" Na to se Poslanik a.s. slatko nasmijao.[70]

Također, i s njom su se šalili. Tako su Hafsa r.a. i Aiša r.a. jedne prilike rekle da je Dedždžal već se pojavio, a ona se prepala i zatvorila u kuću. Kada je došao Poslanik a.s. ona mu je uplašeno rekla: "Pojavio se Dedždžal!", Poslanik a.s. je pouči o Dedždžalu i obavijesti je da se nije još pojavio.[71]

---

[68] Ovim je Sevda r.a. željela Poslanikovo a.s. zadovoljstvo, kako to bilježi Buharija, jer sama nije imala više potrebe spram njega u bračnom smislu. Aiša r.a. bi kasnije govorila: "Ni jedna žena mi nije draža zbog svog poklona koji mi je dala!" (Muslim)

[69] En-Nisa, 128. U nekim predajama stoji da je ona izgubila potrebu za muškarcem te se zbog toga Poslanik a.s. htio rastaviti, a u nekim čak stoji da se rastavio a potom vratio, međutim ove predaje nećemo uzeti kao vjerodostojne zbog brojnih razloga.

[70] Ipak, nekada bi i rasrdila Poslanika a.s., kao što je bio slučaj sa zarobljenicima Bedra, kada se Sevda nije mogla suszdržati da nešto ne kaže...

[71] El-Bidaje ve nihaje, Ibn Kesir, VI – tom, str.: 327.

Prenosi se da je bila veoma krupnog rasta i bila je debela. Sevda je bila od onih osoba koje su mnogo klanjale noćni namaz i koje su mnogo postile. Dakle, bila je bogobojazna i skromna.
Također se biljaži da je jedne prilike Sevda r.a. bila kod Aiše r.a. a kod koje je bio i Poslanik a.s. Kada je došlo vrijeme jela Aiša je ponudila Sevdu da jede, a ova je rekla da neće. Na te riječi, Aiša r.a. joj lice namaza hranom, a ona njoj učini isto to. Poslanik a.s. se nasmijao i rekao im da odu i da operu lica, jer je čuo da dolazi jedan ashab.[72]
Sevda r.a. - majka vjernika ubraja se i u prenosioce hadisa od Allahova Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega i njegovu časnu porodicu!

HADŽDŽ I SMRT

Sevda r.a. je, kao i ostale Poslanikove supruge, zajedno sa Alejhiselamom obavila hadždž. Njeno znanje u islamskim propisima se vidi i iz toga da je u noći pitala Poslanika a.s. da ranije krene na džemreta i da obavi bacanje kamenčića, prije Poslanika a.s. i ostalih ljudi. Poslanik a.s. joj je to dozvolio. Naime, ona je bila krupna osoba i željela je da izbjegne veliku gužvu koja bude na Mini. Aiša r.a. je poslije žalila što i ona nije tražila izun za to od Poslanika a.s. Nakon obavljenog hadždža i povratka u Medinu, te nakon Poslanikove a.s. smrti, Sevda r.a. se povukla u svoju kuću i nije više išla na hadždž niti umru.
Umrla je u Medini, 23 god po H, za vrijeme Hilafeta Omera r.a. Dženazu joj je klanjao Ibn- -Omer r.a. Neki kažu da je umrla u vrijeme Osmana r.a. ili čak i kasnije.[73]

---

[72] "Fedailu – sahabe" od Ahmed b. Hambela, I – tom, str.: 349.
[73] Vidjeti: "Sijeru Alami nubela" od Zehebija, II – tom, str.: 267.

"O žene Vjerovjesnikove, vi niste kao druge žene! Ako se Allaha bojite, na sebe pažnju govorom ne skrećite, pa da u napast dođe onaj čije je srce bolesno, i neusiljeno govorite!
U kućama svojim boravite i ljepotu svoju, kao u davno pagansko doba, ne pokazujte, i molitvu obavaljajte i zekat dajite, i Allaha i Poslanika Njegova slušajte! Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti.
I pamtite Allahove ajete i mudrost, koja se kazuje u domovima vašim; Allah je, uistinu, dobar i sve zna."[74]

---

[74] Ahzab, 32-34.

AIŠA BINT EBI-BEKR ES-SIDDIK, Allah bio njima zadovoljan!

Puno ime joj je Aiša bint Abdullah[75] b. Osman b. Amir b. Amr b. K'ab b. S'ad b. Tejjim b. Murre. Ona je iz plemena Kurejš, jedna je od Majki vjernika, ona je najučenija žena ovoga ummeta...

Njena majka je bila Ummu Ruman[76] bint Amir bin 'Uvejmir bin Abdu-š-šems, bin 'Uttab bin Uzejne el Kinanijje. Ummu Ruman je jedna od četiri supruge Halife Allahova Poslanika s.a.v.s. Ebu-Bekra r.a. Pored Aiše ona mu je rodila i sina Abdur-Rahmana. Abdur-Rahman nije bio odmah primio islam te se s mušricima borio protiv muslimana na Bedru i Uhudu. Islam je primio za vrijeme Hudejbije. Sa muslimanima je učestovao u Bici na Jemami protiv lažnog poslanika Musejleme Lašca. Sa Aišom je bio u Bici oko deve. Umro je 53. god. po H.[77] Pored ovog brata Aiša je imala i sljedeću braću i sestre po ocu:

- Abdullaha sina Ebu-Bekrovog, njegova i Esmina majka je jedna. Majka im je bila po imenu Kajla ili Kutejla. Abdullah je rano primio islam i umro je za vrijeme Hilafeta svoga oca. U kabur su ga spustili Omer r.a. i Talha r.a.
- Muhammeda sina Ebu-Bekrovog: majka mu je Esma bint Umejs el-Has'amijje. Njega je Alija r.a. postavio za namjesnika Egipta. Ubili su ga Muavijini ljudi 38. H. god.

---

[75] Ime Ebu Bekra r.a. je bilo Abdullah.
[76] Pravo ime joj je bilo Zejneba ili Da'da.
[77] Tarihul-islami" od Mahmuda šakira str.: 47.

- Esma kćerka Ebu-Bekrova r.a. Ona se udala za poznatog ashaba Zubejra bin Avvama r.a. i rodila mu Abdullaha, Munzira, Urvu i Asima.

Aiša je imala i jednog brata po majci po imenu Tufejl bin Abdullah bin Haris el-Ezdi.[78]

UDAJA ZA POSLANIKA

Prije Poslanikove a.s. zaruke sa Aišom ona je bila zaručena za Džubejra bin Mut'ima bin Adija. Ova zaruka je propala zbog toga što su se roditelji ovog Džubejra bojali da bi i njihov sin mogao prihvatiti islam i napustiti vjeru predaka koji su obožavali kipove.
Nakon smrti Hatidže r.a., Poslanik s.a.v.s. se neko vrijeme nije oženio s drugom ženom.
Havle bin Hakim je došla jedne prilike do Poslanika s.a.v.s. i upitala ga: "Zašto se ne oženiš o Allahov Poslaniče?" "A koga?" - upita je on.
- Da li bi se želio oženiti djevojkom ili udavanom ženom?
- Na koga misliš od djevojaka a na koga misliš od udavanih žena?
- Mislim na djevojku, kćerku tebi najdražeg Allahovog stvorenja ili na udavanu ženu Sevdu bint Za'meh. I jedna i druga su povjerovale u tebe i slijede te u vjeri.
- Otiđi do njih i spomeni im mene.
Havla je tako i uradila. Kada je došla do kuće Ebu--Bekra i tamo zatekla njegovu suprugu, Ummu Ruman. Havla je rekla:

---

[78] Ummu Ruman je prije bila udata za Abdullaha bin Harisa, oca Tufejlovog.

- O Ummu Ruman raduj se hajru i bereketu kojim vas je Allah obasuo!
- "O čemu se radi?"
- Poslao me je Poslanik a.s. da zaprosim Aišu za njega.
- Sačekaj dok se Ebu-Bekr r.a. vrati.

Kada je Ebu-Bekr došao Havla mu se obrati:
- O Ebu-Bekre! Raduj se dobru i bereketu kojim vas je Allah obasuo!
- O čemu se radi?
- Poslao me je Resulullah da zaprosim Aišu za njega.
- A zar se on može oženiti njome? Ona je kćerka njegovog brata!

Havla je potom otišla do Poslanika a.s. da ga pita za ovo za što je pitao Ebu-Bekr. Poslanik a.s. joj reče: "Vrati se do njega i reci mu da je Poslanik rekao: "Ja sam tvoj i ti si moj brat u islamu. A tvoja kćerka je meni dozvoljena." Nakon što je saslušao ove riječi, rekao je Havli r.a. da ga sačeka. Potom je otišao do Mut'ima bin Adijja, oca Džubejrovog, za kim je Aiša bila zaručena. Ebu-Bekr reče Mut'imu:
- "Šta misliš o ovoj djevojci (Aiši)?"

Mut'im se okreni svojoj ženi da je upita šta će mu kazati. Ona reče Ebu-Bekru:
- Možda će ovaj naš momak, ako ga oženimo tvojom kćerkom, primiti tvoju vjeru.
- "Šta ti kažeš na to?" - upita Ebu-Bekr Mut'ima.
- "Ona je rekla šta si čuo!"

Ebu-Bekr shvati da su zaruke prekinute i vrati se kući te reče Havli: "Pozovi mi Poslanika!" Poslanik a.s. je došao i Ebu-Bekr r.a. je udao Aišu za njega.

Poslanik s.a.v.s. je vjenčao i Aišu i Sevdu otprilike u isto vrijeme.[79] Potom je sa Sevdom živio tri godine a Aiši je prišao u Ševvalu poslije Bitke na Bedru.[80]
U vezi s Poslanikovom ženidbom s njom prenosi se i hadis u kome stoji da je Allahov Poslanik s.a.v.s. rekao Aiši: "Vidio sam te u snovima tri puta. Donio te je melek, a ti si bila zamotana u svilu. On (melek p.p.) mi reče: "Ovo je tvoja supruga!" Ja ti otkrih lice kada vidjeh tebe! Ja rekoh: "Ako je ovo od Allah ja prihvatam."[81]
U drugoj predaji stoji da je melek Džibril došao Poslaniku sa njenim likom u svili i rekao mu: "Ovo je tvoja supruga na dunjaluku i ahiretu."[82] Za ovaj hadis Tirmizi kaže da je hasen. Između ovih rivajeta i rivajeta o Havlinom posredovanju ne postoji neslaganje, jer mnogo toga bi Allah otkrio Poslaniku prije nego što se desi.

GODINE AIŠE R.A. PRILIKOM STUPANJA U BRAK

Neke predaje govore da je Aiša r.a. imala devet godina prilikom stupanja u brak, druge da je imala deset, treće više od toga. Ovdje je važno napomeniti:

- Aiša r.a. je bila zaručena prije zaruke za Poslanika a.s. sa Džubejrom bin Mut'imom. A razlog prekida ove zaruke smo spomenili: razlika u vjeri između njega i Ebu-Bekra i strah od Džubejrovog primanja islama. Dakle, ovo nam

---

[79] Sened ovog hadisa je hasen. Biljaži ga Hafiz u "Fethu", 7/176; također ga biljaži Hejsemi u "Mudžme´u", 9/ 225; Vidjeti i u "Musnedu", 6/210,211; kao i kod Ibn Sa´da u "Tabekat" 8/57.
[80] Sijeru "Alami nubela" od Zehebija, 2 tom str.: 141, 142.
[81] Hadis prenosi Ahmed 6/41; Buharija, 7/175, u poglavlju o Poslanikovoj a.s. ženidbi sa Aišom, kao i u 9/156; u poglavlju o braku: o viđenju žene prije braka, kao i u poglavlju o tumačenju snova: o otkrivanju žene u snovima 12/353; Muslim, u poglavlju o vrijednostima ashaba.
[82] Hadis prenosi Tirmizi, br. Hadisa je: 3880; prenosioci su povjerljivi.

govori da su ove zarukc obavljene prije Hidžre a to nam govori i da je hazreti Aiša r.a. nesumljivo rođena prije Hidžre. Izvlačimo zaključak da je ona počela živjeti s Poslanikom a.s. u Medini kada joj je bilo oko 15 godina.

- Preporuku ovog braka dala je udata žena koja je dobro znala stanje onc koju preporučuje Poslaniku.
- Aišina r.a. majka je bila sretna sa sklapanjem ovog braka, a ko bolje poznaje spremnost osobc za brak od njene majke?
- Nakon sklapanja braka, tri godine Poslanik a.s. nije bračno živio sa Aišom r.a. Počeo je s njom živjeti u punom braku tek nakon preporuke njenog oca Ebu-Bekra r.a. u Medini.
- Radi specifičnosti životne sredine, djevojke u arapskim krajevima mnogo bržc sazrijevaju. Zbog toga se i ranije udaju.

HIDŽRA AIŠE R.A. I BORAVAK U MEDINI

Nakon što su Ebu-Bekr r.a. i Poslanik a.s. učinili Hidžru u Medinu, poslali su Ebu-Rafija i Zejda bin Harisa da odu u Mekku po Fatimu, Ummu Kulsum i Sevdu r.a. te da predaju poruku Abdullahu sinu Ebu-Bekrovom da i on spremi Ummu Rumman i njene dvije kćerke Aišu i Esmu te da i one krenu putem Hidžre. Tada je još Hidžru učinio Talha bin Ubejdullah r.a.

Kada su došli u Medinu Poslanik a.s. je već počeo sa izgradnjom mesdžida. Aiša r.a. je odsjela kod svoje porodice koja se smjestila u Sunhu, a Sevda, Ummu Kulsum i Fatima su odsjele kod Hariseta sina Nu'manova.

Nakon nekog vakta, Poslanik a.s. je otišao u posjetu Ebu-Bekru r.a. Ummu Ruman je dovela Aišu i rekla Poslaniku a.s.:

"Ovo je tvoja porodica, pa Allah da ti podari bereket u njoj i da njoj podari bereket u tebi!"
Potom su se ljudi i žene razišli osim nekolicine žena na čelu sa Esmom bin Jezid es-Seken, koje su pomogle Aiši r.a. u njenom bračnom spremanju. Aiša r.a. je kasnije pripovijedala: "Poslanik a.s. mi je prišao u mojoj kući. Nije tada zaklana ni deva ni bravče. Sve dok nam Sa'd bin Ubade r.a. nije poslao posudu sa hranom koju je uobičavao slati Poslaniku a.s!"
Ubrzo je Aiša r.a. prišla u svoju sobu - jednu od dvije sobe koje je Poslanik a.s. sagradio uz Mesdžid.[83] Druga je bila Sevdina r.a. Te sobe su bile građene od istog materijala kao i Poslanikov a.s. Mesdžid, od kamena, od gline pomiješane sa drvećem, od palminog lišća. Krovovi su bili veoma niski, a vrata nisu imala brava za ključanje.[84]

NAJDRAŽA POSLANIKOVA SUPRUGA

Aišu r.a. su zvali i Iskrena kćerka Iskrenog, Miljenica Resulullaha, Miljenica Allahovog Miljenika. Poslanik a.s. bi je nekada zovnuo: "O Ajša! O Ummu Abdullah!" Također su je zvali el-Humejra - zbog njene bijele puti.
Amr bin As r.a. je upitao jedne prilike Poslanika s.a.v.s.: "Ko ti je najdraži od ljudi o Allahov Poslaniče?" "Aiša" - on reče. "A od muškaraca?" "Njen otac" - odgovori Poslanik s.a.v.s.[85]

---

[83] Kasnije je sagrađeno devet tih soba.
[84] *Se'id bin Musejjeb r.a., koji je bio od čuvenih tabi'ina, kada je Velid bin Abdulmelik krenuo da ih sruši (Poslanikove a.s. sobe), je rekao: "Tako mi Allaha volio sam da su ih ostavili onakvima kakve su bile. Da kada dođu novi naraštaji u Medini i kada dođu musafiri u Medinu, da vide sa čime se Resulullah a.s. zadovoljio u svome životu. To bi ljude upozorilo da budu skromniji u gomilanju i hvalisanju imecima!"*
[85] Buharija, poglavlje o vrijednostima ashaba, 8/59; Muslim, 2384, poglavlje o vrijednostima ashaba.

Poslanik a.s. je volio samo ono što je lijepo i dobro u svakom pogledu. U ovom hadisu on je nedvosmisleno rekao da mu je najdraži od ljudi najbolji od njegovog ummeta Ebu-Bekr r.a. a od žena iz njegovog ummeta je to majka vjernika Aiša r.a. Poslanikova ljubav prema Aiši je bila poznata u to vrijeme, a što se vidi iz brojnih primjera i slučajeva. U njima i ostalim se jasno vidi da je Poslanik nju najviše volio i od ostalih supruga.[86]
U hadisima se također navodi da je Džibril preko Poslanika poselamio Aišu r.a. a ona mu je uzvratila na selam.[87]
Od nje r.a. se prenosi da je rekla ostalim Poslanikovim a.s. suprugama:
"Odlikovana sam nad vama sa deset stvari i ne hvališem se time! Bila sam mu najdraža žena, moj otac mu je bio najdraži od ljudi, mene je jedinu oženio kao djevojku (djevicu), zaručio me je kada mi je bio sedam a oženio me kada mi je bilo devet godina, moje opravdanje ('uzr) je objavljeno sa neba, Poslanik a.s. je pitao svoje supruge i tražio izuna[88] (dozvolu) riječima: "Meni je postalo teško da se mijenjam kod vas. Dozvolite mi da boravim kod neke od vas!" Ummu

---

[86] Postavlja se pitanje ko je vredniji Aiša r.a. ili Hatidža r.a.? Ovo pitanje je dobilo različite odgovore. Kazaćemo da je Hatidža r.a. vrednija i draža Poslaniku a.s. čak i od Aiše, zbog brojnih vrijednosti koje smo spomenili u vezi Hatidže r.a. Također, dokaz za ovo nam je da je Aiša r.a. bila ljubomorna na h. Hatidžu iako je ona bila mrtva, zbog lijepog ophođenja Poslanika a.s. prilikom spominjanja Hatidže r.a. O ovome je lijepo kazao Ebu Umame Nakkaš: "Hatidžina prednost, njen udio u počecima islama, njena pomoć, materijalno potpomaganje, vlastito zalaganje za Allahovu vjeru, i moralno i materijalno, nije uporedivo ni sa čijim, pa ni sa Aišinim r.a! S druge strane Aišin r.a. uticaj na širenje vjere u Ummetu nije uporediv ni sa čijim pa ni sa Hatidžinim." Ipak, kazaćemo da su Hatidža r.a. i Aiša r.a. najvrednije Poslanikove a.s. supruge, a Allah najbolje zna!
[87] Buharija, 7/83, o vrijednostima Aiše r.a.; Muslim, br. Hadisa: 2447; Ebu Davud, 5232; Tirmizi, 3876.
[88] Kada se Poslanik razbolio smrtnom bolešću, onda je tražio od žena da bude kod jedne od njih.

Seleme mu reče: "Znamo šta želiš. Želiš da boraviš kod Aiše, dozvoljavamo ti!", posljednje što je ima na dunjaluku je bilo od mene, donesen mu je misvak pa mi je rekao: "Umekšaj mi ga o Aiša!", pa sam ga umekšala, umro je na mome krilu i ukopan je u mojoj kući."[89]
Poslanikova blagost prema Aiši r.a. se ogledala mnogo puta. Jedne prilike u Medinu, prijestolnicu islama u to vrijeme, su došli Habešije i u mesdžidu su pokazivali svoje ratne vještine i plesove. Poslanik a.s. je Aišu ogrnuo svojim ogrtačem da gleda njihove vještine. Par puta je je pitao: "Jeli ti dosta?" Ona je odgovarala: "Ne još", dok se nije zasitila. A Poslanik a.s. je strpljivo čekao. Aiša r.a. je poslije to prokomentarisala: "Zamislite kakvo je bio moje shvatanje, shvatanje djevojčice koja je gledala praznu igru!"
Iz svoje ljubavi Poslanik a.s. bi kada bi pred njega bi doneseno neko meso, prvo bi nju ponudi pa kada bi ona jedi, on bi jeo sa mjesta na kojem su ostali tragovi njenih zubi (odakle je ona jela) i pio bi sa mjesta gdje je ona svoje usne stavljala kada bi pila. Mislim da je rijetka ovakva briga i pažnja, ljubav i osjećaji danjašnjih muslimana muževa naspram osječaja i želja njihovih supruga!

AIŠINA BOGOBOJAZNOST I PLEMENITOST

Aišino mjesto kod Poslanika nije bilo bez razloga. Naprotiv, ono je bilo zasluženo i Allahovom voljom određeno! Ta majka vjernika je postila skoro čitavu godinu osim onih dana koje je zabranjeno postiti[90]!
Tu, majku vjernika, Allah je pokazao Poslaniku a.s. u snu upućujući ga na njenu vrijednost i buduću ulogu u ovom

[89] Prenosioci ovog hadisa su vjerodostojni, ali hadis je prekinut.
[90] To su dani ramazanskog i kurbanskog bajrama, dan sumnje u postu ramazana (jevmu šekk), petak odvojeno od četvrtka i subote.

ummetu. Ahmed i Nesai prenose da je Aiša r.a. jedne prilike vidjela Džibrila u liku čovjeka, ne znajući da je to melek. Poslanik a.s. je upita:
"Zar si ga vidjela?" "Da" - reče. "To je Džibril, koji ti je nazvao selam!" "I na njega neka je selam i Allahov rahmet i bereket! Neka Allah nagradi svakim dobrom onoga kome je došao. Divan li je domaćin i divan li je gost!"[91]
Prenosi se od Ummu Durre, žene koja je Aišu posjećivala, da je jedne prilike Aiši došao imetak u vrijednosti oko 80 000 dirhema. Toga dana je postila i pozvala je da se sav imetak razdijeli siromasima i potrebnim muslimanima. Kada je omrknulo kod nje više nije bilo ni dirhema od tog ogromnog novca. Za vrijeme iftara je pozvala jednu djevojku: "Djevojko, ponesi mi moj iftar." Ova joj je došla i donijela je hljeb i ulje. Ummu Durre je tada rekla: "Zar nisi mogla danas, od onog što si podijelila ostaviti makar jedan dirhem pa da nam se kupi nešto mesa i da to iftarimo?" "Ne kori me, da si mi to spomenila, uradila bih tako!"[92]

SLUČAJ POTVORE

Poslanik s.a.v.s. kada bi krenuo negdje na put, strijelicom bi izvlačio koja od žena će ga pratiti na tom putu. Pete godine poslije Hidžre, bio je Pohod na Beni Mustalik. Na tom pohodu Poslanika a.s. je pratila Aiša r.a., a nakon što je objavljen hidžab.[93] Ona se nalazila u posebnoj nosiljci. Kao i svake prilike muslimanska vojska je u hodu pravila pauze. "Nakon što se bitka završila Poslanik a.s. je naredio da se spremimo za povratak" - kasnije je pripovjedala.

---

[91] Ahmed u Musnedu, 6/146; Nesai u poglavlju o ženama, Ibn Sa´d u Tabekatu, 8/46.
[92] Hiljetul evlija, 2/47.
[93] Tj. nakon što je naređeno pokrivanje hidžabom.

Aiša r.a. je morala da se udalji od kolone radi lične potrebe. Kada se vraćala ispala joj je i prekinila se ogrlica. Ona ju je sakupila i to joj je oduzelo nešto vremena.
Kada se vratila vidjela je da su svi otišli i niko nije primijetio da je ona ostala. Devu koja je nosila Aišu r.a. oni su poveli misleći da je ona u njoj. (na toj devi je bila nosiljka i kako je ona bila lahka, ni na hodu deve se nije primjetilo da je nema). Ona je ostala na tom mjestu nadajući se da će kolona uvidjeti da je nema te da će se vratiti po nju. U međuvremenu je zapala. U to je naišao Safvan bin Muattal es-Sulemi čiji je zadatak bio da ide iza vojske po dana kako bi vidio da li ih neko prati, jesu li šta zaboravili i sl. Kada je vidio Aišu kazao je: "Mi smo Allahovi i Njemu se vraćamo!" Nakon što ju je prepoznao odmah ju je na svojoj devi povezao ka vojsci i koloni. Ovaj slučaj njenog izostajanja i gubljenja iza ostalih muslimana, je bio povod da je Abdullah bin Ubejj bin Ebi Selul izmislio potvoru na majku vjernika kako je učinila blud sa spomenutim ashabom. Naime ovaj čovjek je bio vođa munafika, i neprijatelj Allaha i Njegovog Poslanika, a Poslaniku je najviše zavidio zbog utjecaja u društvu, jer se nadao da će on biti kralj i uglednik Arapa Medine. U tome da potvori Aišu r.a. je vidio priliku da oslabi Poslanika a.s. i njegove iskrene ashabe te da ubaci klicu sumnje među muslimanske mase.
Ova potvora se brzo raširila u Medini. U prvo vrijeme Aiša i nije znala za nju jer je neko vrijeme bila bolesna. Međutim, ova laž je bila doprla do skoro svih... Kada je saznala za potvoru Aiša r.a. je danju-noću plakala i upućivala dove Allahu Uzvišenom. Svi su bili u nedoumici. I ovakva situacija je potrajala oko mjesec dana. Objava nije nikako silazila. Aiša r.a. je stalno učila ajet iz Kur'ana: "- I ja se neću jadati, od Allaha ja tražim pomoć protiv ovoga što vi iznosite."[94]

[94] Jusuf, 18.

Vjerničke grudi je pogađala tuga i bol, a sve zbog laži i dezinformacije onih koji muslimanima ne žele dobro. Tek nakon mjesec dana Uzvišeni Allah je objavio 11. ajet sure "Nur-Svjetlost", u kojem nedvosmisleno kaže da je Aiša nevina i da je potvora i laž smišljeno djelo munafika.
"Među vama je bilo onih koji su iznosili potvoru. Vi ne smatrajte to nekim zlom po vas; ne, to je dobro po vas. Svaki od njih biće kažnjen prema grijehu koji je zaslužio, a onoga od njih koji je to najviše činio čeka patnja velika."[95]
U ovom događaju imamo još jednu potvrdu istinitosti Poslanstva Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega. Jer, da je on lažac, i da je on izmišljao Kur'an, kako ga opisuju neprijatelji islama i muslimana, on je odmah mogao odmah da izmisli riječi kojima bi opravdao i otklonio svaku sumnju od svoje najdraže supruge. On to nije učinio! Jer, nezamislivo je da on govori bilo šta osim ono što mu Allah objavljuje!

Slavljen neka je Allah! Šta može biti teže vjerničkim grudima od toga da čuju potvoru na svoju ličnost. Šta može biti teže danas nama, od toga kada čujemo kako se o nama pričaju neistine, laži, i dezinformacije, pa čak i potvore! Neistine, koje udaljavaju srca jedna od drugih i koja su sebeb brojnim svađama, sumnjama i nedaćama! Koje su sebeb brojnim nedosanjanim snovima o onome što je Allahovim Šeria'tom dozvoljeno! A još je teže kada vjernici o vjernicima neistine prenose, pa zato se pripazimo toga!!!
"Zašto, čim ste to čuli, nisu vjernici i vjernice jedni o drugima dobro promislili i rekli: "Ovo je očita potvora!"[96]

[95] Nur, 11.
[96] Nur, 12.

POUKE I KORISTI IZ DOGAĐAJA "POTVORE"

Allah Uzvišeni jasno kaže da u ovom događaju ima hajra za muslimane: "To je dobro za vas!" To dobro se ogleda u sljedećem:

- upozorenje muslimanima na opasnost gibeta i izigravanja sa častima ljudi, a preko čega neki olahko prelaze
- upozorenje muslimanima na petokolonaše (munafike) u vlastitim redovima
- o strogoj kontroli istinitosti govora i provjeravanja onoga što se čuje ili pročita, naročito ako je to važno za muslimane.

Allah Uzvišeni kaže: "Nevaljale žene su za nevaljale muškarce, a nevaljali muškarci za nevaljale žene; čestite žene su za čestite muškarce, a čestiti muškarci za čestite žene. Oni nisu krivi za ono što o njima govore; njih čeka oprost i veliko obilje."[97]

ODNOS ALIJE I AIŠE, ALLAH BIO NJIMA ZADOVOLJAN

Ono o čemu se često govori bez dovoljnog znanja je odnos između Aiše r.a. i Alije r.a., a naročito čuveni događaj "Bitka oko deve" u kojoj je deva koja je nosila majku vjernika Aišu r.a. posrnula te su oba tabora muslimana pohitali da je "zaštite" od onih drugih. Nakon ovog nemilog događaja u historiji islama, Alija je Aišu r.a. uz sve počasti poslao u Medinu. Bilježi se da je tada njen nikab koji je nosila na licu bio se potpuno stopio od njenih suza i njenog kajanja i čestog učenja ajeta iz Kur'ana: "U kućama svojim

---

[97] Nur, 26.

boravite..."[98] u kome se Allah direktno obraća posebno majkama vjernika. Ona se pokajala zbog svoga izlaska iz Medine, i Mekke, iako je željela samo dobro i mirenje među svijetom kao i brojni drugi ashabi koji su učinili takav idžtihad.[99] Ipak, ona se zbog ovoga duboko kajala.[100]

Što se tiče Alijinog stava naspram nje to se jasno vidi iz njegovih riječi: "Ona je supruga našeg Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega, i na dunjaluku i na ahiretu."[101] U drugom rivajetu stoji da je rekao: "Mi znamo da je ona supruga našeg Vjerovjesnika, neka je Allahov mir i spas na njega, i na dunjaluku i na ahiretu. Ali Allah vas je iskušao s njom, da li ćete njega slijediti (Poslanika p.p.) ili nju."[102]

Vidimo da je Allah Uzvišeni iskušao ljude sa Aišom kako u slučaju potvore, tako i u slučaju njenog učestovanja u ovoj bici. I dan-danas brojni ljudi upadaju u šejtanove zamke u vezi sa ovim dvoma slučajevima! A sve je to Allahova kušnja!

NAJUČENIJA ŽENA UMMETA

Za Aišu r.a. se kaže da je "muftija žena", jer ona je Kur'an učila pred Poslanikom, neka je Allahov mir i spas na njega. Poznavanje halala i harama također. Pjesništvo, rodoslovlje i historiju Arapa i drugih je učila od oca Ebu-Bekra r.a. koji je bio od najučenijih ljudi i prije primanja islama, kao i od drugih. Dobro je poznavala i medicinu jer

---

[98] Ahzab, 33.

[99] Napominjemo da je u hadisu došlo da kada mudžtehid pogriješi ima jednu nagradu a kada bude u pravu ima dvije nagrade. Naše vjerovanje je da su svi ovi ashabi bili mudžtehidi.

[100] "Sijeru "Alami nubela" Od Zehebija, 2 tom, str.: 177.

[101] Buharija, u poglavlju o smutnjama, 13/47; Tirmizi, 3889.

[102] Buharija, u poglavlju o vrijednostima Aiše r.a., 7/83.

kada su Poslaniku s.a.v.s. dolazile brojne delegacije, one su sa sobom imali i liječnika pa bi Aiša r.a. slušala njih i od njih učila, također je medicinu učila i od ljudi koji su je u to doba poznavali, kao i od samog Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega, koji je ljudima govorio neke recepte i savjete za zdravlje. Vidimo je, dakle, kao svestrano obrazovanu ličnost. Zbog ovoga Zubejr bin Avvam r.a. je rekao:

"Ne znam nikoga učenijeg u Kur'anu, niti u propisima naredbi, niti dosvoljenih, ni zabranjenih stvari, kao ni u pjesništvu, historiji Arapa ni rodoslovlju od Aiše r.a.!"

Njeno obrazovanje je počelo veoma rano i bilo je konstantno. Njeno poznavanje vjere i vjerskih propisa nema pramca jer je često bila s Poslanikom a.s. Ali ona je shvatila da prava muslimanka mora da stalno uči i ona je sve svoje vrijeme, pored osnovnih obaveza žene, posvetila izučavanju, kao što vidimo, raznih znanosti. Njen doprinos hadisu i hadiskoj znanost je nemjerljiv. Ona prenosi brojne hadise u kojima nam se pojašnjavaju brojna pitanja iz Poslanikovog s.a.v.s. intimnog života sa svojom porodicom...

Ebu-Musa r.a. je rekao: "Nikada se mi, ashabi Allahova Poslanika nismo pitali o određenom hadisu, pa kada bi pitali Aišu r.a., kod nje bi našli tačno znanje o tome!" Također se o njenom ilumu prenosi i hadis da je Poslanik a.s. rekao: "Uzmite trećinu vjere iz Aišine kuće!"[103]

Aiša r.a. je jedna od osoba koja se rodila u islamu. Mlađa je od Poslanikove kćerke Fatime dvije godine. Za svoje roditelje je rekla: "Ne pamtim svoje roditelje osim kao muslimane".

Aiša prenosi oko 2210 hadisa. Od toga na 174 hadisa su se složili Buharija i Muslim (tj. oba ih prenose ove hadise), Buharija posebno prenosi 54 hadisa, a 69 ih posebno prenosi Muslim. Bila je veoma plemenita i hrabra žena. Bila je da'ija

---

[103] Tirmizi. Hasen-sahih.

među muslimanima. Kada bi se ashabi u nećemu razidi otišli bi do Aiše r.a. i kod nje bi nađi jasan odgovor.

SMRT

Umrla je u utorak, 27. noći mjeseca ramazana 57. god. poslije Hidžre, nakon obavljenog vitr-namaza. Kada je preselila na ahiret bilo joj je 63 god.[104] i nekoliko mjeseci. Naredila je da je istu noć ukopaju. Ukopana je u mezaristanu Beki'i[105] pored ostalih Poslanikovih a.s. supruga. Dženazu joj je klanjao Ebu-Hurejre r.a. nakon vitr-namaza. Ta noć je bila puna ljudi kao ni jedna do tada. Svi su pohitali da klanjaju dženazu svojoj majci.
Neko od selefa je rekao za Aišu r.a.: "Nju ne voli osim onaj kome je ona majka!" tj. nju vole samo vjernici, a mrze je samo nevjernici.
Njoj je Poslanik s.a.v.s. rekao: "Zar nisi zadovoljna da mi budeš supruga na dunjaluku i ahiretu?" "Da, tako mi Allaha!" - ona je odgovorila.[106]

---

[104] Sa isto toliko godina su preselili i Poslanik a.s. i Ebu Bekr r.a!!
[105] Što se tiče mišljenja da je ukopana u Damasku, to nikako ne stoji i nema veze sa istinom! Poznato je naime da neka mjesta i njihovi fanatični stanovnici izmišljaju razne laži kako bi svoje mjesto istakli. Tako postoje tri džamije koje tvrde odgovorno da imaju glavu Husejna r.a. zakopanu kod njih. Mislim da se svi slažu da Husejn r.a. nije bio troglav, kao ni Alija, Aiša, Fatima, Hasan r.a. ...
[106] Sened je jak. Haki kaže da je hadis sahih, 4/10, Zehebi se slaže s njim.

HAFSA BINT OMER BIN HATTAB R.A., (ČUVAR KUR'ANA)
Allah njome bio zadovoljan

Puno ime joj je Hafsa, majka vjernika, kćerka zapovjednika pravovjernih Omera b. Hattaba r.a. Majka joj je Zejneb bint Maz'un r.a.
Bila je udata za Hunejsa b. Huzafu es-Sehmija i sa njim je učinila Hidžru u Medinu. On je preselio na ahiret nakon Bitke na Bedru od posljedica ranjavanja. Bio je jedini iz plemena Benu Sehm koji je učestovao na Bedru.
Njih dvoje su bili među prvim muhadžirima. Hunejs je bio brat još čuvenijeg ashaba Abdullaha b. Huzafe r.a.[107] Njih dvoje nisu imali djece.[108]
Omer r.a. je nakon što joj je istekao iddet ponudio Osmana r.a. da je oženi, te on nije prihvatio, potom je ponudio Ebu-Bekra r.a. te mu i on slično odgovorio, te je potom Poslanik a.s. zaruči i zaprosi. Kada je nakon toga Ebu-Bekr r.a. susreo Omera rekao mu je:
"Nije me spriječilo ništa da se oženim njome osim što sam čuo Vjerovjesnika, neka je Allahov mir i spas na njega, da je spominje, te nisam htio da otkrivam tajnu Poslanikovu, a da se on nije oženio, ja bih!"[109]
Ovaj događaj u siri - životopisu Poslanika a.s., nam govori o mnogo toga. Naime, u jednom eseru se prenosi da je Resul, neka je Allahov mir i spas na njega, nakon svake bitke se

---

[107] Ovaj ashab je bio Poslanikov a.s. glasnik perzijskom Kisri.
[108] Tarihu Taberi, II – tom, 213 str.
[109] Buharija, Nesai.

pobrinuo za supruge poginulih boraca, a nakon što im je istekao iddet, na taj način što bi preporučivao ashabima da se žene tim udovicama koje će im biti druga, treća ili četvrta zakonita žena. Ovo je potpuno razumljivo! U vrijeme prvih generacija muslimana je bila svojevrsna sramota da se živi u samoći, bez bračnog druga, pa makar i nakon smrti ili pogibije bračnog supruga. Tako u vrijeme Alije r.a., a nakon brojnih ratova, pogibija, šehadeta i sl. on moli Allaha i u dovi između ostalog spominje: "O Allahu, sve su se žene poudale..."!!! Dakle, ovakav postupak teži da društvo bude smireno i sređeno od brojnih davijacija koje se javljaju posebno nakon ratova, tipa prostitucije, bluda, nelegalnih i zabranjenih stvari i sl.

Također, u vezi s ovim događajem se veže i događaj da se Omer r.a. žalio Poslaniku a.s. na Osmana r.a. te mu je Poslanika a.s. rekao:

"O Omere, Osman će se oženiti boljom ženom od Hafse, a Hafsa će se udati za boljega od Osmana!"

Nakon toga Poslanik a.s. se oženio Hafsom. Njen brat i po ocu i po majci je bio veliki alim ashaba, Abdullah b. Omer r.a.[110] Od njega je bila starija šest godina. Prenosi se da je rođena pet godina prije poslanstva. Znači, kada se udala za Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega, imala je oko 20 godina. Važno se osvrnuti i na činjenicu u vezi s njenim godinama. Vidljivo je da ona stupa u brak kao udovica sa 20 godina. Ovo nam govori da se veoma rano udala za Hunejsa r.a. što je bila praksa kod Arapa tog vremena da se djevojke udaju veoma mlade.

Njena majka je bila Zejneb b. Maz'un. Ona je bila sestra Osmana i Kudame sinova Maz'unovih. I oni su također bliski ashabi Allahova Poslanika a.s.

---

[110] Imala je još jednog rođenog brata po imenu Abdurrahman. A također je imala šetero braće i sestara po ocu.

Poslanik a.s. se oženio njome u ša'banu treće godine po Hidžri nakon što joj je istekao iddet od njenog prvog supruga. Boravila je u svojoj sobi do Poslanikova Mesdžida, a Alejhiselam je s njom boravio po pravednom rasporedu koji je uspostavio među svojim suprugama.
Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, je jedanput bio pustio Hafsu[111], te mu dođe melek Džibril a.s. i reče mu: "Povrati Hafsu, jer ona je žena koja mnogo posti i mnogo klanja, i ona će ti biti žena u Džennetu!"[112] U drugoj predaji stoji da je rekao: "Povrati Hafsu, iz samilosti prema Omeru!" Naime, kada je Omer r.a. čuo da je Vjerovjesnik a.s. pustio Hafsu, veoma se ražalostio i to mu je teško palo. Međutim, i tada je savjetovao svoju kćerku na poslušnost Allahu i Njegovom Poslaniku.
Hafsa prenosi mnogo hadisa od Allahova Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega, a od nje prenose brojni prenosioci. Hadisi tretiraju raznovrsnu tematiku, a najviše stvari iz islamskog prava.
Od nje se prenosi hadis: "Poslanik a.s. bi, nakon što mujezin prouči ezan za sabah-namaz, klanjao dva kratka rekata prije farz-namaza."[113]
Njen musned sadrži 60 hadisa, 4 hadisa su usaglašena kod Buharije i Muslima, a sam Muslim prenosi šest hadisa.
Ona i Aiša r.a. su bile povod objave kur'anskih riječi:
" O Vjerovjesniče, zašto sebi uskraćuješ ono što ti je Allah dozvolio - u nastojanju da žene svoje zadovoljiš? A Allah prašta i Samilostan je."[114]

---

[111] Historičari kažu da ju je pustio zbog toga što je otkrila tajnu koju joj je Poslanik a.s. povjerio i naredio da je nikome ne govori, a koja se spominje i u Kur'anu.
[112] Buharija i Nesai.
[113] Taberani, sahih.
[114] Tahrim, 1.

"Ako vas dvije učinite pokajanje Allahu, pa - vi ste bile učinile ono zbog čega je trebalo da se pokajete. A ako se protiv njega udružite, pa - Allah je zaštitnik njegov, i Džibril, i čestiti vjernici; najposlije, i svi meleki će mu na pomoći biti."[115]

Bila je bogobojazna, mnogo je postila i klanjala. Također je bila daija svome narodu i istknut primjer ženama muslimankama. Bila je veoma hrabra radi istine. Od Sa'd bin Ebi Vekkasa r.a. se prenosi da je jedne prilike Hafsa, majka vjernika rekla svome ocu Omeru r.a.:

- "O zapovjedniče pravovjernih! Šta misliš da obućeš odjeću bolju od te koju sada nosiš, i da jedeš bolju hranu od one koju jedeš, jer Uzvišeni Allah je podario veliku opskrbu i podario veliko dobro."
- Omer r.a. joj reče: "Ja ću se raspravljati s tobom. Zar si zaboravila na tegobe života Poslanika a.s.?..." Nastaviti je savjetovati i podsječati na brojne situacije iz života Allahova Poslanika a.s. i nije prestao dok je nije rasplakao. Ona je ovo učinila nakon što je njen narod zamolio da izađe pred svoga oca sa ovim prijedlozima, jer su ga i oni sažaljevali, a Allah je dao da je sa svih strana pristizao plijen, sadaka i drugi prihodi ali je on r.a. sve to odbijao i nije pružio svoju ruku prema tome.[116]

SAKUPLJANJE I ČUVANJE KUR'ANA

Kada se Kur'an sakupio u jednu zbirku - Mushaf, njegov prvi čuvar je bio Ebu-Bekr r.a. potom Omer r.a. a poslije njegove smrti njegova kćerka, supruga Poslanika a.s. Hafsa r.a. Kada se je pristupilo umnožavanju Kur'ana za

---

[115] Tahrim, 4.
[116] Vidi: Tabekatu – Kubra, III tom, 278.

vrijeme Osmana r.a. on je poslao da se donese Mushaf od Hafse uz obećanje da će joj biti vraćen. Ona je, dakle, za vrijeme svoga plemenitog života bila čuvar Kur'ana kako u pamćenju kur'anskih ajeta tako u čuvanju prvog napisanog primjerka Kur'ana. Time je između ostalog, zadužila sve muslimane da se sjećaju i spominju je po dobru. Bila je druželjubiva i žena koja je znala čuvati povjerene joj emanete.

Jedne prilike je Esma bint Umejs r.a. došla u posjetu Hafsi r.a. te u posjetu tada dođe i njen otac Omer r.a. Kada je vidio Esmu upitao je:

- "Ko je ovo?"
- Ona reče: "Esma kćerka Umjesova",
- Omer reče: "Habešijka, moreplovka?"
- "Da",
- Omer reče: "Pretekli smo vas sa Hidžrom, i mi imamo više prava kod Allahova Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega, od vas!" Esma se naljuti i reče mu:
- "Ne Omere, tako mi Allaha! Vi ste bili sa Allahovim Poslanikom i on je hranio vaše gladne i opominjao vaše zalutale, a mi smo bili u udaljenoj zemlji Abesiniji i to radi Allaha i Njegova Poslanika a.s.! I tako mi Allaha neću jesti ni piti dok ovo ne spomenem Resulullahu i ne pitam ga, a neću ništa slagati niti dodati!"

Kada je otišla do Resulullaha rekla je: "Omer je rekao tako i tako!" Alejhiselam reče: "Šta si mu ti rekla?" Ona reče: "Rekla sam mu to i to" Alejhiselam reče: "Nije preči meni od vas. Njemu i njegovim ashabima pripada jedna Hidžra a vama o Ehlu - Sefine, pripadaju dvije Hidžre!"[117]

---

[117] Safvetu-safve, II tom, 62 str.

POSLANIKOVA ŽENIDBA SA HAFSOM

Abdullah b. Omer r.a. prenosi da je Omer r.a. nakon što je Hafsa postala udovica, od Hunejsa b. Huzafe es-Sehmije r.a. a bio je jedan od ashaba Allahova Poslanika a.s. i umro je u Medini, Omer r.a. je otišao do Osmana b. Affana r.a. ponudio mu da se oženi Hafsom, Osman mu je rekao: "Razmisilit ću." Nakon nekoliko dana kada su se sreli Osman mu reče: "Nisam se ovih dana namjeravao ženiti." Potom Omer susrete Ebu-Bekra r.a. i reče mu: "Ako želiš da te oženim Hafsom?"
Ebu-Bekr r.a. to prešuti i ništa mu ne reče, a Omeru r.a. bi teško zbog toga. "Prođe nekoliko dana i Poslanik a.s. zaruči Hafsu i ja je udadoh za Poslanika a.s." - priča Omer r.a. Nakon toga kada su se Ebu-Bekr i Omer sreli on mu reče: "Sjećaš se kada si me ponudio da se oženim Hafsom?" "Da", reče Omer r.a. "Nije me spriječilo ništa da se oženim osim što sam čuo Vjerovjesnika, neka je Allahov mir i spas na njega, da je spominje, te nisam htio da otkrivam tajnu Poslanikovu, a da je on nije oženio, ja bih!" - reče Ebu-Bekr r.a.[118] Kada je se Poslanik a.s. njome oženio imao je preko 50 godina. I u ovome vidimo da je smisao njegove ženidbe s njom r.a., njeno zbrinjavanje kao i čvršće povezivanje sa Omerom r.a. jer mu Poslanik a.s. postaje zet.
Hafsa r.a. je preselila na ahiret u ša'banu 45. god. po Hidžri, po većini islamskih historičara[119] za vrijeme vladavine Muavije r.a. Tada je imala oko 60 godina.
Dženazu joj je klanjao namjesnik Medine Mervan b. Hakem. Dženazu su nosili brojni poznati ashabi, kao naprimjer Ebu-Hurejre r.a., Ebu-Se'id el-Hudri r.a. i drugi.

---

[118] Buharija.
[119] Neki kažu 41 god. po Hidžri.

ZEJNEB BINT HUZEJME R.A. – - MAJKA SIROMAHA[120]

Njen otac je bio Huzejme bin Haris bin Abdullah. Majka joj je bila Hinda bint Avf el-Himejrijje.[121] Prije udaje za Poslanika a.s. bila je udata za Džehma bin Harisa el-Hilalija, a potom za Ubejdullaha bin Harisa bin Abdul-Mutaliba. Nakon što je Ubejdullah zasnao za vijest da je Muhammed sin Abdullahov a.s.[122] primio objavu od Allaha, odmah se zaputio ka njemu da provjeri tačnost te informacije. Poslanik a.s. mu je proučio nekoliko odlomaka iz Kur'ana i pozvao ga u islam. Allah mu je proširio prsa za islam i on je prihvatio i izgovorio riječi istine. Ubrzo je islam primila i njegova supruga Zejneba tako da su njih dvoje među prvim muslimanima na svijetu. Njih dvoje su naišli na velike kušnje i mučenja od strane mušrika, a radi svoga vjerovanja. Međutim, to im je samo vjerovanje učvrstilo. Učinili su Hidžru u Medinu.

Kada je Allah dozvolio borbu muslimanima, Ubejdullah je bio među prvim mudžahidima islama. Ali njegova i Zejnebina kušnja je i počela sa džihadom. Naime, Ubejdullah je sa Poslanikom i ashabima izašao u Bitku na Bedru. On je, zajedno sa Hamzom i Alijom izašao na prve dvoboje protiv mušrika. Tada je imao pune 64. godine. U tim dvobijima biva teško ranjen, njegov protivnik mu je odsjekao

---

[120] Ovaj nadimak je dobila još u džahilijetsko doba a zbog svoje brige o siromašnim ljudima.

[121] Ona je sestra po majci, majke vjernika Mejmune bint Haris.

[122] Ubejdullah i Muhammed a.s. su bili amidžići.

nogu. Hamza i Alija r.a. su ga iznijeli sa megdana a kada su ga donijeli do Poslanika Ubejdullah r.a. je smireno upitao: "Zar nisam šehid o Allahov Poslaniče?" "Svjedočim da si ti šehid!"

Zejneba r.a. je također bila učesnica Bedra. Ona je sa ostalim muslimankama bila zadužena za donošenje vode, pripremu oružja i njegu ranjenika. Ranjavanje njenog muža Ubejdullaha ju je vezalo samo za njega, i hizmetila mu je sve dok mu plemenita duša nije izašla.

Nakon velike pobjede muslimana nad idolopoklonicima, Ubejdullah je umro na putu za Medinu u mjestu Safra' gdje ga je Poslanik a.s. i ukopao.

Nakon što se oženio Hafsom, Poslanik a.s. se oženio Zejnebom r.a. Njen mehr je bio 400 dirhema. Bilo je to krajem 31 mjeseca[123] nakon Poslanikove a.s. Hidžre. Soba Zejnebe r.a. bila je uz sobu Hafse r.a...

Zejneba r.a. nije dugo živjela nakon toga. Umrla je svega nekoliko mjeseci poslije. Bilo je to u mjesecu rebiul-ahiru, 39 mjeseci[124] poslije Hidžre. Tada je imala oko 30 godina.[125] Dženazu joj je klanjao Poslanik a.s. sa ashabima, te je potom ukopao u Beki'i. U kabur su je spustila trojica njene braće.

Ona je, pored Hatidže r.a. jedina supruga koja je umrla za života Alejhiselamova.

O njoj, na žalost, nemamo mnogo historijskih podataka, zbog sljedećeg:

- historičarima nije mnogo preneseno o njoj r.a.;
- ni jedna knjiga hadisa od nje ne prenosi ništa (jer je umrla prije Poslanika a.s.);
- informacije koje imamo o njoj su kod različitih historičara različito vrijednovane.

---

[123] Bilo je to u mjesecu Ramazanu.

[124] Ovo je rivajet od Kelbija. U El-Isabetu stoji da je živjela sa Poslanikom a.s. svega par mjeseci.

[125] Neki historičari navode da je imala više godina, a Allah najbolje zna.

Ipak svi se slažu u tome da je i nakon udaje za Poslanika a.s. živjela veoma skromnim životom i da je mnogo voljela siromahe. I u islamu je zadržala svoj nadimak - majka siromaha.

UMMU SELEME R.A.
Allah bio njome zadovoljan

Njeno puno ime je Hind bint Umejje bin Mugire bin Abdullah bin Omer bin Mahzum bin Murre el-Mahzumij. Bila je amidžična Halida bin Velida r.a. i amidžična Ebu-Džehla. Ubraja se u prve muhadžirke na Allahovom putu.
Njen otac je bio jedan od najhrabrijih i najplemenitijih Kurejšija i jedan od mnogobrojnih vođa ovog naroda - Ebu-Umejje Suhejl bin Mugire el-Mahzumij. Zbog njegove plemenitosti ljudi su ga prozvali “Zadu-rakib” - “Opskrbitelj putnika”.
Njena majka je bila Atika bint Amir bin Rebi’a bin Malik bin Huzejme bin Alkame el-Kenanijja. Njen djed je bio jedan od najpoznatijih arapskih ratnika koji su ikada ratovali. Ummu Selema r.a. je imala šestero braće i sestara.
Nadimak Ummu Seleme je dobila po svome sinu Selemi koji je rođen iz njenog braka sa Abdullahom bin Abdulesedom bin Hilalom el-Mahzumijem jednim veoma dobrim čovjekom. Sin Seleme se rodio u muhadžerluku. Također je Ummu Selema r.a. bila jedna od najučevnijih ashabijki.
Abdullah bin Abdulesed koji je oženio Ummu Selemu je bio tetić Vjerovjesnika, neka je Allahov mir i spas na njega, jer je njegova majka bila Berre bint Abdulmuttalib, i također je bio Vjerovjesnikov a.s. brat po mlijeku (!) od Sevbijje robinje Ebu-Lehebove, koja ih je obojicu dojila. Ummu Seleme r.a. mu je bila vjerna i poslušna žena, žena koja je znala i primjenjivala sve što je znala iz oblasti bračnih dužnosti. S njim je dijelila topli dom, bila mu je pomagač i sudrug u

podnošenju raznih nevolja i nedaća, s njim je ostavila porodice, imetak ... a sve radi Hidžreta.

Poticala je iz plemena Benu Mahzum - jednog od tri plemena koja su se naročito isticala po ugledu: Benu Hašim, Benu Umejje i Benu Mahzum. Ovo pleme - zbog njihove netrpeljivosti prema plemenu Benu Hašim, a iz koga potiče Muhammed a.s., se najviše neprijateljski postavilo naspram Allahova Poslanika i njegove Misije. Šta više, oni su poput židova, smatrali da je Poslanik trebao biti od njih, i u Poslaniku a.s. su vidjeli nekoga ko želi da samo istakne svoje pleme i svoje potomstvo... Jedan od vođa ovog plemena je bio i Ebu-Džehl - Allahov neprijatelj koga je Poslanik a.s. zbog neprijateljstva protiv islama i muslimana nazvalo "faraonom ovoga ummeta".
Sve ovo neprijateljstvo nije moglo spriječiti čistu i nepokvarenu prirodu - fitret Ummu Seleme r.a. da primi islam i vjerovanje u Allaha Jedinog... Ovo zbog toga što je ona bila veoma bistra i pronicljiva uma, te je spoznala istinu s kojom je došao Poslanik a.s. U ovom joj je bio ravan njen suprug koji je zajedno sa njom primio islam. Ova dva supružnika bili su mučeni kao i ostali muslimani sve do momenta kada je Poslanik a.s. dopustio muslimanima Hidžret u Abesiniju - prvu kuću Hidžreta.
U tom periodu njihovog boravka u ovoj mirnoj, sigurnoj i pravednoj državi - koja je sve ovo bila prije svega zbog svoga vladara, dalekovidnog i mudrog Nedžašije, također vjernika u Allaha i Njegove poslanike, muslimani Mekke su proživljavali najteže trenutke u svojim životima: opsadu od strane svih mušrika, a koja je trajala pune tri godine. Nakon ove opsade i blokade mučenja muslimana se malo ublažilo te su neki iseljenici-muhadžiri pomislili da dolazi bolje vrijeme za život vjernika u Mekki. Neki od njih se odlučiše vratiti, a među njima bijahu i Ummu Selema r.a. i njen suprug

Abdulah bin Abdulesed r.a. Ali situacija u Mekki se uskoro opet pogoršala do te mjere da su mušrici kovali planove kako da se riješe Poslanika i vjernika, te su vršili opsežne pripreme i za fizičke likvidacije nosioca Misije i njegove sljedbenike. I u toj kritičnoj situaciji Muhammed a.s. dozvoljava iseljenje - Hidžret u Medinu.
Prvi muhadžiri koji su se odazvali Poslaniku a.s. su bili upravo Ummu Seleme i njen suprug Abdullah.
Njihov Hidžret je primjer mušričkih mučenja muslimana a priča i kazivanje o njemu je i danas puna boli i žalosti. To je priča o tvrdoći srca, jačini zablude - s jedne strane, kao i o stabilnom i nepokolemljivom imanu...
Poslušajmo ovo priču kako je prenosi sama Ummu Seleme r.a.:
"... Nakon što se Ebu-Seleme odlučio na Hidžret, spremio je devu za mene i naše dijete Selemu koje je bilo u mome krilu. Potom se vratio da spremi i svoju devu. Tada su ga ugledali pripadnici plemena Benu Mugire bin Abdullah bin Omer bin Mahzumijje koji mu dođoše i rekoše: "Ovo je pripadnica našeg plemena" - a mislili su na njegovu ženu (Ummu Selemu), "zar si mislio da ćemo dopustiti da ide sa tobom?!" Istrgnuše povodac deve iz njegove ruke i oni me preuzeše", - priča Ummu Selema.
"Na to se rasrdiše pripadnici plemena Benu Abdulesed - rođaci moga muža, te posegnuše za našim djetetom Selemom i rekoše pripadnicima drugog plemena:
"Tako nam Boga, nećemo pustiti našeg sina kod nje, kad ste već nju otrgli od njenog supruga!"
Pa se i jedni i drugi prihvatiše moga sina Seleme i iščašiše mu ruku. Ugrabiše ga oni iz plemena njegova oca, a mene zatoči Benu Mugire kod sebe. Moj muž Ebu-Seleme je i dalje ustrajavao u Hidžretu sve dok nije uspio da prebjegne sa svojom vjerom i svojim životom u Medinu... Rastavili su mene i moga muža i naše dijete... Svako jutro sam izlazila u

mjesto Ebtah i tu sjedila i plakala cio dan. Tako je bilo cijelu godinu ili oko godinu dana.
Jedne prilike je pored mene prošao jedan čovjek iz Benu Mugire, pa je vidio šta je sa mnom i smilovao se nada mnom. Pošao je plemenu Benu Mugire i rekao im:
"Zašto ne pustite ovu siroticu da ide? Rastavili ste je od njenog muža i njenog djeteta!?"
Toliko ih je kritikovao i napadao da su oni na kraju popustili i rekli Ummu Selemi:
"Idi za svojim mužem, ako želiš!"
Na taj postupak i Abdulesed mi vratiše sina i ja uzjaha devu, a sin mi je bio u krilu, te pođoh na put ka Medini u želji da se pridružim svome suprugu u Medini. Sa mnom niko više nije bio... Tako sam putovala do Ten'ima - jednog od predgrađa Mekke, gdje me susrete Osman bin Talha i upita me:
- Kamo ideš o kćeri Ebu-Umejjetova?
- Idem da se pridružim svome mužu u Medini.
- Ima li ko s tobom?
- Ne, tako mi Allaha, niko osim Allaha a potom ovog moga sina.
- Tako mi Allaha neću te samu pustiti.
Uzeo je povodac moje deve i on me povede na dugi put. I tako mi Allaha, nikada nisam srela čovjeka Arapa, a da je plemenitiji i časniji od njega! Kada bi došli do nekih staništa on bi me smjesti u njima, a potom bi otiđi do ispod drveta i tu bi se smjesti da se odmori. Kad bi opet trebali nastaviti putovanje dovedi bi mi devu i opremi bi je, potom bi se malo udalji i reci bi mi: "Uzjaši!" Nakon što bi uzjahala on bi opet dođi i uzmi bi povodac deve i vodi bi je. Tako je činio sve dok nismo stigli do Medine. Kad je pogledao u selo Benu Amra bin Avfa u Kubau, a u kome se nalazio Ebu-Seleme, reče:
- Tvoj muž je u ovome selu pa uđi u njega Allahovim bereketom!

Potom se samo okreni i kreni ka Mekki."
Na kraju svoga kazivanja Ummu Selema r.a. priča:
"Tako mi Allaha, nijedna kuća muslimanska nije podnijela ono što je podnijela porodica Ebu-Selemina, i nikada nisam vidjela plemenitijeg čovjeka od Osmana bin Talhe!"
Ummu Seleme r.a. je prva žena koja je u nosiljci stigla u Medinu. Također je njen suprug Ebu-Seleme bio prvi ashab koji je stigao kao muhadžir u Medinu.
U Medini Ummu Seleme r.a. se posvetila odgoju i obrazovanju mladih, a njen muž se posvetio džihadu na Allahovu put. U svome džihadu bio je uvijek uz Poslanika a.s. i s njim je prisustvovao Bici na Bedru, a potom i u Bici na Uhudu. Također je bio jedan od Poslanikovih a.s. povjernika, jer mu je ostavio u amanet upravu nad Medinom kada je Poslanik krenuo u Bitku El-Ašire. Nakon Bitke na Uhudu, Ebu-Seleme se u Medinu vraća ranjen. Kad mu je rana zacijelila Poslanik a.s. ga postavlja za emira 150-orici mudžahida u jednom pohodu na pleme Benu Esed. Iz ovog pohoda Ebu-Seleme se vraća kao pobjednik, ali mu se rana opet upalila i od nje teško oboli. Brojni dani su prošli, a Ummu Seleme r.a. je stalno bila uz svoga muža i pomagala mu u bolesti. Poslanik a.s. je stalno pitao za svoga prijatelja Ebu-Selemu i često ga je zijaretio. Ovaj časni ashab je preselio na ahiret, a Poslanik a.s. je bio uz njega, sjedeći uz njegovu postelju i moleći Allaha za njega. Kad mu duša izađe, Muhammed a.s. zaplaka... Zaklopi mu oči i podiže pogled prema nebesima govoreći: "Allahu dragi, oprosti Ebu-Selemi i podigni njegov stepen među one Tebi bliske, nadoknadi njegov gubitak u njegovom potomstvu i onima koji iza njega ostaju. Oprosti nam, a i njemu o Gospodaru svih svjetova!"
Također se prenosi od Zijada bin Ebi Merjeme da je Ummu Seleme željela da se zavjetuje svome mužu da ako on umre da se više neće udavati. Na to joj on reče: "Pokoravaš li mi

se?" "Da" reče ona. "Kad preselim na ahiret, udaj se poslije mene! Allahu dragi, nakon moje smrti obdari Ummu Selemu sa čovjekom boljim od mene, koji je neće nikada rastužiti, niti će je ikada povrijediti!"

UDAJA ZA POSLANIKA A.S.

Od Omera bin Ebu-Selme se prenosi da je Ebu-Seleme došao svojoj supruzi Ummu Seleme r.a. i rekao joj: "Čuo sam od Allahova Poslanika hadis koji mi je draži od toga i toga. Ne znam šta bih usporedio s njim. čuo sam da kaže: "Ni jednu osobu neće zadesiti neka nedaća, a da moli Allaha za olakšanje, i da kaže:
"Allahumme indeke ahtebisu musibeti hazihi" (Allahu dragi, od Tebe očekujem nagradu i olakšanje ove kušnje!) a da mu je Allah neće zamijeniti sa boljim stanjem od nje!", Ummu Seleme r.a. je molila Uzvišenog ovom dovom.
I nije prošlo mnogo vremena od prestanka njenog 'iddeta a dođe poruka od Ebu-Bekr r.a. da je prosi, a ona ga odbi. Dođe i Omerova, ali i njega odbi. A kada dođe Poslanik a.s. lično da je on prosi, ona mu prostrije lijepu prostirku i lijepo ga ugosti. Nakon što je Poslanik a.s. zaprosi, ona nije mogla vjerovati onome što čuje te se sjećala riječi: "zamijeniti sa boljim" te reče: "Dobro mi došao, Allahov poslaniče!"
Ta iskrena žena nastavi riječima: "Allahov Poslaniče, kod mene imaju tri nedostatka: ja sam žena jake ljubomore, žena koja ima djece i ja sam žena koja nema nikoga od porodice da je uda."
Omer r.a. se rasrdi na ovo njene riječi, više nego što se rasrdio kada je njega odbila, pa joj ode i reče joj:
"Odbijaš Allahova Poslanika sa onim što želiš..."
Ona mu reče: "O Ibn-el-Hattabe kod mene je tako i tako..."

Poslanik a.s. reče: "Što se tiče tvoje ljubomore, ja molim Allaha da je otkloni od tebe, što se tiče tvoje dječice, Allah će im biti dovoljan, a što si spomenula u vezi sa svojom rodbinom da niko od njih nije prisutan, pa nema od njih ni prisutan ni odsutan a da me mrzi..."
U drugom rivajetu stoji da je Ummu Seleme spomenula sljedeće: "Allahov Poslaniče, ja sam voljna za brak tobom ali ja sam žena koja je mnogo ljubomorna i bojim se da kod mene ne vidiš nešto zbog čega bi me Allah kaznio (zbog ljubomore) i ja sam žena koja je zašla u godine i ja sam majka jetima", Poslanik a.s. joj je, po ovom drugom rivajetu odgovorio:
"To što si rekla za svoje godine, pa ja sam stariji od tebe! I nije nikakva sramota za čovjeka da mu se kaže: "Oženio se starijom ženom od sebe!" što si rekla za svoje jetime, briga o svima njima je na Allahu i Njegovu Poslaniku i što si rekla u vezi sa svojom ljubomorom, molim Allaha, da je otkloni od tebe!"

Ummu Seleme reče svome sinu: "O Omere, ustani i oženi Poslanika a.s. sa mnom!",- pa ga on oženi.
Poslanik a.s. je mnogo razmišljao o svakom pojedinom muslimanu i muslimanki i kada je vidio da je ova časna i plemenita ashabijka odbila sve prosce, odlučio je da joj i on ponudi brak, jer je bio običaj kod muslimana da se žene šehida žene iz počasti i ne ostavljaju nasamo sa životnim problemima s kojima često, sama žena ne može da izađe na kraj.
Događaj Poslanikove a.s. ženidbe sa Ummu Selemom r.a. spominje i njen sin Omer bin Ebi Seleme: "Poslanik s.a.v.s. je poslao moga oca ka mjestu Katan u muharremu četvrte god. po Hidžri. Bio je odsutan 29 noći i vratio se u mjesecu saferu. Rana iz Bitke na Uhudu mu se bila otvorila i od nje je umro osmog džumadel-ahira. Mojoj majci je istekao 'iddet u

ševvalu a potom je Poslanik a.s. oženio u istom mjesecu..." Sin Omer spominje i "... umrla je u zul-ka'detu 59. god. po Hidžri"
Njena djeca su bili ashabi Omer, Seleme i Zejneb, neka je Allah njima zadovljan.
Ummu Seleme r.a. je boravila u kući Poslanika a.s. i u njoj je bila zadovoljna i smirena. Ona je bila hrabra i odlučna ličnost. Na nju je posebno bila ljubomorna Aiša r.a.
Od Hišama bin 'Urve se prenosi da je njegov otac prenio od Aiše r.a.da je rekla: "Nakon što je Poslanik a.s. oženio Ummu Selemu, ja sam bila veoma tužna, jer su mi spomenuli njenu ljepotu... Željela sam da je svakako vidim i kada sam je vidjela, vidjela sam, tako mi Allaha, da je mnogo ljepša nego što su mi je opisivali..."
Ummu Selema r.a. se posebno isticala svojom oštroumnošću, što se vidi i iz događaja Hudejbijje, koji se desio šeste god. po Hidžri. Naime, muslimani su krenuli da obave umru ali im se mušrici ispriječiše i zabraniše im ulazak u Mekku. Tada dođe do mirovnog sporazuma. Ashabi koji su bili sa Poslanikom a.s. su bili pogođeni time što ni ove godine neće vidjeti Sveti Hram... Mislili su da su njihova prava uskraćena. Odmah nakon potpisivanja ugovora, nakon što se mušrici udaljiše, Poslanik a.s. naredi ashabima da zakolju kurbane koje su poveli sa sobom. Tri puta je ponovio ali niko mu se ne odazva, jer su svi bili pod šokom od sporazuma...
Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, uđe kod svoje supruge Ummu Seleme i ispriča joj šta se desilo. Ona mu tada reče:
"Ako to želiš... Izađi sam i ne govori ni sa kim ni jednu riječ dok ne zakolješ svoj kurban i dok ne obriješ glavu!" Poslaniku a.s. se svidi ovaj prijedlog i on ga posluša, te izađe i zakla kurban i obrija glavu. Kada to vidješe ashabi, ustadoše i zaklaše kurbane, a onda neki obrijaše glave a neki samo skratiše kose. Činili su to kajući se zbog toga što odmah nisu

uradili ono što je Poslanik a.s. rekao, i toliko su žurili u obavljanju ovoga da su skoro jedni druge nehotimice povrijedili.
Ovo Ummu Selemino savjetovanje Poslanika a.s. se desilo u vrijeme jednog od presudnih momenata u historiji islama... Ona je znala koliko ashabi vole Poslanika, shvatala je da je njihovo momentalno neobavljanje zapovijesti bilo iz njihove ljubavi prema njihovoj akidi-vjerovanju i neshvatanju odnosa mira s mušricima u danima jačanja islama... Mislili su da u nekim uvjetima ima uskraćivanja prava muslimana i da je to udar na islam... Ipak, to su sve samo ljudske misli i osjećanja, zaključci i nagađanja, a Allahove riječi su prava istina, i ljudi moraju po njima da se ravnaju u svakoj prilici! To je izravna poruka ovoga događaja! Jer, Allahovom milošću, više ljudi je prihvatilo islam nakon ovog mirovnog sporazuma nego do njega...
Kolika je samo bila mudrost i pronicljivost ove vjernice! U datom momentu, bila je pronicljivija nego svi ashabi zajedno, šta više ona Poslaniku a.s. predlaže uspješno rješenje te teške situacije i on ju je poslušao.

Poslanik a.s. je rekao: "Bojte se pronicljivosti vjernika, jer on gleda Allahovim svjetlom!"

PRESELJENJE NA AHIRET

Ummu Seleme r.a. je najduže živjela od svih majki vjernika tj. Poslanikovih a.s. supruga i sve ih je nadživjela. Nakon Poslanikove a.s. smrti uvijek je bila od pomoći muslimanima u raznim savjetima i uputama. Trudila se da se ljudi ne iskvare i od sebe je davala doprinos za dobrobit i ustrajnost ljudi na Pravome putu. Od Poslanika a.s. prenosi mnogo hadisa. Njen "Musned" sadrži 378 hadisa. Od toga 13

hadisa su muttefekun alejh, 3 prenosi samo Buharij, a 13 Muslim.

Umrla je nakon tragičnih dešavanja na Kerbeli, i teško joj je palo mučko ubistvo Husejna r.a. i brojnih vjernika na Kerbeli da je i ona brzo preselila na ahiret. Umrla je u svojoj 84. godini života.

Bilo je to u zul-kadetu, 59. god. po Hidžri, a neki spominju da se događaj desio 61. god. po Hidžri. Dženazu joj je kao imam klanjao neko od dobrih muslimana, te su je mase mu'mina potom pokopale u medinskom mezaristanu Beki'i.

ZEJNEB BINT DŽAHŠ,
Allah njome bio zadovoljan

Puno ime joj je bilo Zejneb bint Džahš bin Reab bin Ja'mer bin Sabre. Bila je najčasnijeg porijekla. Poslanik a.s. je poznavao od rođenja.
Zejneb se prije zvala Berreh pa je Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, nazvao Zejnebom, a nosila je i nadimak Ummul Hikem.
Majka joj je bila Umejme bint Abdul-Muttalib, tetka Allahova Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega. Zejneb je jedna od prvih koji su učinili Hidžru.
Bila je bogobojazna, zadovoljna sa Allahovom odredbom, bila je brižljiva supruga i sestra kao i odana da'ijka. A ona je prije svega "majka vjernika" što joj je najveća čast.
Kada je postala punoljetna, a bila je jedna od najljepših žena, imala je veoma mnogo prosaca. Udala se za Zejd bin Harisa r.a. S njim nije imala djece, a kada je on rastavio od sebe, nakon prestanka 'iddeta udala se za Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega. Pete godine po Hidžri Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, se oženio Zejnebom.

UDAJA ZA ZEJDA

Zejneb r.a. je djevojka muslimanka, mu'minka, Poslanikova a.s. rodica, muhadžirka na Allahovom putu, poticala je iz ugledne porodice. Prosili su je brojni prosci, ali ona je bila neodlučna. Poslanik a.s. je odlučio da je uda za svoga prijatelja Zejda r.a. - nekadašnjeg roba, jednog od

uglednih muslimana. Zejd r.a. nije bio bogat niti je bio iz porodice koju su Kurejšije poštovali. Da bi ukinuo običaj po kome su samo bogati mogli ženiti bogate, a siromašni - siromašne, Poslanik a.s. je prvo preporučio, a potom i naredio ovaj brak. Na prvu preporuku Zejneba i njen brat su odbili ovaj brak upravo iz velike razlike u socijalnom stanju. Međutim, kada je Poslanik a.s. to zapovidio ona se tome pokorila.

Ona nam sama priča svoju priču: "Mnogo me Kurejšija prosilo, pa sam u neodlučnosti poslala svoju sestru Hamnu Poslaniku, neka je Allahov mir i spas na njega, da ga pitam za mišljenje. Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, joj reče:

"Njoj treba čovjek koji će je poučiti Kur'anu i sunnetu Njegova Poslanika!"

Ona mu reče: "A ko je takav, o Allahov Poslaniče?"

"Zejd bin Haris", - odgovori Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, Himna se na to rasrdi i u ljutnji reče:

"O Allahov Poslaniče! Zar ćeš udati svoju tetićnu za svoga roba?"

Ona mi je potom došla i obavjestila me o tome. Ja sam se još više rasrdila i rekla i teže riječi od njenih, pa je Allah objavio ajet: "A kada Allah i Njegov Poslanik nešto odrede..." pa sam ja odmah poslala Allahovom Poslaniku, neka je Allahov mir i spas na njega, glasnika i rekla sam da se kajem i da se pokoravam Allahu i Njegovom Poslaniku, i učini ono što smatraš dobrim o Allahov Poslaniče!" On me uda za Zejd bin Harisa. Ja se nisam u braku s njim slagala te se on tužio Poslaniku, neka je Allahov mir i spas na njega, na me, pa me Poslanik ukorio, a i nakon toga opet se ne slagasmo te me on razvede od sebe. Kada je moj 'iddet istekao, Poslanik, s.a.v.s., uđe u moju kuću, a ja sam bila otkrivene kose, pa sam tada shvatila da je stigla objava sa Neba (o mojoj udaji za Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega) i rekla sam:

"O Allahov Poslaniče! Zar bez zaruka i bez svjedoka?" On reče: "Allah nas je vjenčao, a Džibril je svjedok"[126]

U BRAKU SA ZEJDOM R.A.

Nakon što se je Zejneba udala za Zejda po Poslanikovom a.s. naređenju, među njima nije došlo do bračne harmonije, ljubavi i sloge. Nekada je, nažalost, bilo i teških trenutaka za oboje. Ubrzo je Poslanik a.s. od Allaha dobio Objavu u kojoj ga Uzvišeni obavještava da će uskoro Zejd rastaviti Zejnebu i da će Allah poslije 'iddeta Zejnebu vjenčati za Poslanika. Ovu Objavu Poslanik a.s. nije otkrivao i nije o njoj govorio radi straha od toga šta će ljudi reći jer je Zejd njegov posinak, Zejneba je njegova rodica, i oni su ušli u brak njegovom naredbom. Poslije te Objave Poslaniku a.s. je dolazio Zejd r.a. i žalio se na Zejnebu i na težak život s njom r.a. te ga pitao za mišljenje da se on rastavi od Zejnebe. Poslanik islama, iz samilosti prema njima, i iz želje da dođe do harmonije među njima je rekao: "Zadrži svoju ženu!" i posavjetovao je Zejda na sabur i samilost.

U povodu Poslanikove, neka je Allahov mir i spas na njega, ženidbe sa Zejnebom, objavljeni su ajeti:
"A kad ti reče onome kome je Allah milost darovao, a kome si i ti dobro učinio: "Zadrži ženu svoju i boj se Allaha!" - u sebi si skrivao ono što će Allah objelodaniti i ljudi si se bojao, a preče je da se Allaha bojiš. I pošto je Zejd s njoj živio i od nje se razveo, Mi smo je za tebe udali kako se vjernici ne bi ustručavali više da se žene ženama posinaka svojih kad se oni od njih razvedu - kako Allah odredi, onako treba da bude."[127]
Naime, opće je poznato da je Zejd bio posinak, Poslanika neka je Allahov mir i spas na njega, a kod Arapa je bio

---

[126] Hiljetul – evlija, II – dio, str. 52.
[127] Ahzab, 37.

uvriježeno mišljenje da su žene posinaka zabranjene onima koji su ih usvojili (poočimima), te je Allah i ovim slučajem iz Poslanikova neka je Allahov mir i spas na njega, života pojasnio više propisa. Jedan od njih je da je moguća ženidba između onih koji su od najbogatijih i najplemenitijeg roda (u ovom slučaju Zejneb) i onih osim toga, tj. onih koji su siromašni, i nisu tako uglednog roda (u ovom slučaju oslobođeni rob Zejd r.a., ženi Poslanikovu tetičnu). Također se izvodi zaključak da je lijepo da se gleda o znanju supružnika, tj. da se gleda kako da jedno od drugog što više nauči, tj. da brak treba da bude i naučna institucija!

Što se tiče riječi: "...u sebi si skrivao ono što će Allah objelodaniti" odnosi se na to da je Poslanik neka je Allahov mir i spas na njega, putem Objave znao da će se Zejd rastaviti od Zejnebe te da će Allah poslije toga nju vjenčati za Vjerovjesnika s.a.v.s.

Dakle, sve predaje o tome kako je Poslanik a.s. se zaljubio u Zejneb još dok je ona bila u braku sa Zejdom su potvorene i one ne doliče ni Poslaniku Muhammedu s.a.v.s. ni ovoj Poslanici.

Jedna od takvih predaja je i ova:

"Jedne prilike, Poslanik a.s. je tražio Zejda kod kuće ali ga ne nađe te je pred njega izašla Zejneb, i ponudila mu da uđe. Ali on nije htio. Te prilike njena ljepota je pala na srce Allahovom Poslaniku neka je Allahov mir i spas na njega. Kad je to saznao Zejd je htio da se razvede od nje, ali mu je Poslanik neka je Allahov mir i spas na njega, svaki put rekao: "Zadrži svoju ženu i boj se Allaha!"

ODLIKE HAZRETI ZEJNEBE R.A.

Ona je bila jedina žena koja se udala i bez velijja i svjedoka. Time se ponosila među ostalim majkama vjernika. Od Malika bin Enesa r.a. se prenosi da se Zejneb r.a. ponosila pred drugim ženama Allahova Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega, govoreći: "Allah me vjenčao sa nebesa!"

Zejneba je bila plemenita i iskrena vjernica. U historiji njen lik osvjetljavaju i riječi majke vjernika Aiše, neka je Allah njome zadovoljan.

Majka vjernika, Aiša r.a. je govorila: "Nisam vidjela žene poput nje nikada! Najviše je činila dobra djela, najveću sadaku je udjeljivala, najviše je čuvala rodbinske veze i najviše se približavala Allahu Uzvišenom u svim stvarima"[128]

U vezi sa Zejnebom r.a. ima mnogo hadisa Allahova Poslanika, s.a.v.s, kao što i u mnogim hadisima stoji, "a tada je Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, bio kod Zejnebe", tj. desilo se to i to a Poslanik a.s. je bio kod Zejnebe. Zejneba je na svaki način gledala kako da ugodi Allahovom Poslaniku, s.a.v.s., a poznat je slučaj da se trudila da u kući ima uvijek hrane koju je Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, volio. Od te hrane je bio i med. Ostale žene Allahova Poslanika, s.a.v.s., su iz ljubomore znale za to, te se dvije dogovore da nakon što Poslanik a.s. dođe od Zejnebe, a znale su da će tamo jesti med, kažu kako osjećaju neprijatan zadah iz Poslanikovih a.s. usta. To su i uradile, a Poslanik se bio zarekao da neće više jesti med. Allah je tada ubjavio: "O Vjerovjesniče, zašto sebi uskraćuješ ono što ti je Allah dozvolio - u nastojanju da žene svoje zadovoljiš? A Allah prašta i Samilostan je.

---

[128] Hiljetul – evlija, II – dio.

Allah vam je propisao kako da svoje zakletve iskupite; Allah je vaš Gospodar; On sve zna i Mudar je."[129]

I u ovom slučaju imamo brojne pouke i poruke. Jedna od njih je svakako da se treba voditi računa o ljubomori, ali da su Allahovi propisi univerzalni i iznad ljudskih osjećaja.

Od Aiše r.a. se prenosi da je Allahov Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, rekao: "Slijedit će me (u poretku smrti) ona od vas koja ima najdužu ruku" Nakon smrti Allahova Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega, mi smo sve mjerile ruke da bi znale koja će se prva priključiti Poslaniku, neka je Allahov mir i spas na njega, pa kada je umrla Zejneb shvatile smo da se riječi: "najdužu ruku" odnose na onu koja najviše dijeli, a ne na fizičku veličinu, jer je Zejneba bila omanja, a bila je toliko plemenita da je svojim rukama zarađivala (tkala) i to dijelila na Allahovom putu.[130]
Prenosi se da je Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, načinio najveću gozbu kada se oženio sa Zejnebom, neko je čak izbrojao da je na gozbi bilo oko 300 ljudi, a Enes r.a. je rekao:
"Nisam znao kada je bilo više na sofri, kada sam je postavljao ili kada sam je dizao" - a zbog silnog bereketa koji je Allah spustio. A u jednom izvoru stoji da je zaklana samo jedna ovca! Kada se svijet nije nakon dužeg vremena razišao Poslaniku, neka je Allahov mir i spas na njega, posta neprijatno zbog njegove supruge, te se poče stidjeti da kaže šta osjeća. Allah je tim povodom objavio:
"O vjernici, ne ulazite u sobe Vjerovjesnikove, osim ako vam se dopusti radi jela, ali ne da čekate da se ono zgotovi; tek kad budete pozvani, onda uđite, i pošto jedete, raziđite se ne upuštajući se jedni sa drugima u razgovor. To smeta Vjerovjesniku, a on se stidi da vam to rekne, a Allah se ne

---

[129] Et-Tahrim, 1,2.
[130] El-Ahad vel-mesani, peti dio, str/ 426.

stidi istine. A ako od njih nešto tražite, tražite to od njih iza zastora. To je čistije i za vaša i za njihova srca. Vama nije dopušteno da Allahova Poslanika uznemiravate niti da se ženama njegovim poslije smrti njegove ikada oženite. To bi, uistinu, kod Allaha, bio velik grijeh!"[131]

Zejneb je jedna od prenosilaca hadisa Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega. Prenosi se da nikada nije učinila neku stvar, a da nije klanjala istihara-namaz.
Od majke vjernika, Zejnebe bint Džahš r.a. se prenosi da je Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, jedne prilike ustao iz sna, i govorio: "Nema boga sem Allaha, Teško li se Arapima od zla koje se približilo..." Zejneba reče: "Zar ćemo propasti, a među nama ima i dobrih?" "Da, kada se raširi zlo!"[132]

Umrla je 20. god. po Hidžri.[133] Dženazu joj je klanjao Omer r.a., a kada je umrla poslao je telala da raglasi njenu smrt kako bi se ljudi okupili na dženaza namazu.

---

[131] Ahzab, 53.
[132] Buharija i Muslim, muttefekun alejh.
[133] Vidi "Šezratu-zeheb" str. 31.

DŽUVEJRIJE BINT EL-HARIS –
- žena velikog bereketa za svoj narod, Allah bio njome zadovoljan

Puno ime joj je Džuvejrija kći el-Harisova bin Ebi Dirara bin Habib el-Huzaijje el-Mustalikijje.

Bila je jedna od najljepših žena i postala je robinja u rukama muslimana nakon što su muslimani porazili pleme Mustalik iz koga i ona potječe.
Prije udaje za Poslanika a.s., Džuvejrija je bila udata za Musafia' bin Safvana el-Mustalikija koji je poginio kao nevjernik u Bici Benu Mustalik.[134]

UDAJA ZA POSLANIKA A.S.

Prokleti šejtan je plemenu benu Mustalik ukazao lijepom misao da oni treba da napadnu Medinu - glavni grad islama. To su svakako počeli spremati. Ipak, Poslanik a.s. ih je preduhitrio te su se dvije vojske susrele pored vode koja se zove El-Murejsi'. Bitka je završena porazom plemena Mustalik. Njihova snaga i ponos su poraženi, njihovo jedinstvo uzdrmano a njihve porodice su pale u zarobljeništvo. Među zarobljenim ženama je bila i Berre bint el-Haris bin Ebi Dirar bin Habib, uglednica svoga plemena i kćerka uglednika i vođe plemena. Nakon bitke muslimani su s robljem se vratili u Medinu.

---

[134] "Zevdžatu-Resul", 122.

Kada je Poslanik a.s. dijelio plijen, ona je kao robinja pripala Sabitu bin Kajsu bin Šemmasu ili njegovom amidžiću a tada je imala oko 20 godina.
Kada je podijeljen plijen, Džuvejrija se pokuša osloboditi toga te ode do Poslanika a.s. tražeći od njega pomoć za izlaz iz ropstva. Došla je do Poslanika a.s. i rekla mu:
- O Allahov Poslaniče, ja sam Džuvejrija bint Haris bin Ebi Dirar, kći sam uglednika plemena, a od tegoba me sustiglo ono što ti nije nepoznato. Pala sam u ropstvo Sabitu bin Kajsu bin Šemmasu ili njegovom amidžiću, pa sam njegova robinja, i došla sam ti da te molim za pomoć u vezi s mojim ropstvom!"
Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, se sažali na nju te je poželi da izbavi iz ropstva. Upita je:
- "Da li želiš nešta bolje od toga?" Ona u iščekivanju reče:
- "Šta je to, o Allahov Poslaniče?!"
- "Da te otkupim i da te ja oženim?"
Srce joj je ustreptalo, a lijepo lice zasijalo radošću te u nekoj nevjerici za tako lijepom ponudom i rješenjem reče:
- "Da, o Allahov Poslaniče!" Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, potom reče:
- "Već sam to učinio!"

Aiša r.a. kasnije je pripovijedala:
- "Kad se među ljudima proširila ova vijest da se Poslanik a.s. oženio sa Džuvejrijom bint el-Haris bin Ebi Dirar, ljudi su rekli: "Zarobljenici su sada Poslanikova a.s. tazbina" pa su poslali svoje zarobljenike koje su bili zarobili i pustili ih na slobodu. Ovom Poslanikovom a.s. ženidbom s njom je oslobođeno ropstva oko 100 porodica iz plemena Mustalik, i ja ne znam za ženu koja je bila većeg bereketa od nje!"

Također, Aiša r.a. je također opisivala i ono što je vidjela:

- "... Bila je žena prijatne ljepote, niko je ne bi vidio a da mu se ne bi svidjela. Došla je do Poslanika a.s. da traži pomoć od ropstva, pa tako mi Allaha, već kada sam je vidjela na vratima moje sobe, nije mi bila draga, jer sam znala da će Poslanik a.s. na njoj vidjeti ono što sam i ja ..."[135]

Suhejli kasnije je tumačio Poslanikovo a.s. gledanje u nju: "Što se tiče Poslanikova a.s. gledanja u Džuvejriju dok je vidio njenu ljepotu, to je bilo zbog toga što je ona bila robinja, a da je bila slobodna žena ne bi je tako gledao..."[136]

Nakon svadbe, uglednica plemena Mustalek je ušla u kuću Vjerovjesništva. Do tada se ona zvala Berre, a Poslanik a.s. joj je promijenio ime u Džuvejrija.

Ibn-Hadžer u djelu "El-Isabe" prenosi jačinu njenog imana u jednoj prilici kada je došao njen otac do Poslanika a.s. i rekao mu: "Moja kćerka je iznad toga da bude ropkinja, ja sam dostojniji od toga!" Poslanik a.s. mu reče: "šta misliš da njoj pustimo da izabere zar neće tako biti najbolje?"

Njen otac ode do nje i spomenu joj njihov dogovor riječima:

- "Ovaj čovjek je tebi pustio da biraš! Nemoj nas osramotiti!"

a ona mu reče:

- "Izabrala sam Allaha i Njegova Poslanik!"
- "Tako mi Boga, ti nas osramoti!" - reče njen otac.

Od nje r.a. se prenosi da je rekla:

- "Poslanik a.s. se oženio sa mnom kad mi je bilo dvadeset godina"

---

[135] Ibn Hišam 2 / 294; «El-Isabe" 8 / 43.

[136] "Nisa havle resul", 100.

Ibn-Hišam prenosi da je njen otac El-Haris prihvatio islam kao i njegova dvojica sinova i brojni ljudi iz njena plemena.

Bila je veoma bogobojazna. Prenosi nam da je jedan dan Poslanik a.s. došao do nje rano ujutro te je zatekao kako sjedeći čini tesbih (slavi Allaha dž.š.). Potom se Poslanik a.s. uputio radi nekih poslova. Kada ih je obavio bilo je to već sredinom dana. Džuvejrija je i dalje sjedila na istom mjestu. Poslanik a.s. je upita:

"Sve vrijeme tako sjediš?" "Da." - odgovori ona. Poučit ću te riječima, koje kada bi uporedila sa onim što si učila, prevladale bi i kada bi se vagale bile bi teže od svega što si činila od zikra. Potom je Poslanik a.s. rekao:

- "Subhanaallahi adede halkihi"
- "Subhanaallahi rida Nefsihi "
- "Subhanaallahi zinete Aršihi "
- "Subhanaallahi midade kelimatih" (po tri puta)[137]

Također se od nje prenosi da joj je došao Poslanik a.s. u petak a ona je postila. On je upita: "Jesi li postila jučer?" "Ne" - odgovori ona. "A želiš li postiti sutra?" "Ne" - opet odgovori. "Onda se omrsi!" - reče Poslanik a.s.

Umrla je u doba vladavine Muavije bin Ebi Sufjana. Umrla je u Medini u rebi'ul-evvelu, 56. god. po Hidžri po najispravnijem predanju. Neki kažu 50-e god. po Hidžri. Dženazu joj je klanjao Mervan bin el-Hakem, namjesnik Medine u to vrijeme. Na ahiret je preselila sa oko 65 godina. Ukopana je u Beki'i sa ostalim majkama vjernika.

Neka se Allah smiluje Džuvejriji! Njena udaja za Poslanika a.s. bila je sudbonosna za njenu porodicu i njen

---

[137] "Slavljen neka je Allah brojem njegovih stvorenja, koliko je On zadovoljan, koliko je težak njegov Arš i koliko ima Njegovih riječi." Ibn Tejmijje, "Lijepa riječ", str: 13.

narod. Oni su, uzrokom toga i Allahovom dozvolom, iz robovanja širku, ušli u slobodu jedne vjere i svjetlo islama kao i njegov ponos.

Ovo je dobra lekcija svima koji se pitaju u vezi s Poslanikovim a.s. višeženstvom sa više od četiri žene!

SAFIJJA BINT HUJEJJ,
Allah njome bio zadovoljan

Puno ime joj je bilo Safijja bint Hujejj bin Ahtab. Vodi porijeklo od Ishaka a.s. a potom i od Haruna a.s. Majka joj je bila Berra kćerka Samuelova. Kod svojih roditelja bila je omiljena i bila je njihovo najdraže dijete. Safijja je prije primanja islama bila Židovka i živjela je u Hajberu koji je bio dobro utvrđeni židovski grad sjeverno od Medine, udaljen oko 70 milja. Porodica joj je bila izrazito bogata i poštovana. Safijja je prvo bila udata za Selama bin Miškema, a potom je bila udata za Kenanu bin Ebil Hakika. Ova dvojica su bila židovski pjesnici u Medini. Drugi je bio veliki agitator i urotnik protiv islama i muslimana. Ovaj Kenana je ubijen u Bici na Hajberu,[138] zbog zločina naspram muslimana. Safijja, njegova tek oženjena nevjesta je tako postala zarobljenica u ovoj bici. I do tada je bila izrazito inteligentna i blaga. Bila je ugledna i poštovana kod svoga naroda, bila je časna i lijepa. Nakon Bitke na Hajberu dođe ashab Dihje Poslaniku a.s. i zatraži od njega da uzme jednu robinju za sebe. Poslanik a.s. mu odobri te on izabra Safijju. Tako je nakon Bitke na Hajberu Safijja kao robinja pripala Dihji bin Halifi el-Kelbiju.

S obzirom na njeno porijeklo, položaj u plemenu i sl. ljudi se počeše obraćati Resulullahu a.s. riječima: "O Allahov Poslaniče! Ona je uglednica plemena Kurejze te si je ti jedini dostojan." Poslanik a.s. je naredio da je Dihje pusti a da uzme drugu robinju osim nje. Potom joj Muhammed, neka je

---

[138] Hajber je bio četvrta i ujedno i zadnja bitka protiv Židova.

Allahov mir i spas na njega, ponudi islam a ona ga prihvati. On je oslobodi ropstva i oženi se njome.
Nakon što joj je Poslanik a.s. ponudio da se uda za njega ona je rekla: "To sam potajno priželjkivala u širku (mnogoboštvu) pa kako da ne pristanem u islamu!"
Prihvatila je islam i držala ga se u svim situacijama. Prije primanja islama sanjala je čudan san: vidjela je Muhammeda a.s. i sebe kako ih melek pokriva svojim krilima.
Njen mehr je bilo njeno puštanje na slobodu. Nakon što je oženi Poslanik a.s., ona se pokri hidžabom. S obzirom da je Resulullah a.s. oženio u toku vojnog pohoda na Hajber, njen slučaj nam je još interesantniji. I pored ovoga, Poslanik a.s. je načinio skromno svadbeno veselje na kome su bile datule s maslom i brašnom i na koje su se pozvali ljudi. Mesa u muslimanskoj vojsci tada nije bilo. Nakon ovoga, kada je Safijja bila spremna za brak Poslanik, s.a.v.s., joj je prišao i s njom kao sa svojom nevjestom je proveo tri dana svoga puta na vojnom pohodu - u džihadu! Ni u toku džihada Resulullah a.s. nije joj uskratio njeno pravo i uskratio joj svu počast! Ni njoj niti ikome drugom, Muhammed a.s. nikada nije uskratio neko pravo koje im po slovu Šerijata pripada. Kada joj je prišao, Poslanik a.s. je na njenom licu vidio modrilo te je upita: "Šta je ovo?" Ona odgovori: "O Allahov Poslaniče! Prije tvoga dolaska u Hajber ugledala sam kako se mjesec pokrenuo i pao meni u krilo. Tako mi Allaha, o nisam o tebi imala nikakvog pojma. Ispričah same mužu, a on me udari preko lica i reče: "Ti želiš tog kralja koji je u Medini za sebe!"
Događaj Poslanikove a.s. ženidbe sa Safijjom se zbio početkom sedme god. po Hidžri.
- Bila je veoma plačljiva. Jedne prilike je Safijja razgovarala sa Aišom i Hafsom r.a. te su njih dvije rekle kako su one vrednije od nje, a kao dokaz im je bilo to što su one pripadnice plemena Kurejš, a kako je ona porijeklom

Židovka, te su stoga one bliže Poslaniku a.s. od nje. Ona je, sva tužna i uplakana, to spomenila Muhammedu, neka je Allahov mir i spas na njega, te joj on reče: "A zašto im nisi rekla:
"Kako da vas dvije budete bliže od mene Poslaniku, kada je moj muž Muhammed, moj otac je Harun a moj amidža je Musa!"[139]
Kasnije je Poslanik a.s. poučio Hafsu i Aišu r.a. i blago ih ukorio skrećući im pažnju na njihovu pogrešku. Druge prilike, u sobi Safijjinoj se sakupilo ljudi koji su učili Kur'an, spominjali Allaha i činili sedždu, te je to Safijju mnogo rasplakalo.
U predaji o Safijjinom porijeklu vidimo Resulullahov a.s. stav i poštovanje naspram poslanika Musa a.s. i Haruna a.s. koje Židovi svojataju i tvrde da ih slijede. Šta više pojašnjava da su Židovi koji prihvate islam ustvari pravi sljedbenici Musa a.s. i Haruna a.s. i ustvari njihovi duhovni potomci! Ovim se ulijeva pouzdanje u kontinuitet Allahovih objava i njihovu međusobnu povezanost. Safijja se ubraja među prenosioce hadisa od Poslanika a.s. i od nje hadise prenose mnogi.
Alija sin El-Husejnov prenosi od Safijje da je rekla: "Jedanput sam došla Vjerovjesniku, neka je Allahov mir i spas na njega, da s njim razgovaram, a on je bio mu'tekif u mesdžidu. Nakon razgovora Poslanik a.s. ustade i otprati me do moje kuće. U putu nas susretoše dvojica ljudi ensarija, a kada vidješe Poslanika a.s. vratiše se od stida. On ih zovni i reče im: "Dođite, ovo sa mnom je moja žena Safijja bint Hujejj!"
Oni rekoše: "Allahu se utječemo (od bilo kakve ružne pomisli) i On neka je slavljen! O Allahov Poslaniče!" A Poslanik a.s. reče: "Zaista šejtan kola ljudskim tijelom poput krvi! Prepao sam se da nešto ružno ne pomislite." Ovaj

---

[139] Tirmizi.

događaj se zbio noću, te Poslanik a.s. želi da se ne ostavi nikakva klica sumnje. Upitali su Šafiju r.a. o smislu ovog postupka te im on odgovori da ova dvojica ashaba nisu posumnjali u Resulullaha a.s. niti se pak Poslanik a.s. njima pravdao nego je smisao u tome da u ummetu ostane propis da kada se dogodi situacija koja bi izazvala bilo kakve sumnje da se to treba pojasniti.
Safijja, majka vjernika, je jedan od dokaza istinitosti vjerovjesnikove a.s. misije jer je ona sve vrijeme slušala od svoga naroda kako govori o Muhammedu a.s. kao o obećanom Poslaniku koga su i oni očekivali ali ih njihova zavist, mržnja, zabluda, krivovjerstvo i stranputica odvratiše od toga da povjeruju u posljednjeg Allahovog Poslanika, kojeg je nagovjestio Musa a.s., Isa a.s. i drugi poslanici u svojim misijama, a o kome govore i sve objavljene knjige, bilo direktno ili indirektno. Međutim, sve to im je bilo nedovoljno i negativni porivi njihovih duša su bili jači od istine koja je kolala njihovim umovima! Allahovom milošću, najbolji od njih su shvatili istinu i priznali i slijedili Muhammeda, neka je Allahov mir i spas na njega. Safijji se ukazala i veća čast od te! Ona je postala supruga Poslanikova a.s. i majka svih vjernika do Sudnjega dana! Sam Safijjin otac Hujejj je bio zakleti neprijatelj Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega, i on je znao za opise Poslanika, ali je bio njegov otvoreni neprijatelj do svoga stradanja sa plemenom Kurejze. On je otišao do Resula a.s. još dok je stigao u Kubaa, i tu se uvjerio u istinitost njegovih opisa kao Poslanika, te odmah po povratku svome narodu, čiji je bio uglednik, pozvao ih je na vječno neprijateljstvo protiv Poslanika a.s. i njegovih sljedbenika i pomagača.[140]
- Bila je veoma samilosna. Kada je Poslanik a.s. umirao ona je rekla: "O Allahov Vjerovjesniče! Zaista bih voljela da to što

[140] Bidaje ve nihaje, III- tom, str. 212.

se tebi dešava pređe na me!" Ostale žene se uzbudiše, a Poslanik a.s. im reče: "Tako mi Allaha! Ona je iskrena!"
Jedne prilike Safijjina sluškinja je otišla Omeru bin Hattabu r.a. i rekla mu kako Safijja voli dan subotu i kako je bliska sa Židovima. Omer r.a. je upita o tome a ona reče: "Što se tiče subote, ne volim je više nakon što mi je Allah zamijeni petkom. Što se tiče Židova - oni kod mene imaju pravo rodbinstva jer ja od njih potičem." Potom je upitala svoju robinju o tome šta ju je navelo da ovo govori Omeru r.a. Ona joj odgovori: "Šejtan!" Safijja joj reče: "Idi, slobodna si!"
Safijja je također bila i vrsna kuharica.
Jedne prilike su Poslanik a.s. Safijja, Enes i Ebu- -Talha putovali te je deva na kojoj su bili Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, i Safijja posrnula i pala. Resulullah a.s. je pao kao i Safijja. Ebu--Talha odmah priskoći Poslniku a.s. i upita ga: "Jesi li dobro o Allahov Poslaniče!" "Da, idi pomozi Safijji." ...
Historičari se razilaze o vremenu njene smrti. Jedni kažu da je umrla 36. god. po Hidžri a drugi kažu 50. god.[141] po Hidžri. Ispravnije mišljenje je ono koje kaže da je umrla u mjesecu ramazanu 50. godine. Prije smrti kao sadaku je podijelila svoju kuću koju je imala, a trećinu svoga imetka je dala svome bratu. Ukopana je u medinskom mezaristanu Beki'i.

---

[141] Šezratu Zeheb, 1/ 56.

UMMU HABIBA R.A.,
Allah njome bio zadovoljan

Njeno pravo ime je Remla kćerka Ebu--Sufjanova b. Harba b. Umejje b. Abdu-Šemsa b. Abdu-Menafa. Njenoj majci je bilo ime Safijja b. Ebil As, koja je bila tetka Osmana r.a. Ummu Habiba je prije bila supruga Ubejdullaha b. Džahša b. Riaba el-Esedija[142] koji se odmetnuo od islama - Allah ga prokleo, i koji je umro kao kršćanin u Abesiniji. Poslanik a.s. je poslao Amra b. Umejju ed-Damirija ka Nedžašiju da se zaruči sa Ummu Habibom i da je oženi sa Poslanikom, neka je Allahov mir i spas na njega. Bilo je to šeste god. po Hidžri. Kao njen mehr Nedžašij joj je dao 4000 direhema.[143] Poslao ju je Poslaniku a.s. sa Šurahbilom b. Hasenom i ostalim muhadžirima koji su bili u Abesiniji. Bila je jedna od najuglednijih majki vjernika r.a., bila je pobožna, bogobojazna...
Umrla je 44. god. po Hidžri. Ukopana je u Medini.

U ABESINIJI

Ummu Habiba i njen muž su prihvatili islam među prvim muslimanima te su učinili i Hidžru sa ostalim muhadžirima u Habeš. Bilo je to prilikom druge Hidžre. Ona mu je rodila i kćerku Habibu još u Mekki, po kojoj se ona i naziva Ummu

---

142 Ovaj Ubejdullah je bio brat h. Zejnebe bint Džahš, Poslanikove a.s. supruge.
143 "Nisau Nebijj" – Seid Harun Ašur, str. 142.

Habiba (Habibina majka) a kojoj je odgajatelj i očuh bio sam Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega.
Za vrijeme boravka u Abesiniji, u kojoj su uživali zaštitu tamošnjeg kralja Nedžašija muslimani su bili bezbjedini i sigurni. šta više bilo im je dozvoljeno da javno ispovjedaju svoju vjeru, te da je objašnjavaju, tumače i druge njoj pozivaju.
Jedne noći, Ummu Habiba je sanjala svoga muža u najgorem i najcnjem liku. To je preplašilo, kad ujutro njen muž joj reče: "O Ummu Habiba, ja sam razmišljao o vjeri pa nisam našao bolje vjere od kršćanstva. Već sam ga bio prihvatio a potom sam ušao u Muhammedovu vjeru, sada se opet vraćam u kršćanstvo", ona ga obavijesti o svome snu, ali on je ne uze za ozbiljno. Šta više i nju je nagovarao da ga slijedi u širku kršćanstva ali je ona odbila i saburila na njegovom ezijetu. On je ezijetio i ostale muslimane izrugujući se islamu i njegovim sljedbenicima. Dao se na pijenje alkohola od koga je ubrzo i umro.
Ubrzo nakon njegove smrti Ummu Habiba r.a. je sanjala još jedan san u kome je neko doziva: "O majko vjernika!" "Protumačila sam to da će me Poslanik a.s. zaprositi i oženiti. Odmah nakon što mi je istekao iddet Poslanik a.s. je poslao pismo Nedžašiju. Jedne prilike neko je kucao na vrata Ummu Habibe. Bila je to Abreha - Nedžašijeva robinja, koja je bila zadužena za njegovu odjeću i izgled. Ona uđe kod Ummu Habibe i reče joj:
"Kralj me poslao da ti kažem da te Poslanik a.s. zaprosio." "Allah te obradovao dobrom!" - uzviknu Ummu Habiba. "Kralj ti je rekao da nekoga učiniš svojim vekilom - zastupnikom koji će sklopiti bračni ugovor u tvoje ime." - priča svoj događaj Ummu Habiba. Ona je poslala po Halida b. Sa'da r.a. te ga učinila svojim vekilom. Kao maštuluk Abrehi je dala naruknice od srebra kao i druge poklone od vrijednosti koje je imala na sebi. Taj dan u vrijeme jacije

namaza, Nedžašija je naredio Dža'feru b. Ebi Talibu i ostalim muslimanima koji su bili tu u blizini da se sakupe na velimu - gozbu. Nedžašija je te prilike održao i hutbu u kojoj je između ostalog rekao:
"Hvala Allahu, Vladaru, Svetome, Onome koji je bez nedostataka. Svjedočim da nema boga sem Allaha i da je Muhammed a.s. Njegov rob i Njegov Poslanik i da je on onaj o kome nas je obavjestio Isa, neka je Allahov mir i spas na njega ..."
Nakon toga je govor održao Halid b. Se'id i udao je za Poslanika a.s. Zastupnik Poslanika a.s. u sklapanju braka je bio sam Nedžašija, a Ummu Habibin zastupnik je bio Halid b. Se'id.
Kada je kretala ka Medini Abreha je joj pomagala u spremanju i rekala joj:
"Imam jednu potrebu od tebe, a to je da poselamiš Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega!"
Ona je htjela još 50 dirhema pokloniti Abrehi ali je ona odbi i reče joj da joj je kralj zabranio da išta od nje prima i da joj vrati i ono što je joj Ummu Habiba već dala. Ova robinja je primila islam i povjerovala u Poslanika a.s. Ona ih i isprati stalno podsjećajući Ummu Habibu r.a. da poselami Poslanika. Potom su došle neke od kraljevih supruga noseći najljepše mirise i određene kreme za uljepšavanje.

POSLANIKOVA ŽENIDBA SA UMMU HABIBOM R.A.

"Allah će sigurno uspostaviti ljubav između vas i onih s kojima ste u zavadi; Allah je svemoćan; Allah mnogo prašta i On je samilostan."[144]

---

[144] *Mumtehina, 7.*

Bejhekija i Ibn-Asakir prenose da je Ibn-Abbas r.a. ovaj ajet protumačio Poslanikovom a.s. ženidbom sa Ummu Habibom kćerkom Ebu-Sufjanovom koja je postala majka vjernika i prije nego je njen otac prihvatio islam.

"O Vjerovjesniče, Mi smo ti dozvolili da budu žene tvoje one kojima si dao vjenčane darove njihove, i one u vlasti tvojoj koje ti je Allah dao iz plijena, i kćeri amidža tvojih, i kćeri tetaka tvojih po ocu, i kćeri daidža tvojih, i kćeri tetaka tvojih po materi koje su se s tobom iselile, i samo tebi, a ne ostalim vjernicima - ženu-vjernicu koja sebe pokloni Vjerovjesniku, ako Vjerovjesnik hoće da se njome oženi - da ti ne bi bilo teško. Mi znamo šta smo propisali vjernicima kada je riječ o ženama njihovim i o onima koje su u vlasništvu njihovu. - A Allah prašta i samilostan je."[145]

Ummu Habiba r.a. je također Poslanikova a.s. rodica. Ona je i žena sa najvećim mehrom od svih majki vjernika i ona je udata za Poslanika a bila je daleko od njega. Poslanik a.s. je zaprosio Ummu Habibu kada joj je istekao iddet u Abesiniji. Njena bračna oprema je bila veća nego kod svih Poslanikovih supruga jer je sve to na svoj trošak snio Nedžašija. Ovo su njene karakteristike u odnosu na ostale majke vjernika.
Poslanikove a.s. supruge su dobivale mehr u iznosu oko 400-500 dirhema, sem Ummu Habibe čiji mehr je isplatio 4000 direhema a koji je platio Nedžašij, i sem Safijje bint Hajj i Džuvejrije bint Haris čiji mehrovi su bili iskupljenje iz ropstva.
Ibn-Kajjim r.a. kaže: "Sedme godine po Hidžri, u muharremu, Poslanik a.s. poslao delegaciju od šest ljudi Nedžašiju. Za njihovog zapovjednika je postavio Amra b.

---

[145] Ahzab, 50.

Umejju Ed-Damirija r.a. Po njima je poslao pismo radi kojeg je Nedžašij prihvatio islam. Nakon što je prihvatio islam Nedžašij je Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega, vjenčao za Ummu Habibu. Također, Nedžašija r.a. (koji se ubraja u tabi'ine) je bio uzrok da je Amr b. el-As r.a. prihvatio islam. Ovo je jedini slučaj da je jedan ashab prihvatio islam posredstvom jednog tabi'ina. Pravo ime mu je bilo Ashamc a Nedžašij je samo nadimak kojim se zove kralj Abesinije, kao što je i Kisra samo nadimak za sve vladare koji su vladali Perzijom ili pak Kajser je nadimak za sve one koje koji su vladali Bizantijom."

Što se tiče Ibn-Kajjimovog r.a. navođenja da je ovaj događaj bio sedme god. po Hidžri, to je jedno od mišljenja učenjaka, ali ispravnije i mišljenje koje zastupa većina historičara je da se to desilo šeste god. po Hidžri. Ovo nam i nije bitno, jer je razilaženje u svega par mjeseci.

U nekim hadiskim djelima se navodi predaja u kojoj stoji da su muslimani izbjegavali Ebu-Sufjana i nakon što je prihvatio islam te je on od Poslanika a.s. tražio tri stvari: tražio da oženi Ummu Habibu, da Muaviju učini svojim pisarom i da njega učini zapovjednikom koji će se boriti protiv nevjernika kao što se borio protiv muslimana, i na svaku od tih stvari mu je Muhammed a.s. odgovorio: "Da".

I ova predaja je problematika velike većine historičara, od kojih je neki smatraju slabom, a drugi je tumače i govore kako je riječ o drugoj Ebu-Sufjanovoj kćerci, a Allah najbolje zna.

U MEDINI

Sa Ummu Habibom su u Medinu stigli i svi muhadžiri koji su se nalazi u Abesiniji. Nedžašija ih je poslao na dva broda koja su ih dopremila do obale Arabijskog

poluotoka.Odatle su se odmah zaputili ka Medini. Stigli su u Medinu kada je Poslanik a.s. bio na Hejberu te mu je ona prenijela selame od Abrehe, a on je rekao: "I na nju neka je Allahov mir, Njegova milost i bekereket!" Te ju je pitao o Nedžašiju, Abesiniji i ostalim dogodovštinama ... Kada je stigla u Medinu imala je više od 32 godine.
U vezi s njihovim boravkom u Abesiniji prenose se brojni hadisi o Nedžašiju, muslimanima u Abesiniji, Hidžri i ostalim stvarima a koje nam služe kao pojašnjenja a koja su povezana sa brojnim islamskim naukama. Vjeran primjer imamo u slučaju koji prenosi Aiša r.a. da su Ummu Habiba i Ummu Selema r.a. jedne prilike pred Poslanikom, neka je Allahov mir i spas na njega, spomenule jednu crkvu koju su vidjele u Abesiniji, u drugoj predaji stoji da se ova crkva zvala Marija, i slike koje su u njoj bile, a Poslanik a.s. im je rekao:
"Ti ljudi, kada bi među njima umri dobar čovjek oni bi na njegovom kaburu sazidali mesdžid (tj. bogomolju) i u njoj slikali te slike. Oni spadaju među najgora Allahova stvorenja!"[146]
U ovom primjeru vidimo da su muhadžiri u Abesiniji komunicirali sa svojim okruženjem te da su se naspram njega postavili na islamski način. Islam ih nije sprečavao da posmatraju druge i drugačije, da izučavaju običaje lokalnog stanovištva, njihova vjerovanja i sl.
Jedne prilike njen otac Ebu-Sufjan, koji je i tada bio mušrik je došao u Medinu da s Poslanikom a.s. potpiše neki dogovor. Kada je ušao kod svoje kćerke Ummu Habibe i krenuo da sjedne na jednu prostirku ona mu je to zabranila. On je upita: "Je li smatraš da sam ja nedostojan za tu prostirku ili je ona nedostojna mene?" "Ne, ti si mušrik i tvoj širk je pogan, a ovo je prostirka Allahova Poslanika, neka je Allahov mir i

---

[146] Buharija i Muslim. U ovom hadisu, prema večini islamskih učenjaka, nalazi se jasna zabrana turbeta, a što je pojašnjeno i u brojnim drugim hadisima.

spas na njega!" Na te riječi on izađe od nje govoreći: "Nakon što si otišla od mene, pogodilo te je neko zlo!"

UMMU HABIBA R.A. KAO PRENOSILAC HADISA

Ona se ubraja među prenosioce hadisa od Poslanika a.s. Njen "Musned" sadrži 65 hadisa. Od toga na dva hadisa su se usaglasili Buharija i Muslim.

Kada joj je umro otac Ebu-Sufjan ona se ponašala uobičajeno u pogledu njenog održavanja čistoće, ustaljenog reda i rada, ne prekidajući ništa od toga...S tim u vezi od Ummu Habibe r.a. se prenosi da je Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, rekao:

"Nije dozvoljeno za ženu koja vjeruje u Allaha i Sudnji dan da žali za mejjitom duže od tri dana osim za suprugom - četiri mjeseca i deset dana..."

Jedne prilike Poslanik a.s. je čuo Ummu Habibu r.a. kako moli Allaha: "Allahu dragi, okoristi me od moga supruga Allahovog Poslanika, moga oca Ebu--Sufjana, moga brata Muavije" pa joj reče: "Molila si Allaha za sudbine koje su već određene i opskrbe koje su podijeljene (određene), nego moli Ga da te sačuva od džehennemske kazne i kazne kabura!"[147]

Ona se ubraja u najučenije sahabijke, a u svome poučavanju često je pitala Poslanika a.s. za stvari koje joj nisu bile jasne i dokučive: Ummu Habiba r.a. je jedne prilike pitala Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega:

"O Allahov Poslaniče, žena imadne dva muža, te umre i uđe u Džennet a u Džennet uđu i njena dva muža, kome ona pripada?" On joj reče: "Ona će birati između njih dvojice onoga koji koj bude ljepši i draži i bit će njen muž u

---

[147] Buharija i Muslim.

Džennetu! O Ummu Habiba, lijep izgled odlazi da dobrima dunjaluka i ahireta."[148]

Prenosi Ummu Habiba r.a. da je Poslanik a.s. rekao: "Sav govor sina Ademova je protiv njega a ne za njega, osim naređivanja dobra, zabranjivanja zla ili spominjanja Allaha"[149]

Od Ummu Habibe r.a. se prenosi da je Poslanik a.s. rekao: "Da životinje znaju o smrti ono što zna sin Ademov, od njih nikada ne biste našli ni jedno debelo hajvanče!"[150]

Od Ummu Habibe r.a. se prenosi da je Allahov Poslanik a.s. rekao: "Da znaš šta će zadesiti moj ummet poslije mene! Proljevat će krv jedni drugima i to me žalosti i pogađa. I radiće ono što su radili narodi prije njih pa sam tražio od Allaha da mi podari da budem njihov šefa'atdžija na Sudnjem danu, pa mi je dozvolio."[151]

Ummu Habiba je tražila od Poslanika a.s. da oženi i njenu sestru, a Poslanik je upita: "Zar bi to voljela?" "Željela bih da mi se ona pridruži u dobru..." reče Ummu Habiba. "To nije dozvoljeno" - odgovori joj Poslanik a.s.

Ummu Habiba je bila hrabra žena. Ona se nije ustručavala da prihvati islam kada su ga ostali odbijali, pa makar je to odvelo i u jasni sukob sa svojim roditeljima, braćom, porodicom... Ona je bila stabilna osoba, čvrsta vjernica jer i nakon što se njen muž odmetnuo ona je bila svjesna i savjesna, poznavala je Allahove granice koje nikako nije sebi dozvolila da ih

---

[148] Bezzar, Taberani, Haraiti.
[149] Tirmizi i Ibn Madže.
[150] Bejheki u "Šu'bu".
[151] Ahmed, Taberani u "Evsatu", hadis je sahih po uslovima Buharije i Muslima.

pređe... Kad joj stiže radosna vijest o tome da je Poslanik a.s. prosi ona od radosti daje sve što ima kao maštuluk vjernici koja joj je došla s tom radosnom viješću! A zar se može dobiti veće bogatstvo od bračnog saputnika kakvog je dobila Ummu Habiba?! Zar joj može doći ljepši, časniji, bolji, čedniji, bliži Allahu - prosac od onoga ko je poslao glasnike hiljadama kilometara daleko da je zaprose? Zbog svega ovoga ona u sreći dijeli sve što ima kao maštuluk a sebi ostavlja Allaha i Njegova Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega. Ummu Habiba je doživjela i vrijeme fitneta, vrijeme u kome su braća ubijala braću i u tim trenucima znala je prepoznati istinu i biti pomagač istine!
U vrijeme velikog fitneta - opsade Osmanove r.a. kuće,a koja je trajala 40 dana, Alija r.a. i Ummu Habiba su bili prvi koji su pohitali da pomognu Osmanu r.a. i njegovoj porodici. Alija r.a. je pred kraj noći krenuo ka Osmanovoj r.a. kući da mu pomogne i dostavi mu hranu i piće. Buntovnici su ga u tome spriječili. Potom je došla Ummu Habiba r.a. jašući na mazgi. Buntovnici su shvatili da želi da pomogne Osmanu r.a. te je zaustaviše, mazgi odsjekoše rep sabljom i nasrnuše na Ummu Habibu te je zamalo ne ubiše. Odveli su je njenoj kući te su i nju zatvorili i kontrolisali kao i još neke kuće koje su željele pomoći Osmanu r.a...
Od Aiše r.a. se prenosi da joj je Ummu Habiba na svojoj samrti rekla:
"Između mene i tebe je bilo onoga što biva između žena koje su udate za jednoga čovjeka. Pa Allaha molim da i meni i tebi sve ono što je bilo u vezi s tim." Aiša r.a. joj je sve halalila i zamolila Allaha da joj oprosti. Na to joj je Ummu Habiba rekla: "Usrećila si me, Allah te usrećio!" Poslala je po Ummu Selemu sa istim riječima i ona joj je slično odgovorila.
Ummu Habiba r.a. je umrla 44 god. po Hidžri. Ukopana je u Medini.

MEJMUNA BINT EL-HARIS EL-HILALIJE R.A., Allah bio njome zadovoljan

Puno ime joj je Mejmuna bint el-Haris bin Huzn bin Bedžir bin el-Huzum bin Ruvejbe bin Abdullah bin Hilal bin Amir bin Sa'sa' el-Hilalije. Mudžahid spominje da je njeno pravo ime bilo Bezza pa joj ga je Poslanik promijenio u Mejmuna.

Bila je poznata po svome ugledu, porijeklu i časti.

Njena majka je Hind bint Avf bin Zuhejr bin el-Haris bin Hamata bin Hamir.

Prvo se udala za Mes'uda bin Amra bin Abdu Najela es-Sekafija u džahilijetu. On se rastavio s njom, a zatim ju je oženio Ebu-Rehm bin Abdul-Uza bin Ebi Kajs bin Abdu Vud, te je i s njim ophudovila nakon njegove smrti. Potom se oženio Poslanik a.s. i ona je njegova poslednja supruga s kojom se oženio, a to je bilo u mjesecu zul-ka'detu, sedme god. po Hidžri.[152] Oženio se njome nakon što je obavio umru. Mejmuna je u Mekki stalno bila u posjeti kod svoje sestre Ummu Fadl r.a. koja je bila druga žena na svijetu koja je prihvatila islam. Kod nje se upoznavala sa islamom i islamskim naukom, a do nje su stizale i čudne i zadivljujuće vijesti o Bici na Bedru, Uhudu i drugim mjestima na kojim se pokazivala muslimanska snaga. Zbog svega ovoga se Mejmuna silno radovala. Ona je potajno primila islam i boraveći u Mekki, krila je svoje vjerovanje iz straha od mušričke srdžbe i pogani.

---

[152] Sijer, II / 239.

Kada je ophudovila Mejmuna je imala 26 godina.
O Poslanikovoj a.s. ženidbi s njom se prenosi sljedeće:
Abbas bin Abdul-Mutalib r.a. je susreo Poslanika a.s. u mjestu zvanom Džuhfa kada je krenuo na umru preko Hudejbije, pa mu reče njegov amidža El-Abbas r.a.: "O Allahov Poslaniče! Mejmuna bint Haris je ophudovila od Ebu-Rehma bin Abdul-Uzaa... Pa šta misliš da je ti oženiš?" Poslanik a.s. pristade na ovu ponudu i oženi se sa mehrom od 400 dirhema te posla svoga amidžića Dža'fera, koji je bio oženjen njenom sestrom Esmom da je on isprosi i da je vjenča za Poslanika a.s.

Neki kažu da je Mejmuna žena koja se poklonila Poslaniku, neka je Allahov mir i spas na njega, pa je Allah objavio:

"O Vjerovjesniče, Mi smo ti dozvolili da budu žene tvoje one kojima si dao vjenčane darove njihove, i one u vlasti tvojoj koje ti je Allah dao iz plijena, i kćeri amidža tvojih, i kćeri tetaka tvojih po ocu, i kćeri daidža tvojih, i kćeri tetaka tvojih po materi koje su se s tobom iselile, i samo tebi, a ne ostalim vjernicima - ženu-vjernicu koja sebe pokloni Vjerovjesniku, ako Vjerovjesnik hoće da se njome oženi - da ti ne bi bilo teško. Mi znamo šta smo propisali vjernicima kada je riječ o ženama njihovim i o onima koje su u vlasništvu njihovu. - A Allah prašta i samilostan je."

Suhejli to spominje da se ovako desilo:
"Kada joj je došao muštulugdžija da je obraduje i isprosi ona je tada bila na devi te je od radosti kada je saznala da ja Poslanik a.s. prosi rekla: "Ova deva i ono što je na njoj pripadaju Allahovom Poslaniku!"
Kada je ona obznanila svoj iman, to je ostavilo velikog traga na brojne mušrike, a kod nekih je to rezultiralo i prihvatanjem islama, kao kod Halida bin Velida, Amra bin el-Asa, neka je Allah zadovoljan svima njima i nama!

Sve ovo se dešavalo u vrijeme čuvenog događaja u kome su muslimani po slovu sklopljenog sporazuma na Hudejbiji, mogli da obave umru i da se u Mekki zadrže tri dana. Poslanik a.s. je volio da se tu zadrži kako bi se ugostili svatovi - a to su bili svi muslimani koji su bili krenuli na umru s njim, ali im pristigoše dvojica mušričkih izaslanika poslanih sa brda Mekke, jer su svi mušrici u ova tri dana napustili Mekku jer nisu mogli gledati veliku pobjedu islama postignutu sporazumom na Hudejbiji. Izaslanici su bili Huvejtab bin Abdul-Uzza i Mukerrez bin Hafs koji prenesoše to da Kurejšije nikako ne pristaju da otvore vrata Mekke Muhammedu i njegovim ashabima i ashabijkama, duže nego je dogovoreno. Poslanik a.s. ih upita:
"Šta je vama, zašto me ne ostavite da napravim svadbeno veselje među vama, i da pripremimo hranu te da i vi prisustvujete?!"
"Nemamo potrebe za tvojom hranom, odlazi od nas!" - oholo su odgovorili.
Nakon ovoga Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, izda naredbu da se muslimani spremaju te da polahko napuštaju taj kraj pun oholih nevjernika.
Ostavi samo Ebu-Rafija r.a. da mu iz Mekke bezbjedno dovede njegovu časnu suprugu Mejmunu r.a.
Resulullah a.s. krenu s muslimanima i stigoše do mjesta Ten'im zvanog i "Sarf" koji je bio udaljen oko 10 milja od Mekke, te se tu ulogori, čekajući svoju nevjestu...
Ebu-Rafi' r.a. noću izađe iz Mekke sa Vjerovjesnikovom a.s. suprugom te se priključi muslimanima.
Tu se napravi svadbeno veselje i svi muslimani bijaše sretni zbog ovog događaja. Nakon tog, najvećeg događaja u životu majke vjernika, ona je znala samo za vjerovanje i obožavanje Allaha Uzvišenog i stvari koje su je približavale Plemenitom Gospodaru. Također je bila žena koja je vjerno čuvala

rodbinsku vezu, i ni jednu stvar nije olahko shvatala nego je svemu predavala potrebnu pažnju.
Ibn-Sa'd u svome djelu "Tabekatul-Kubra" prenosi od Jezida a koji prenosi da je Mejmuni r.a. ušao neki njen bliži rođak te ona osjeti da se on čuje na alkohol, pa mu na to reče: "Zašto ne izađeš muslimanima da te izbičuju? Nikada više da mi nisi ušao!"

Voljela je red, čistoću i urednost. Jedne prilike je išla putem te je vidjela jedan nar (šipurak) kako je neuredno bačen na zemlju, sagla se i podigla ga govoreći: "Allah ne voli one koji nered čine!"

Od nje se prenose brojni hadisi Allahova Poslanik a.s.

Mejmunine sestre ćemo spomenuti da bi naglasili njeno porijeklo i njenu tazbinu. One su:

1. Ummu Fadl Lubabe bint el-Haris el-Kubra, žena Abbasa bin Abdul-Muttaliba - Poslanikovog amidže. Ona je druga žena koja je prihvatila islam dok je njen čovjek još uvijek bio mušrik. Na putu islama je podnosila mnogo toga, a najpoznatije je to da je ona udarila Ebu-Leheba - Allahova neprijatelja tako jako da se on od snažnog udarca razbolio i za par dana umro. Ummu Fadl je to uradila radi zaštite starijih i nemoćnih koje je Ebu-Leheb tlačio. Bilo je to neposredno poslije bitke na Bedru.
2. Lubabe Sugra, žena El-Velida bin Mugire el-Mahzumija, a ona je majka Halida bin Velida r.a.
3. Asma bint el-Haris koja je bila udata za Ubejja bin Halefa el-Džešmija koja mu je rodila Ebu-Ubejja.
4. Izza bint el-Haris, koja je bila udata za Zijada bin Abdullaha bin Malika el-Hilalija

Ovo su njene sestre i po ocu i po majci. Međutim, ona je imala još sestara po majci koja je bila udavana ranije. One su:

1) Esma bint 'Umejs, koja je bila udata za Dža'fera bin Ebi Taliba te mu je rodila Abdullaha, Muhammeda i Avna. Nakon njegove smrti udala se za Ebu-Bekra Es-Siddika r.a. i s njim je imala sina Muhammeda, a nakon njegove smrti se udala za Aliju bin Ebi Taliba i s njim je također imala djecu.

2) Selma bint 'Umjes koja je bila udata za Hamzu bin Abdul-Muttaliba, i s njim je imala kćerku Emetallah bint Hamza, a nakon Hamzine šehidske smrti ona se udala za Šeddada bin El-Hada El-Lejsija i s njim je imala Abdullaha i Abdurrahmana.

3) Selema bint 'Umjes koja je bila udata za Abdullaha bin Ka'ba.

4) I Zejneb bint 'Umes koja je također bila udata za jednog od poznatih ashaba.

Njenu majku Hind bint Avf su zvali: "Najpočašćenijom staricom na licu zemlje po njenim zetovima", jer su njeni zetovi bili: Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, Hamza, Alija, Abbas, Dža'fer i Šeddad!

Mejmuna r.a. je sa svojim sestrićem Abdullahom bin Abbasom r.a., u vrijeme Muavije, izašla iz Medine i zaputila se da obavi hadždž. Nakon što je obavila sve obrede hadždža, krenu nazad ka Mekki, ali Allahova volja je bila da umrije na mjestu na kom se udala za Poslanika i bila s njim prvu bračnu noć. Tu je i ukopana. Umrla je 61 god. po Hidžri po naispravnijem mišljanju a tada joj je bilo oko 80 godina.
Ibn-Abbas r.a., kada su je nosili prema kaburu, je rekao: "Budite pažljivi prema njoj jer je ona vaša majka!"

MARIJA KOPTKINJA,
Allah njome bio zadovoljan

Poslanik a.s. je bio vjerni daija svoje misije. Nakon što je islam objasnio svojim ashabima, on želi da svjetlo istine dopre i do ostalih koji ga zaslužuju... Tako on, Alejhiselam koristi sve načine, koji su Šerijatom dozvoljeni, i koji su poznati u njegovo vrijeme da Poslanica dođe svim ljudima njegovog vremena. On šalje pjesnike muslimane da idu po raznim trgovima i da ljude pozivaju ka istini. Šalje svoje da'ije-misionare u razna plemena i pokrajine, šalje svoje vojske na daleko brojnije neprijatelje, a radi zaštite od njih i zaštite interesa islamske države. Pored svih ovih stvari, Poslanik a.s. piše pisma poznatim i značajnim vladarima u kojima ih obavještava o onome što mu je objavljeno od Allaha i poziva ih u islam. Tako prema Egiptu, tačnije Aleksandriji, poslao je Hatiba b. Ebi Bel'ata sa Allahovom knjigom, Mukavkisu, vladaru Kopta, koji ga toplo primi i ugosti. Poslaniku a.s. pokloni četiri roba a među njima i Mariju, s njima i brojne druge poklone. Poslao je i hiljadu zlatnika, 20 lijepih odijela ...[153]

HATIB I VLADAR MUKAVKIS

Poslanik a.s. je napisao pismo Mukavkisu i upitao ashabe: "Ko će mu onijeti ovo pismo, a nagrada mu je kod Allaha?!" Javi se Hatib i reče: "Ja, o Allahov Poslaniče!"

---

[153] Tarihu – Taberi, II – tom, 128 str.

"Allah te obdario dobrom, o Hatibe!" - reče Poslanik. "Uzeh pismo iz ruku Poslanika i odoh se tajno spremati za putovanje." - priča Hatib. U tom pismu Poslanik a.s. je napisao Mukavkisu:
"Od Muhammeda sina Abdullahova, Mukavkisu vladaru Kopta. Mir neka je na onoga ko slijedi Uputu!
A potom: Ja te pozivam islamskim pozivom. Primi islam - bit ćeš spasen, Allah će ti dati dvostruku nagradu. Ako odbiješ na tebi je grijeh svih Kopta.
"Reci: "O sljedbenici Knjige, dođite da se okupimo oko riječi i nama i vama zajedničke: da nećemo obožavati nikoga osim Allaha i da mu nećemo druga pripisivati i da nećemo jedni druge bogovima smatrati osim Allaha Jedinog. Pa ako oni ne pristanu, vi recite: "Posvjedočite da smo mi Allahu predani!"[154] Ispod ovog teksta je bio pečat Poslanika a.s. a koji se nalazio na njegovom prstenu. Na njemu je pisalo: Muhammed Allahov Poslanik.[155]
Kada je Hatib krenuo na put, skrenuo je blizu Bedra na jedno mjesto na kojem ima vode, kada tamo, u dolini, naiđe na trojicu bahatih ljudi. Ponašali su se silno jer su smatrali da je on jedan i da ga mogu savladati bez ikakvih problema. Ta trojica su bila krenula prema Medini s namjerom da ubiju Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega. Hatibu su otvoreno rekli kuda su pošli i zbog čega, a potom ga upitaše da li je i on od Muhammedovih drugova? On, da bi ih se riješio poče se pretvarati i govoriti kako je on putnik ali kako im on može pomoći u njihovim nakanama. Razdvoji ih i na varku ih sve, jednog po jednog poubija, zaplijeni njihove ostavštine, ostavi ih kod jednog svoga poznanika iz džahilijeta i nastavi put ka Aleksandriji. Kada je došao tamo, pitao je za njihova vladara, a oni ga uputiše ka jednom

---

[154] Ali Imran, 64.
[155] Kasnije je ovaj prsten imao Ebu Bekr r.a. pa Omer, pa Osman r.a. te ga je on izgubio u bunaru Urejs.

dvorcu. Ušao je u njega, sluge ga prihvatiše kao glasnika i najaviše ga Mukavkisu. Potom ga uvedoše i nađe vladara kako je zabavljen raznovrsnim dragim kamenjem i provjerava njihovu blistavost, a potom ih smješta u posebnu ostavu. Hatib mu priđe i u ruku mu doda Poslanikovo pismo. Mukavkis reče:
"Dobro došlo pismo od arapskog Vjerovjesnika!" Pruži ga svome sekretaru i reče mu: "Čitaj ga glasno jer je ono od plemenitog čovjeka!" Kada se pismo pročita, reče svome posebnom slugi: "Donesi kovčežić koji čuvaš kod sebe!" Ovaj ode i donese ga. Iz njega izvadiše neke posebne obrasce u kojima su bile vijesti o Allahovim vjerovjesnicima, od Adema do Muhammeda a.s. Mukavkis reče Hatibu: "Opiši mi svoga prijatelja!" "A ko je u stanju da opiše samo jedan njegov dio?" - reče Hatib. "To je neophodno da nešto provjerimo" odgovori Mukavikis... Hatib je govorio, a Mukavkis je nešto gledao u spise. Kada je prestao, Mukavkis mu reče: "Istinu si govorio, Arapine!" Potom ga je počastio i ugostio a nakon toga ga nastavio pitati za Poslanika s.a.v.s. Kada je završio, poslao je da mu dovedu jednog od njegovih najboljih konja da bi ga poklonio Poslaniku a.s. Odabrao je još poklona, a potom rekao svome veziru:
"Piši: "U ime Tvoje moj Allahu!
Od Mukavkisa Muhammedu.
Došlo mi je tvoje pismo i razumio sam ga. Ti govoriš da te Allah poslao kao Poslanika i obdario te dobrotom, objavio ti Kur'an jasni. Tvoju vijest smo provjerili Muhammede i našli smo da si ti najbliži daija Allahu i naiiskreniji u govoru, a da nema moje velike vladavine ja bih bio prvi koji bi te vjerovao, zbog znanja da si ti poslednji Vjerovjesnik i predvodnik svih poslanika! Neka je mir i selam na tebe, od mene do Sudnjega dana!"[156] Kada je napisano, prišao mi je i

[156] Ovo pismo ima i drugu verziju a koja glasi: "U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog.

poljubio me u čelo i rekao: "Tako ti Allaha, poljubi ovako Poslanika!"[157] Potom je poslao sa mnom pomagače koji će me pomoći na putu. Našli smo arapsku karavanu koja je iz Šama išla za Medinu, te im se priključih." - priča svoj događaj Hatib.[158]

MARIJIN DOLAZAK U MEDINU

Ime joj je Marija b. Šem'un Koptkinja. Došla je Poslaniku, neka je Allahov mir i spas na njega, u sedmoj godini po Hidžri. Poslaniku je pokloni Mukavkis a ona je porijeklom iz mjesta zvanog Hufn[159] iz Egipta. U brojnim predajama stoji da je kraljevske krvi, a bila je žena blistave ljepote. U vezi s njenim porijeklom prenosi se i to da kada je Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, nagovjestio muslimanima da će osvojiti Egipat rekao im je:
"Ponašajte se prema Koptima na lijep način jer njima pripada pravo tazbinstva!"[160]
Dakle, iz poštovanja prema Mariji, Allah njome bio zadovoljan, Poslanik a.s. naređuje da se prema njima muslimani odnose na lijep način. Šta više u vrijeme Muavije,

---

Muhammedu sinu Abdullaha od Muakavkisa, Vladara Kopta. Mir neka je na tebe! A potom: Pročitao sam tvoje pismo i razumio sam šta si u njemu spomenio i u šta pozivaš. Znao sam da je ostao još jedan Poslanik, ali sam mislio da će se pojaviti u Šamu. Tvog sam glasnika počastio i poslao sam ti dvije djevojke koje imaju istaknuto mjesto među Koptima i poslao sam ti mazgu da je jašeš. Neka je mir na tebe!" – Nisaun Nebijj, str: 151,152)

[157] I pored ovakog postupka, Mukavkis, zaveden vladavinom, nije primio islam.

[158] Futuhu-Šam, II – tom, 43 str.

[159] Sada ovo selo nosi ime Abade, po imenu Ubade bin Samita r.a. koji je u njemu napravio mesdžid.

[160] Mu'džemul buldan, V – tom, 138 str.

pokrajina iz koje potječe Marija je oslobođena svih dadžbina... Sve je to iz poštovanja prema njoj...

S njom je došla i njena sestra koju je Poslanik poslao Hassanu b. Sabitu r.a. kao robinju i ona mu je rodila sina Abdurrahmana.
Na putu za Medinu Hatib im je objašnjavao islam i njegove propise. Islam im je objasnio i ponudio sam Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, kada su došle u Medinu i smjestile se, a one su ga prihvatile. U nekim predajama stoji da je islam primila na putu ka Medini. Bio je zadivljen njenom ljepotom te je odluči zadržati kao svoju robinju.

MARIJA R.A. I POSLANIK A.S.

Poslanik a.s. je naspram nje izvršavao svoje dužnosti i obaveze, a ona je bila čvrsta vjernica u Allaha i Njegova Poslanika a.s. Često ju je obilazio i posjećivao. Ona se razlikovala od robinja po mnogo čemu. Ona je također oblačila Hidžab što je znak udatih i slobodnih žena. Neki iz ovoga izvode zaključak da ju je Poslanik a.s. tada oženio.
U vezi s ovim se biljaži i sljedeći slučaj:
Poslanik a.s. se bio zakleo da neće prilaziti Mariji nakon što je imao s njom odnos u Hafsinoj kući. Hafsa se vratila i rekla: "Zar u mojoj kući i u mome danu?". Na te riječi je Poslanik a.s. rekao: "Ona mi je od sada haram", te je Allah objavio: "Allah vam je propisao kako da svoje zakletve iskupite; Allah je vaš Gospodar; On sve zna i Mudar je..."[161] Dakle, ovu svoju zakletvu Poslanik je iskupio na način na koji je Allah propisao.

---

[161] Tahrim, 2 ajet.

Marija je ubrzo zanijela s Poslanikom a.s. dijete. Nakon perioda nošenja ona je rodila sina. Ebu-Rafi kada je došao Poslaniku s radosnom viješću da mu se rodio sin, Poslanik a.s. kao maštuluk mu je poklonio jednog roba. Njegova žena Selma je porađala Hatidžu u njenim porođajima, a ona je porodila i hazreti Mariju r.a.
Nakon sedam dana poslije Ibrahimovog, neka je mir na njega, rođenja, Poslanik a.s. je zaklao jednu ovcu kao akiku, obrijao novorođenčetu glavu i podijelio sadake u srebru siromasima, potom je naredio da se kosa zakopa u zemlju i nadio mu ime Ibrahim. Nakon što ga je rodila, Marija nije imala mlijeka, te je Poslanik a.s. kupio ovcu čijim mlijekom je hranjen Ibrahim, da bi mu tijelo ojačalo. Nakon njegovog rođenja ashabi su se natjecali u tome ko će činiti više dobra Mariji i njenom djetetu. Poslanik a.s. ih je tada posebno često obilazio, a Ibrahima bi uzimao i nosio ga sa sobom. Aišu r.a. je pitao: "Vidiš li sličnost među nama?", a puno je ličio i na svoju majku. U njegovoj r.a. se krvi sastala najčišća i najplemenitija krv. Krv Poslanika a.s., Allahova odabranika i uglednika plemena Kurejš i Marije, žene kraljevske krvi... Međutim, ostale majke vjernika su s ovim događajem postale još ljubomornije na Mariju...On se rodio u mjesecu zul-hidžetu, osme god. po Hidžri. Umro je nakon 16 mjeseci života, a u nekim predajama u 18. mjesecu, u rebiul-evelu 10. god. po Hidžri.[162]
Rekao je Enes r.a.: "Otišao sam sa Poslanikom s.a.v.s, pa mu je prinesen sin Ibrahim, a duša mu se rastaje sa tijelom, on ga pritisnu na grudi zagrljajem, a on je u tegobama smrti. Tada je plakao Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, govoreći: "Svi mi smo Allahovi i svi se Njemu vraćamo! Oko je suzno, a srce tužno, ali ne govorimo ništa osim ono čime će

---

[162] Bidaje ve nihaje, V – tom, 311.

naš Gospodar biti zadovoljan. A zbog rastankom s tobom o Ibrahime, mi smo tužni"[163]

Na dan njegove smrti desilo se pomraćenje sunca, a ljudi su to protumačili da se pomračilo radi smrti Ibrahimove. Tada je Poslanik a.s. održao hutbu i rekao:
"Zaista su sunce i mjesec dva Allahova znaka. Ne pomračuju se ni radi čije smrti niti ičijeg života!"
I u ovako teškim trenucima Poslanik a.s. savjetuje i upučuje svoje ashabe na ispravnu vjeru, što je još jedan dokaz njegove Poslaničke Misije.
Govoreći o Poslanikovoj a.s. djeci od Ibn-Abbasa r.a. se prenosi da je rekao: "Najstarije dijete Poslanikovo a.s. je bio Kasim, potom Zejneb, potom Abdullah, potom Umu Kulsum, Fatima, Rukajja. Kasim je zatim umro a potom je umro i Abdullah .... Potom je u Medini od Marije dobio sina Ibrahima koji je umro kada mu je bilo 18 mjeseci"[164]
Ibrahima je okupao El-Fadl b. Abbas r.a. a Poslanik a.s. je sjedio. U kabur su ga spustili El-Fadl i Usame b. Zejd. Dženazu mu je klanjao njegov otac Muhammed, neka je Allahov mir i spas na njega. O njegovoj smrti Poslanik a.s. je rekao: "Da je Allah odredio da će poslije mene biti poslanika to bi bio on! Njega čeka mjesto u Džennetu u kojem će upotpuniti period dojenja..."
Marija r.a. je također duboko bila dirnuta smrću svoga i Poslanikovog djeteta, ali i ona se ponijela kao iskrena vjernica.
U vrijeme Ebu-Bekra r.a. Marija je imala prihod iz državne kase kao i ostale majke vjernika. Umrla je u muharremu 16. god. po Hidžri.[165] Dženazu joj je klanjao Omer r.a. i ukopana je u Bek'i.

---

[163] "Delilu sailin", prvo poglavlje o kušnjama.
[164] Tabekatul kubra, II – tom, 7 str.
[165] Šezratu – zeheb, I tom, 29 str.

MARIJA I HADŽERA, ALLAH NJIMA BIO ZADOVOLJAN

Ove dvije časne supruge su među najpoznatijim ženama ljudske historije i među njima postoje mnoge začuđujuće sličnosti:

- Obje su bile date kao dar poslanicima, koji su njima oženjeni i kojima su rodile djecu;
- Hadžera je poklonjena Ibrahimu a.s. koji je oženi i s njom dobi sina Ismaila a.s.;
- Marija je poklonjena Poslaniku a.s. i rodila mu je dijete;
- Obje su porijeklom iz Egipta;
- Obje su došle u Arabiju da bi tamo živjele, jedna u Mekki, a druga u Medini;
- Ibrahim a.s. nije imao djece prije sa Sarom, a ubrzo nakon ženidbe sa Hadžerom dobiva sina u kasnim godinama života. Također, i Poslanik a.s. nije imao djece dugo vremena, oko 20 godina, sa ostalim majkama vjernika (osim sa Hatidžom), a Ibrahim mu se rodio kada je njemu bilo oko 60 god.

LITERATURA

1. “Kur’an Kerim”, prijevod od Besima Korkuta.
2. Hadiske zbirke.
2. “Tarihu – Taberi”- Ebu Džafer Muhammed bin Džerir et-Taberi (224-310), 1407, Bejrut.
3. “El-Bidaje ven-nihaje” – Ebu Fida Hafiz Ibn-Kesir (umro 774 god), 1412 h. / 1992 god. Bejrut.
4. “Fedailu – sahabe” - Ahmed b. Hambel (164-241), 1403 h / 1983 god, Bejrut.
5. “Sijeru ’alami nubela”- Ebu Abdullah Muhammed ez-Zehebi (673-748), 1413 h. Bejrut.
6. “Tarihul-islami”- Mahmud Šakira.
7. “Tabekatu-Kubra”- Ebul-Fadl es-Sujuti (849-911), 1403 h., Bejrut.
8. “Safvetu-safve”- Abdurrahman bin Alij (510-597), 1399 h / 1979 god., Bejrut.
9. “Hiljetul-evlija”- Ebu Neim Ahmed bin Abdullah el-Asbahani (umro 430 h.), 1405, Bejrut.
10. “El-Ahad vel-mesani” – Ebu Bekr eš-Šejbani (206-287), 1411 h. / 1991 god., Rijad.
11. “Šezratu-zeheb fi ahbari mine zeheb” – Abdul-Hajj bin Ahmed el-Akri ed-Dimiški (1032-1089), Bejrut.
12. “Zevdžatu-Resul”- Muhammed Salih Ived, Kairo, 2001 god.
13. “Poslanikov životopis” – Ibn-Hišam. Sarajevo, 1998.
14. “Nisaun havle resul” – Mahmud Istanbuli i Mustafa Ebu Nasr eš-Šibli, 1419 h. / 1998 god. Džidda, S. Arabija.
15. “Futuhu-Šam” – Ebu Abdullah bin Omer el-Vakidi, Bejrut.
16. “Mu’džemul buldan” – Jakut bin Abdullah bin Hamvi, (umro 626 h. god.), Bejrut.
17. “Delilu sailin” – Ebu Davud Enes Ismail, Džidda, 1416 h. / 1996 god.

18. "El-Muntehab fi tefsiri-Kur'anil-kerim", 18 izdanje, Kairo, 1416. H. god.
19. "El-Isabe fi temjizis-sahabe", Ibn-Hadžer, Bejrut.
20. "Fikhus sire" - Šejh Muhammed el-Gazali, Iskenderija, Egipat, 1409. h./1989. god.
21. "Fikhus siretin nebevijje" - dr. Muhammed Seid Ramadan el-Buti, Bejrut i Damask, 1411. h./1991. god.
22. "Siretun nebevijje fi devil Kur'ani ves sunnet" - Muhammed bin Muhammed Ebu-Šehbe, Damask, Sirija, 1409. h./1988. god.
23. "Nisau Nebijj" - Se'id Harun Ašur, Kairo, 1417. h. god. (1996 god.)
24. "Hutabul džumua fi es-Sireti en-Nebevijje" – Muhendis Nedžde Ramadan, Damask.
25. "Tarihul Medinetil munevvere", Muhammed Iljas Abdul-Gani, 1420 h. / 2000 god., Medina.
26. "Muhammed a.s. - život i djelo" – Muhammed Hamidulllah, Zagreb, 1977 god.
27. "Jesmo li muslimani"- Muhammed Kutb, Sarajevo, 1997 god.
28. "El-Fusul fi siretir Resul", Ibn Kesir, Bejrut, 1413 h. / 1992 god.
29. "Muhammed"-Ebu Bekr Siradžuddin (Martin Lings), Sarajevo, 1996 god.
30. "Muhtesaru siretir Resul", Muhammed bin Abdul-Vehhab, darul-fikr, bez godine i mjesta izdanja.
31. "Advaul bejan fi idahil Kur´an bil Kur´an", Muhammed Muhtar eš-Šenkiti.
32. "Pravedne halife" – Esmir M. Halilović, Zenica, 2001 god.
33. "Poslanikove kćerke" – Esmir M. Halilović, Visoko, 2001 god.

BILJAŠKA O PISCU

Esmir M. Halilović je rođen 11.7.1979 god. u Liješevi kod Visokog. Osnovno obrazovanje stiče u rodnom mjestu te se potom upisuje u Medresu "Osman-ef Redžović" u Gračanici kod Visokog. Medresu završava kao "učenik generacije". Odlazi u Medinu (S. Arabija), i upisuje se na Medinski Univezitet gdje završava Odsjek za učenje arapskog jezika. Po povratku u Bosnu nastavlja studij i to na IPA – Zenica i Pravnom fakultetu. Također, radi u Medžlisu IZ-Zenica kao imam, hatib i muallim.
Do sada je objavio više od 100 radova razne tematike: putopisa, eseja, stručnih radova, kritičkih osvrta ... u brojnim bosansko-hercegovačkim časopisima i novinama.
Napisao je i objavio i dvije knjige: "Pravedne halife" (Zenica, 2001 god.) i "Poslanikove kćerke" (Visoko, 2001 god.) Knjiga "Poslanikove kćerke" je prevedena i na albanski jezik.
U pripremi su još neka djela od ovog mladog autora.

SADRŽAJ